

ఆంధ్రమిత్రం.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

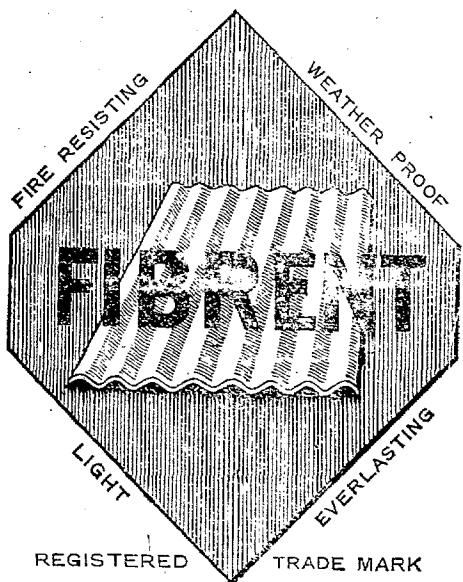
Vol. 15 } చెన్నపట్టణము 1927-వ సం॥ మేనెల 11-వ తేది బుధవారము } No. 34
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామసంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ దశమి. } సంచిక 3౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేల
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయుపోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెఱుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంతోషింపజేసింది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక
249, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

అస్పెస్టోస్ సీ మెంటు దళములు
మరియు

కారు గేటెడ్ పీట్లు, పెంకులు

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తగినవి.

మిక్కిలి మేలైన అస్పెస్టోస్, బ్రిటిష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి
ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి సంపకదారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

WANTED

3168

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.
DELHI.

మంచు గడ్డ

పావు ఒక అణా మాడు వైసలు. శైవ్య ఆర్యకు తగిన
డిస్కాంట్టు యివ్వబడును. ఏజెంట్లు కావలయును.
శింగము శెట్టి వెంకటరాజుగారు,
నర్సాపురము, పడమటి గోదావరిజిల్లా.

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రు. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము

రు. 3-0-0

చరిక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
(2044) వాక్యరత్నాశ్రయ శ్రీపాద శ్రీధరమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

క్షీరబలాత్మలము

2126

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది.
నమస్త వాతవ్యాధులను గుడుర్చును. అనేకులు
వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు.
ఆర్యసాయనశాస్త్రము, ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

Accountancy.

London Diploma postal free training
Apply prospectus. C. C. Education
1432 P o. Junnar 10 (Poona).

క్రాన్ థియేటరు

11-5-27 బుధవారమునుండి 13-5-27 శనివారమువరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6 గం-15 ని. రాత్రి 9 గం-30 ని
మదన్ థియేటర్సు లిమిటెడ్ వారు
హిందూ పౌరాణిక సంబంధమైనట్టియు, ప్రభావము, అద్భుతముతో నిండిన
“మత్స్యవతారము” నాటకమును ప్రదర్శించెదరు
7 పెద్ద రీల్సుగలది. 31 భాగములు హాస్యముకూడ ప్రదర్శించబడును

తెలుగు
ఇన్ కంటాక్టు గైడ్

(200 పేజీలు గలది. చక్కగ బైండు చేయబడినది)

(గంభీరకర్తః)

యస్. సూర్యన్నారాయణ (శిష్టామా హోల్డరు) అకౌంటంట్లు అండ్ ఆడిటరు, బెజవాడ.

(ఈ పుస్తకమునందు యిన్ కంటాక్టు సంబంధించిన ప్రతివిషయమును ప్రతివర్తకునికి అర్థమయ్యెలాగున తెలుగునందు వ్రాయబడినది. ఇన్ కంటాక్టు విషయమై తెలుగుతో వ్రాసిన పుస్తకము మరియొకటి లేదు.)

కొద్దిసేతులు మాత్రమే కలవు.

మెరు 2-8-0

మద్రాసు, బల్లారి, చిత్తూరు, నెల్లూరునకు మాత్రము ఏజంట్లు కావలెను.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 3-4-0 లు.

“వనప్రదీపిక” ఇందు సమస్తానుజములు కుదిరిన భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట.
కు 1-కి రు. 500 కిమ్మతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0
2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయచోడు. గోదావరి.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము

నీబొమ్మలెల్ల ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుచునో, నట్లే నీశిరస్సుగూడ మురికిగానుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యాంతును. నీ శిరస్సుకైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములుకూడ యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహించవలసి యుండును. ఈమందు నక్షత్రాలు చేరడప్పుడు నీవు పేరు వహించిన అతిథ్యంలో నీతలయంతయు కరువుల వాయువు గాగలదు. గనుక నీశిరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగానుండ కాపాడుకొన దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనానె (రిజిస్టరు)
నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరనియదు. ఒక నేళ నీతలయందు నాచుండివరకే ప్రవేశించి యుండిన వెండుకూడసాగు లేనూనెను రాచుటతో నది అంతరింపవలసివచ్చే. వెండుకల కున్నలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగోగిన అమాఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద రెక్కలనలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లాసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది వరకొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు
సీసా రు 1-0-0 తపాలవార్జి 0-6-0 3 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0

నమూనాను వాడి చూడుడు.

సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

అతిద్రవకయు, ఎందుకు పనికిమాలినదయ్యెను నకు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్వమును, మంచి సువాసన నకు ఆచ్యుతమనంతరపు. మల్లె మున్నగు అత్తగుల కేవిధముగను తీసిపోదు.
నేడే ఆర్డరును పంపుము.

1/2 బొమ్మ ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రామా " " 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకార్డు న. డబ్బు 0-10-0 తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు ఏజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ ట్రాడింగ్ కంపెనీ,
285, జుమ్మామఠ్ దు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

స్వరాజ్యవాదుల పాట్లు
కాంగ్రెసు కమిటీ చీవాట్లు

గౌ. వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు

ఈ మద్రాసు శాసనసభలోని మంత్రుల జీతములను శాసనసభ్యులగు స్వరాజ్యవాదులు నిరాకరించలేదనేకారణముచేత, ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారు శాసించిన శాసనము నుల్లంఘించినారనిచెప్పి, వారిని నిష్క్రమణ గా నిందించినారు. చెప్పినప్రకారము చేయలేదని చీవాట్లు పెట్టటయే యాతీర్యా నముయొక్క సారాంశమని తెలుచున్నది. ఇతర స్వరాజ్యపర సందర్భములను ఆలోచింపకుండా యామాటపట్టింపునే ప్రధానముగా ఆలోచించినప్పటికిని, కాంగ్రెసు కమిటీవారి తీర్మానము సబబుగాను సమంజసముగాను లేదు. మొట్టమొదట ఆంగ్ల కాంగ్రెసుకమిటీవారి తీర్మానముచేయుటయందు లేనిపోని అధికారమునుకూడ ఆరోపించుకొని, ఆంగ్లముకాసట్టి స్వరాజ్య పార్టీ శాసనసభ్యులకుకూడ నిందించినారు. ఆంగ్లేతర సభ్యులకు వారివారి కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఆంగ్లకాంగ్రెసు కమిటీవారివలె హక్కుములను జారీచేసియుండలేదు. ఆంగ్లముగ స్వరాజ్యవాదులుకూడ కాంగ్రెసు కమిటీవారి అజ్ఞలనుబట్టి ప్రవర్తించుట సాధ్యముకాదు కాంగ్రెసుకమిటీవారి ఉత్తరువు మేరదాటకూడదనెయ్యడల, వీరు శాసనసభలోగల కాంగ్రెసు పార్టీవారియొక్క నిందలపాలుగావలసినదే. స్వరాజ్యపార్టీ వారు ఏకముగాకట్టుదిట్టముగాఉండడమే గొప్పవిషయము. అట్టి సందర్భములో, శాసనసభ్యులగు ఆంగ్లస్వరాజ్యవాదులను ఆంగ్ల కాంగ్రెసు కమిటీవారు అదుపు అజ్ఞలలో ఉంచవలెనెయ్యడల శాసనసభలోని స్వరాజ్యవాదులందరూ ఏకముఖముగా పరిశేయము అసంభవము. ఈ కాంగ్రెసు కమిటీవారి అజ్ఞలు అన్యక్రమముగా నున్నప్పటికిని అట్లు చెప్పక అడుగు దాటుక అడగిమడగి అడుగులకు మడుగులిడుచు ఆక్రమించి అనుసరించుచు “అపశబ్దభయంనాస్తి కాంగ్రెసుసంఘసన్నిధౌ” యన్నట్లుగా నారిఅజ్ఞలను శిరసావహించి స్వతంత్రతాలోచనపంపివేసికొని శాసనసభ్యులు ప్రవర్తించెయ్యడల కాంగ్రెసు కమిటీవారి సంతృప్తి గానుండగలదేమో. ఈకాంగ్రెసు కమిటీవారి తీర్మానము ఎంత అన్యక్రమముగాను చేసబడుగాను ఉన్నదో ఇదివరకు నెలదించిన న్యాయములో తేటపరచియున్నాను. శాసనసభలయందు అయిదు ముగలవార్డు, శాసనసభ్యులకు నరవడిపెట్టి అజ్ఞాపించుట అవకతనక పనియైయున్నది.

శాసన సభలో కాంగ్రెసు పార్టీవారు చేసెడి కృషి ఆంగ్లకాంగ్రెసు కమిటీవారి నొక్కరినే బాధించదు. ప్రజాబాహుళ్యమునంతటినిస్సంతోషముగా బాధించుచున్నది. కాబట్టి స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభలో నిర్వర్తించవలసిన స్వంతకారములయొక్క లాభనష్టములప్రసక్తి ఆంధ్రదేశములోని పోల్లన కందరికి మాత్రమేగా; ఆంగ్లజాతికంతటికిని కావలసియున్నది. ఆంగ్ల ప్రజాభిప్రాయమిప్పుడు ఆంగ్ల కాంగ్రెసు కమిటీవారి యభిప్రాయముతో శ్రేష్టితమ మేళవించియున్న దా లేదాయని పరిశీలించవలసియున్నది.

ఆంగ్ల కాంగ్రెసు కమిటీవారి అభిప్రాయమునుబట్టి శాసనసభ్యులగు ఆంగ్లమునచ్చలేదని నాను శాసనాతేరియును. స్వరాజ్యవాదులను శాసన సభలోనుండి లేచివెళ్ళు కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానము చేసినగదా; యీ తీర్మానమును ప్రజా సామాన్యమెంతవరకు అంగీకరించునో పరిశీలించుటకు జనాభాలోకి తీసికొన్నయెడల కాంగ్రెసుకమిటీవారిని స్వల్ప సంఖ్యాకులైనను అభిమానించెదరా? లేదో నమ్మకములేదు. ఇండి పెండెంటు మంత్రులమును పడగొట్టవలసినదని ఆంగ్లకాంగ్రెసు కమిటీవారు చేసిన తీర్మానమునుకూడ ప్రజాభిమానము అంతంతమాత్రముగా నేయుండగలదు. శాసనసభలో స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యుల వ్యవహారం వైఖరిలన్నిటిని పొంగి పూర్తి ప్రభుత్వము తలయెత్తునేమోయని నిశ్చయకాంగ్రెసుపక్షవలంబులైనట్టియు నాకత్యంత గౌరవనీయులైనట్టియు ఆంగ్ల ప్రముఖుల సేకులు తమ భయమును సందేహమును నాకరించిరి. శాసనసభలోని ద్వంద్వపరిపాలనమును చేతనైతే సర్వవిముల తుదముట్టింపవలసినదే. కాని తుదముట్టించవలసిన ప్రయత్నము చేయబోయి అనర్థదాయకమగు భేదదురభిమానులకు తిరిగి అధికారము నొప్పించెయ్యెడల, దైవము పేరు చెప్పియెవరు, అటువంటి ప్రయత్నముమానివేయండి. ఈ మేరకు 1 లు తేదీని డెబ్బాడలో సమావేశమైన నిశ్చల సహాయ నిరాకరణవాదులందరినూ వివహారగా, నేను సంగ్రహించిన ప్రతి ఆంగ్లమును పై అభిప్రాయమునే నా మనస్సునకు నాటబెట్టినాడు. పానగల్లు ప్రభుత్వమునకును మద్రాసు శాసన సభలయొక్క ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమునకును అవివాధాన సంబంధముగలదు. పానగల్లు ప్రాబల్యము పడగొట్టిననేగాని ద్వంద్వపరిపాలనావిధానమును సంహరించలేదు. మద్రాసు శాసన సభలో మాత్రము కులభేద ప్రాతినిధ్యము యాపు మాపిననేగాని ద్వంద్వ ప్రభుత్వము మా ల ప డ డు.

కబట్టి, యీ హేతువుచేతనే గత ఎన్నికలలో మనము కలగజేసిన ప్రతిష్ఠా వివాద ప్రతిష్ఠానే ఎక్కడగా చాటింది, వోట్లను సంపాదించినాము గాని, గృహంధ్యపరిపాలనా విధాన నిర్మాణప్రతిష్ఠాను బట్టి ఆంధ్ర గా వోట్లను సంపాదించలేదు మన జాతకశక్తి యంతియల్లవైదుమ యీ సంగతి నింతలోనే మరచిపోయినాముని కొంత వేషముగా మనము నటించుటకు మింపగూడని తప్పు గృహంధ్యపరిపాలనా విధానమునకు దివ్యశక్తిమై వెలసిన కులభేదకక్షలను పునరుద్ధరించు పాపము నొడిగట్టుకొనవలసిన అపాయము లేకుండ—మద్రాసు శాసనసభలోని కలభేదగృహంధ్యపరిపాలన ఇండియన్ డెంటువాట్టికి చేరిన వంత్రివర్గమును ఊడలాగుటకు వీలులేదని స్వరాజ్యవాదులకు శాసనసభ్యులు నిర్ణయించినారు కాబట్టి వారి నిర్ణయము సహేతుకముకాదని రుజువుచేయగల సక్రమవాదక వైద్యవను వాదించు సభ్యులకును వారి నిర్ణయమును అంగీకరింపవలసినదే ప్రస్తుత మంత్రివర్గమును పడగొట్టితే, వెలుకటిమంత్రివర్గము మైకిలేదుట యసంభవమని యీ నిశ్చల అసమాకారనాదులు చెప్పేడినాటలు కేటము ఊహలు అపోహములు అంచనాలేగాని వేరుగావు సంగతిసందర్భములు సంచూర్తిగా తెలిసి, నిజపరిస్థితులలో నిమగ్నమైన కాన్సిలు సభ్యులు బాగుగా చర్చించి చెప్పిన నిర్ణయమునకు విరుద్ధముగా, బయటనున్నవారి ఊహలకు అపోహలను అంచనాలను ఆమోదించు కొలేదు జస్టిసుపార్టీ పలుకుబడి యీజిల్లాలో తిరిగి మొలకెత్తునేమో యని జడిసి యీ కలుబోర్డులలోని సభ్యత్వములకును అధ్యక్షపదవికిని తమ కాంగ్రెసుపార్టీవారినే ప్రభుత్వమువారు నియమించుకొంటున్నారే—మడికట్టకొనియన్న (కో)త్రియసహాయనిరాకరణవాదులగు ఆంగ్లప్రముఖులే కొందరు తమజేషమును కట్టి పెట్టి ఆహారాశ్రమలు వంత్రలయిండ్ల గమ్యములవద్ద పడి గావులై జోహరు లొంగుచున్నారని సానిక స్వప్రపాలక సంఘ సభ్యత్వ నియామకములపై ప్రస్తుతమంత్రుల నాశ్రయించి మహాప్రసాద వని సందర్భపదవులను స్వీకరించుటకై మహామహులైన కొందరు కాంగ్రెసు నాయకప్రముఖులే ప్రయత్నములు చేయచుండగా, ఈ ప్రస్తుతమంత్రివర్గమును ఊడలాగ లేదనే కారణముచేత శాసనసభ్యులగు స్వరాజ్యవాదులకు ఆంగ్లకాంగ్రెసు కమిటీవారు చీవాట్లు పెట్టుట అకటావికట నాటకమునలెను, వెరితోరి వెక్కిరింపలేదని ఉన్నది

మద్రాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు స్పష్టముగా దేశీయల కృతజ్ఞతకు పాత్రులే వారుచేసిన కృషికి వారు సంప్రదించుటే గత శాసనసభా సమావేశములో జరిగిన బడ్జెటుచర్చి వ్యవహారములగుర్చిన ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన చేసిన పరిశీలించినచినాను 28 సందర్భములలో వోట్లు తీసికొనబడెను అందులో 22 సందర్భములందు కాంగ్రెసుపార్టీవారు ఏకముఖముగా గవర్నరుమెంటుకు వ్యతిరేకముగా వోటు నిచ్చిరి 2 సందర్భములలో వీరందరకు ఒక్క పార్టీగానే నిలిచి తలసభాసము ఎహించిరి మిగిలిన మూడు సందర్భములను పార్టీభేదములేని విషయములయ్యెను అట్టి సిటిలోగూడ, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులలో కొందరు తటస్థముగానుండిరి మరికొందరు వోటు నిచ్చిరి వోటు నిచ్చినవారైనను గవర్నరుమెంటువారికి వ్యతిరేకముగానే వోటు నిచ్చిరి కాబట్టి ఏకకట్టగా నిలబడిన యీ స్వరాజ్యపార్టీలోని సభ్యులొక్కడైనను గవర్నరుమెంటు గడిలో చేరి గుసగుసలాడకుండ, తమ యందు విశ్వాసముంచి ఎన్నకొనిన ప్రజలను నమ్మించి ద్రోహ చేయక నియమప్రతుడైన లిచియన్నాడు ఇటువంటి పార్టీని నిర్వీర్యమైన పార్టీయని గాని నమ్మించి, ప్రాద్రోహము చేసిన పార్టీయనిగాని, వంకలు పెట్టి ఇద్దరినీ లులేదు గవర్నరుమెంటు సార్వ నిలుచుటకు ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో ఇంతకన్నయొక్క వికట్టబిట్టములతో న్యవహరించే పార్టీగా, ఇంకొన్న దేశభిక్షువారివైన పార్టీగాని ఇంకొకట సమాధులను సాగ్యముకాదు సద్రాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసు ప్రతినిధులలో మద్రాసును గోంపకుశిక్షణీయనప్రతలగు నీయమంగమెయ్యటకు సాగనభూతమైన వ్యవహారములు శాసనమయి, నిర్దోషులగుచుని నిండుముట్ల ఆంగ్ల కాంగ్రెసుకమిటీవారు దేశీయనకొక యపకాగగుచు చెయన్నారు

వెరిమెయో ముగ్ధోద్గము

డా॥కా॥ మే॥—నా కేసు గాక ఆలేగారు ఎట్లకు నర్తకముండ్రికి నియమించబడి

నీ బిడ్డ యింకను శల్యముల ప్రోవే!

నాకొక మైన పుత్రుడు. కండ్లు లోనికిపోయి, దేహ మెల్లప్పుడు శిష్టముగా ఉన్నాడు. ఎమిట లన్నియు తోలుముక్కలలో మట్టబడి చచ్చిపో, దుర్బలముగను నిస్సత్తువుగ నుండు నీ బిడ్డ కప్పుడేని ముద్దాడ దిగుకొనుటకు జంకవా?

అనాలోగ్యకరమున పదార్థములచే పెంచుటలను నీబిడ్డ అట్టికితికి పాతైయున్నది.

ఆలోగ్యకరమును, పరిశుభ్రమును, డబులు సీలు వేయబడిన డబ్బాలలో దాగియున్నది, తేలితో తాకబడక అతిశ్రద్ధగ తయారుకాబడు గ్లాక్సోను నీబిడ్డకు పయోగించిన నీబిడ్డ యెప్పుడు నట్టికితిని సొందర.

ప్రముఖమైన ఆయిడు రాజకుటుంబములందు దీనిని మాత్రమే నుపయోగించిరి.

నీబిడ్డకు గ్లాక్సో నిచ్చి, ఆభివృద్ధిని గమనింపుడు!

Glaxo

3

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)
తపాలపెట్టె నెం. 40, మదరాసు.

వ్యవసాయ పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

పొన్నూరు

ప్రకటన 1

ఈ ప్రదర్శనమునకు ఏర్పాట్లన్నియు పూర్తిఅయినవి; 200 కాలలు నిర్మింపబడుచున్నవి. ఈ 1927 మేనెల 14 తేదీ మొదలు 20 తేదీవరకు ప్రదర్శనము జరుగను. వ్యవసాయ సంబంధమైనవియును పరిశ్రమల సంబంధమైనవియును శాసనవిధాన సంబంధవిషయములను ప్రదర్శింపబడును. ప్రదర్శనీయములగు వస్తువులనేకము లప్పుడే నమృదున్నవి.

2వ ప్రకటన

ప్రదర్శనమును చూసగోరువారికి టిక్కెట్లు అమ్మకము నకు సిద్ధముగానున్నవి. సాధారణ టిక్కెట్లు 1కి ఒక అణా, ప్రదర్శన మన్నించుములకు కలిపి ఒక పాక టిక్కెట్లు కొనువారికి 5 అణాలు టిక్కెట్లు ముందుగానున్న యెడల ఆశాభంగము కాజాలదు గానూరులోనున్న కార్పొరేషనునువద్ద అన్ని నేతలకు టిక్కెట్లు అమ్మబడును.

వ్యాపారులు

ఈ ప్రదర్శనసందర్భములో ఏకగ్రీవ్యము నుండి, కత్తి సాయమున్నును వ్యాపారులయొక్క ప్రదర్శింపవచ్చును చరమాస్తులను చెంబుకే పంచుకొను ప్రవేశపాత్రనవారికి పతకము లొసంగబడును.

ఈ ప్రదర్శనదినములలో ప్రేక్షకుల వారందరిపేరేయుటకై విశోదార్థము గారడవిన్నను ప్రదర్శింపవచ్చునాని, మ్యూజికులాంతలు పోషులను చూపువారుగాని సంగీతము, అట్టి వారికి తగిన ప్రతిఫలము యివ్వబడును.

ఈ ప్రదర్శనము పొన్నూరులో జరుగుటకై యాయూరిలోని ఎవ్వర్డు మైన్ గ్రామము నెకటరీగారును, తమట్టి ప్రకటననున్న గ్రామముల రహితాంశముందు విశేష పనులకు బడిగలిగి నట్టియు పి. వి. కృష్ణయ్య చౌదరీగా కీ ఏర్పాటు చేసినారు వ్యవసాయవిషయములలో నూతన శాస్త్రీయపదతులను ప్రజలు గ్రహించుట కవకాశ మేర్పరచుటకును శ్రొత్తశ్రొత్త చేపనులకు గృహపారిశ్రమ్యమును ప్రజలు బాగుగా నేర్చుకొనుటకును యీ ప్రదర్శనము ఏర్పాటుచేయబడినది.

ఇట్టి ప్రదర్శన మా ప్రాంతములందు లేకుండుట ఇదియలో గొప్పకొరతగా నుండెడిది. ఈప్రదర్శనము యీ యూలోని భావనా రాయగన్నామి యుత్సవదినములలోనే జరుపుకై ఏర్పాటుచేయుట చాలా ప్రశంస గానున్నది. అనేకమంది ప్రజలు తినినాళ్లకై వచ్చెను. ఇట్టి యుత్సవములో అనేకమంది ప్రజల కీప్రదర్శనము చూడగల యవకాశములభింపుచున్నది రయియును శేష్యకొనతగిం నూరినవిషయము లనేకములుండెలవు. వ్యాపారసృజన చేతినినాగ్రహము తులతం వచ్చి వ్యాపారసృజనకు బాగుగా నెట్లగించి ప్రకటించుకొనుటకు ఎంతో సంగతులు ఏర్పడినవి.

ఇతర ప్రజలకు మానసోద్ధానముల ప్రపంచమున ప్రబోధములుగలను. కనుక అన్ని వర్ణముల వారును యీ ప్రదర్శనము నకు ఎవ్వరంటున్నానైని తోడ్పడి మా ప్రయత్నమును సఫలమున సూచింతుగాక.

విలేఖకులకు సూచన

విలేఖకులు ప్రకటనార్థము పంపు లేఖలను చలుగు భాషలోనే వ్రాయబ్రార్థితులు.

(ఆం. ప. సం)

నోటిసు

అంబూరు క్రిల్లాలో నున్న తురుమ్మ గ్రామములో
పర్వతినేని నాగయ్యగారి కుమారుడు పట్టాభిరామయ్య హక్కు
ను క్షమ గల శీ ౩౦ 289, 241 య 3-0 కేరీ మాగాణిలో
పరిమితిగల 1-50 య సమీరు పట్టాభిరామయ్యకు పూర్తి
క్రియాశీలం చెల్లించి 11-7-1926 తేదీ విక్రయ కౌట్రాట్టులు
వ్రాయించుకొని మా క్లయింపైన కొనరాజు సూర్యనారా
యగారు నావదినపర్వతినేని ఆనుభవించుచున్న సదరు
పట్టాభిరామయ్య యీ భూమిని యితరులకు చేరి ఎవ్వరిమైన
ఆస్వాక్రాంతములు చెల్ల నేరని యిందుమాలముగా తెలియ
పర్చుచున్నది

విలే నాది { ఎడ్లమూడి కోటయ్య,
7-5-27 నల్లె

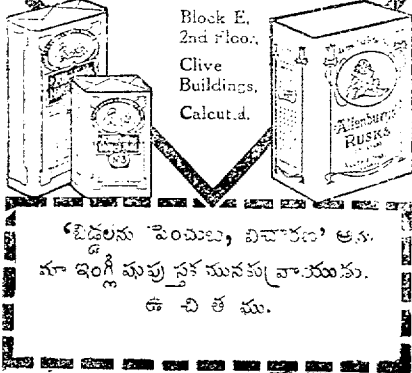

The
'Allenburys'
Foods.

బిడ్డలను పెంచుటకు
క్రమమైన పద్ధతి.
భూలోకమున దంభము, కృతజ్ఞత
గల తల్లి తండ్రులనుండి వేరుకట్టు
యోగ్యతాపత్రములు వచ్చినవి.
ప్రతివారమును ఇంజియూరు
క్రాంత సరకు నచ్చును.
అన్ని ఉగ్రాణములలోను,
పాండు లమ్మనారికడను కొరకును.

Allen & Hanburys Ltd., London

Sole Representative for India:
A. H. P. JENNINGS.

“బిడ్డలను పెంచుట, విచారణ” ఆం.
మా ఇంగ్లీషు ప్రకరమున ప్రాముఖ్యము.
ఉ చి త ము.

గణపతి బ్రాండ్

మేలురకపు కాఫీవిత్తులు

ఒకపాండుకు చాల పొడరగును మంచి సువా
సనగలిగి యుండును.

7 పౌనుల నంచి 1-కి ౪ 7-2-0

25 ” ” 25-8-0

తైలుచాప్తి, పాచాప్తి ప్రకృతి
వీరం లెక్కన గుండుముగ నియంత్రిత

జి.గోలు—(1) 12 ని, బండర విధి, మద్రాసు

(2) యస్ ఆర్ కత్తి, 10 బజార్ రోడ్డు

మైసూరు, మద్రాసు.

(3) నావక్ అంకురంపెని

3560

9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

“గాంధీ పట్టాభిషిక్తుడు గానియట్టి సార్వభౌముడే”

గాహతీ కాంగ్రెసు మహాసభ

స్వీట్జర్లందుండి ప్రత్యేకముగ మహాసభకు వచ్చిన స్వీట్జర్లందుదేయడగు నొక విలేఖరి
వ్రాయబడి స్వీట్జర్లందులో నొక దినపత్రికలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసము

“యుద్ధానంతరము గాంధీమహాత్ముడు అసహాయోద్యమ
పద్ధతినవలంబించి భారతజాతీయతను కూర్చి ప్రచారముగావించి
ములవలన కాంగ్రెసులో మారణశక్తియు నేర్పరుపగలిగెను కాని
అచిరకాలములోనే గాంధీగారి మల్గుళిమృత్యుగోనొకరును మ
హాసమర్థుడును ప్రజారంజకులైన వ్యయనకు దేశబంధుదాసు
గారు అసహాయోద్యమమును ఖండించి స్వరాజ్యపక్షము నేర్ప
రచెను స్వీట్జర్లలోనే కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్షమునకు పలు
కుబడిమెండయ్యెను గాంధీగారిపహాకు భిన్నముగ నీపక్షము
వారు శాసనసభల ఎన్నికలకు పోటీచెయ్యగోరిరి అందువలన
గాంధీగారు క్రమముగా రాజకీయములను పరిత్యజించి గృహపరి
శ్రమల నభివృద్ధిచేసిందిండు ప్రయత్నమున నిమగ్నుడయ్యెను
వానివలననే స్వరాజ్యమువచ్చునని ఆతడు నమ్ముచున్నాడు
గాంధీగారు విరమించుటవలనను దాసుగారు 1925 లో చనిపో
వుటవలనను జాతీయవాదులలో కక్ష లేర్పడినవి వారు స్థిరముగ
నిర్ణయములేకుండ నున్నారు

గాహతీకాంగ్రెసులో మూడుపక్షము లేర్పడినవి అస
హాయవాదులు శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెననిరి సహకా
రవాదులు మంత్రిపదవులను స్వీకరింపవలెననిరి శాసనసభలకు
నెల్లి ప్రతిఘటింపవలెనని స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరి నాయ
కులలో వ్యక్తిరంబంధములను వివాదములు కలుగుటవలన స్వరా
జ్యపక్షమువారి యొకమర్త్యమునకు భంగముకలిగినది హిందువు
లకును మహమ్మదీయులకును కూడ విరోధములు కలిగినవి చాల
రాష్ట్రములలో హిందువులసంఖ్య మెచ్చు నియోజకవర్గ మొ
క్కటిగానే యుండవలెనని హిందువులను, ప్రత్యేకముగానం
డవలెనని మహమ్మదీయులనుగోరిరి హిందువులసంఖ్య మిక్కుట
ము భయమువలననే స్వరాజ్యోద్యమమునకు మనఃపూర్వకము
గా మహమ్మదీయులు సహాయముచేయుకుండి నున్నారు కాం
గ్రెసు నాయకులలో మహమ్మదీయులు చాలమంది కలరు
కాని ప్రతినిధులలో వారి సంఖ్య చాల
తక్కువగానేయుండెను

సభావారంభము

వేదికపైని మధ్యగా అధ్యక్షుగను నాయకులు సుంకిరి
కుడిపక్కను కేంద్రసంఘసభ్యులందరి వారిలో చాలమంది
పరితోత్తమాంకులుగూడ కలరు రెండవప్రక్కను స్త్రీలకును
బిడ్డలకును ప్రత్యేక స్థానమేర్పరపబడెను వారిలో చాలమంది
సౌందర్యము కలరు వారందరును క్రింద చాపలొడవనే
కూర్చుండియుండిరి వారు ధరించిన చిత్రవర్ణ వర్ణితములైన వస్త్రా
లంకారము లమిత మనోహరముగానండెను ఆసాము స్త్రీలు
సౌందర్యవతులలో సగ్రగ్యులు ఆసభకు వారేహెచ్చుగావచ్చి
యుండిరి ఎదుటిపై పున సుపన్యాసవేదిక అమర్చబడెను దా
నికి సమీపమున ప్రముఖులకు సతిధుల కాసనములు వేయబడె
ను ఒకవైపున స్త్రీలును రెండవవైపున పురుషులును కూర్చుండి
యుండిరి వేదికకు మధ్యగా పత్రికావిలేఖరులకు స్థానములు
నిర్ణయింపబడెను సుమారు 200 మంది చిన్నచిన్న వ్రాతబల్లల
యెనుట కూర్చుండియుండిరి వారివేదిక ప్రతినిధులకును అటు
పిమ్మట ప్రేక్షకులకును స్థానములు నిర్ణయింపబడెను

పిమ్మట ఉత్సవముతో ఆగ్యతుడును యితర నాయకు
లనువచ్చిరి ఉత్సాహములిన భారతీయులను ప్రతిమెండు వానిని
పరిత్యజించుటకు వారంగీకరింపకు నిరంకుశాధికారుల చర్యల నా
తేటంచుకొనుగూడ జాతీయవాదులు ప్రభుత్వాధికారుల పద
వులను తిరిగింపవలెను మాపుమనే సంబాషించుచుందుగు
రైటుచేషననుండి లే బడెరే నుకలతోను శాంతిభటలతోను
యిటు పరివారముతోను నత్తి భయగ అగ్యతుని సభాశాలకు
గొనివచ్చిరి మంగుగా ఎగ్రసిబట్టరు వారిసాదురునను పరిచిరి
వెంటనే పతాకహస్తానుకొన్న ఆతనివేను బాండు మేళ
మువారువచ్చిరి వారివేనుక అగ్యతుడు శ్రీనివాసయ్యగారు
గాంధీమహాత్ముడు, సుండిత మోతీలాలునెహ్రూ, సుండిత
మాలవ్యా, మాలానా జోకతాల్, మాలానా మహమ్మదాల్

సహజనీదేవిగార్లు మున్నగు నాయకులు వచ్చి
విఖ్యాత కవయిత్రయగు సరోజినీగారు గతవత్సరమున మః
సభాధ్యక్షురాలుగా నుండెను వారందరు వేదికపై నాసీ
లైరి వేదికపరిభాగమున ఆము మొగ్గులు తోరణములు
న్దుగువానితో గూడినవతాన మమర్చబడెను పూజ్యా డ
నొకవృద్ధుడు వేదిక ఎదిరోహించి శృతులతో మేళవిం
ప్రాంతనగీతములుపాడెను అపు యించును లేచి నిలువబడి
పిమ్మట చిన్నబిడ్డలు దేశభావలో నొకపాటను పాడిరి
పిమ్మట నొక చిన్నబాలుకును బాంకయును జంతువువచ్చి
అగ్యతునకు పుష్పమాలలను సమర్పించిరి మొట్ట మహాత్ము
మెడలోనే పుష్పమాలల వేయుటకు వారు పట్టుబట్టిరి సభ
లంచును చాల హర్షించిరి

విందు వినోదము

పిమ్మట సుపన్యాసములు జరిగెను సన్యాససంఘాధ
క్షుడు స్వాగతము నొసగెను అధ్యక్షుడు గంభీరోపన్యాసన
నొసగెను

అప్పటికే దీపములు వెలిగింపవలసివచ్చినది నాయకుల
నుపాహారముల నియ్యసాగిరి. స్త్రీలసలమునుండి అపుడక
జొక శిశువు ఆక్రందనము వినిబడుచుండెను

వారింజపండ్లను కమలాపండ్లను తినినవారు ఒలిచి పా
వేసిన పండ్లతోక్క లంటును నిండియుండెను అపుడు సభా
సలము గొప్ప విందువినోదమునలెనే కనబడెను.

రాజాలని నాయకులు పంపిన తంతిగార్ల నపుడ
చదివిరి ఉద్రేకియగు నొక మహమ్మదీయుడు “హిందూమః
నాయకులలో సుప్రసిద్ధుడగు శ్రీధానందస్వామిని హత్య గావి
చుటను గూర్చియే అందరు సంభాషించుచుండిరి హిందువు
లను మహమ్మదీయులను కూడ నందులకు చాల చింతించి మా
సహనమును చూపు బుద్ధ్యవసరి” మనిరి

బక్సలచని పొట్టిమనుష్యుడు

నాయకుల మధ్యనుండి యొక వామనమూర్తి లేచెను
శ్రీధానందస్వామి మరణమును గూర్చిన తీర్మానమును చదువుట
కతము వేదిక నెక్కును అతడు పొట్టిగా నున్న చిన్న
పంచెను కట్టుకొని వేరొక గుడ్డను భుజము
పైని వెళిగొనెను అతని తలపై సన్నని వెండ్రుకల పొచలు
నాలుగుమాత్రము వెనుకప్రక్క నుండెను తక్కిన దంతయున
నున్నగా విపసము చేయబడెను అతని నేత్రములు చిన్నక
యైనను మండికగానుండెను పరీక్షకశక్తిని సూక్ష్మబుద్ధిని
వైదిండు చుండెను ముక్కు పొడుగుగా కొనగలిగి యుం
డెను విసింపబడిన చెదవులను నోటిపైని విసములు కమ్మ
దలగానుండెను తరుచుగా బిగ్గరగా నవ్వుచుండెను. అపుడ
నోటిలో చాలపండ్లూపియోనని స్పష్టముగా తెలియుచుం
డెను అతని కడుగుతెనుగు నాకర్షణశక్తి కలదు అతని చేష్టిత
ములు మనోహరముగా నుండును లేనిచో నతడు సౌందర్య
విహీనుడనియే తలపవలసియుండును వేదికపై నొకపెట్టెన
పెట్టి దానిపై నొకకుర్చీని వేసిరి ఆవామనమూర్తి ఆకుర్చీపై
కూర్చుండెను వెంటనే సభలో గాఢముగ శాంతి నెలకొనెను
అతడే గాంధీమహాత్ముడు అతడు సులోచనములను పెట్టుకొని
తీర్మానము నాంగ్లభాషలో స్పష్టముగా చదివెను. పిమ్మట
సులోచనములను తీసివేసి హిందూస్థానీలో ఆకువుగా మాట
లాడసాగెను అతడు మిక్కిలి బిగ్గరగా నెన్నగును మాటలాడక
పోయినను స్పష్టముగా మాటలాడుటచే సభాశాలలోనున్న
వారందరును బాగుగా వినగలిగిరి అపుడపుడు సులోచనము
లను పట్టుకొనిన యెడను తిని కడలిండుట తప్ప మరెట్టి అభి
నయమును కనబడలేదుగాని అతనికి గల
వాక్పాటవమువలన వెంటనే సభ్యుల ఆమోదమును
బడయగలిగెను స్వామివన మహాదారులముని అతడపుడే గ్రహిం
చెను స్వామి మహావీరుడని ఆరాధింపవలెనేగాని మతముకొరకు

ఉత్తర హిందూ సానమందు భయోత్పాతము

శ్రీమతి సరోజినీదేవి, పండిత సంతానంగార్ల అభిప్రాయములు

లాహోరు కొట్లాటయందు మొత్తము మరణములు 24

డిల్లీలో బక్రీదు శాంతముగ నడచునా?

లాహోరు కొట్లాట విచారణలు

బాధితసహాయకసంఘ మేర్పడుట

హిందూమహమ్మదీయులు చేతులుగలుపుట

లాహోరు, మే 10—నిన్న సుమారు 80 మంది హిందూ నాయకులు రాయబహదరురామశర్మ, డివానుపండితాను, రాయగోపాలదాసు, లాలాదునిచందుగార్లు ఇంకను పలువురు జిల్లా న్యాయాధికారిని కలిసికొని పరిశీలనగూర్చి ముచ్చటించిరి. హిందూనాయకులనుసరించి మహమ్మదీయులుఖాన్సాదరు మల్లికు మహమ్మదు హుస్సేనుగార్లు నాయకత్వమున బయలుదేరిరి.

కర్ఫ్యుశాసనము అమలులో నున్నది పత్రికా విలేఖరులకు కొత్తాల్ విచారణలు వ్రాసికొనవచ్చునని ఆజ్ఞ ఇచ్చిరి విచారణలు

రామ్ గిల్లిలో రాళ్లువిసరెనను నెపముపై అరెస్టు చేయబడి విచారించబడిన రజ్జాసింగు విడుదలచేయబడెను

హాలాలో విషము గలిపి మహమ్మదీయులకు నమ్మెనని తేబడిన కేసులో ముద్దయి సిక్కు విడుదలచేయబడెను లాలా అమరనాథులశ్రి ఇన్సురెన్సు కంపెనీ మానేజరు నిన్న సాయం కాలము అరెస్టుచేయబడెను

కుస్థియా, మరి 8 గురు రాళ్లువిసరి గుత్రమండిలో కొట్లాడినందులకు తేబడినకేసును రామాలూగారు కొత్తాల్లో విచారించిరి ముఖ్యసాక్షులు అమియాను అబ్దుల్ హిసాము మొదటి తరగతి న్యాయాధికారి, పోలీసు డిప్టీ మాజరెంటుగార్లు వారు తాము రాళ్లువిసరుచుండగా వారిని అరెస్టుచేసిరని చెప్పిరి ఒక మహమ్మదీయుని ఇరువురు హిందువులను గుర్తింపగలమని తెలిసిరి గుర్తింపబడిన మువ్వరగు తప్ప మిగిలినవారిని విడుదల చేసిరి ఇరువురు హిందువులను జామీనిచ్చి విడుదలనందిరి మహమ్మదీయునకు జామీనిచ్చువారు లేక విడుదలచేయబడలేదు

బాధితసహాయకసంఘముండలి

స్థానికహిందువులు సిక్కులు కలిసి బాధితులకు సహాయము చేయుట కొకమండలి నేర్పరచిరి మరణించిన హిందువుల బంధువులకు సహాయముచేయ నిశ్చయించిరి ఈ మండలి వారు గాయపడి ఇంతవరకు పోలీసువారికి తెలియబరపని హిందువులపేర్లు తెలుపవలసినదిగా అందరను గోరుచున్నార గాయపడిన చంపబడిన కత్తులతో సాడువబడిన హిందువుల పేర్లు చిరునామాలు తెలిసికొన ప్రయత్నించుచున్నారు

నగరమందు శాంతి

నగరమందలి పరిస్థితులు శాంతిపాించినవి నేడేమియు కొట్లాటలు తెలియరాలేదు. అందువలన శాంతి ప్రబలమన్నదని తలంచుచున్నాము. పాపులన్నియు తెరవబడినవి వర్తకము పనిపాటలు యథాప్రకారము సాగుచున్నవి త్వరలో పూర్తిగా శాంతించునని ఊహింపబడుచున్నది సితాలామందిరకేసులో అందరును బెయిలుపై విడుదలచేయబడిరి (ఫ్రీప్రెసు)

జిల్లాన్యాయాధికారి అభిప్రాయములు.

జిల్లాన్యాయాధికారి నడుగగా ఈమధ్యాహ్నము వారిట్టుతెలిసిరి నగరమంతటను శాంతి రాజ్యము చేయుచున్నది పాలిమేరలును శాంతించినవి ఈమధ్యాహ్నమువరకును ఒకరాయియినను విసరబడలేదు త్వరలో శాంతిచేకూరుటవలనను ఉభయసంఘములవారికిని ద్వేషముతగ్గుటవలనను రాత్రి 8 గంటలకుగాక 9 గంటలనుండికర్ఫ్యుఆజ్ఞ అమలులో నుండును స్థానికపత్రికలో ప్రకటింపబడినటుల బ్రిటిషు సైన్యమును పంపించివేయలేదు. బద్దవుడుబారక్కులో కొత్తాల్వద్దగాక మోజాంగు

పిగ్గరి సుంచయున్నాము నగరమంతట గ స్తీతిరుగుచునేయున్నార పోలీసులను సైనికులను అతిజాగరూకులగ నున్నారు

గవర్నరుగారు

ఎప్పటివలెనే గవర్నరుగారు నిన్న రాత్రి నగరసంచారముగా విం చి రి గ వర్న గు స ప రి నా ర ము గ డి గ్లి కే టు ద్వా రా ప్ర వె శిం చి కా శీ త రా బజారు, లబ్బిబజారు, వాటర్నర్సు లంజమంట్లద్వారా తిరిగి సాధారణశాంతినిచూచి తృప్తులై గల్గిలునందులకుండ తిరిగి సర్క్యులరుగోడునుండి అవార్గల్ బజారునకు వెళ్లిరి తరువాత వైద్యకళాశాల ఆల్బర్టువిక్టరువైద్యాలయములచూచి చీకటి పడిన తరువాత కొత్తాల్ లీ కి వచ్చిరి

ఇచ్చట సైనికాధికారితో మాటాడి తిరిగి నగరమంతటను సంచారము గావించెను ప్రధానకార్యదర్శియు రక్షకభటులును ఆయనతోవెళ్లిరి గవర్నరు తిరిగివచ్చునప్పటికి ఎవరును బజారులందు లేరు (ఆప్రె)

నిన్న 11 కేసులు విచారణజరిగినవి 8 గురు విడుదలైరి రెండు వాయిదావేయబడినవి 9 గురు హిందువులకేసులో నేరములు మోపబడినవి నేడు సనాతనధర్మకళాశాల విద్యార్థులకేసులు విచారించబడుచున్నవి

ప్రభుత్వ ప్రకటన

ప్రభుత్వమువారు అనుచరులను ఒకసంఘముగచేరి ప్రభుత్వముతరపున డైరెక్టరు ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషనుగారి అధ్యక్షత క్రింద ప్రచారము సులభుట కొకమాసపత్రిక పెట్టెదరువార్త అసత్యము

11 వ తేదీ “బందేమాతర పత్రిక నిషేధింపబడి వేయి ప్రతులను ప్రభుత్వమువారు లాగికొనిరి ఆసుపత్రియందు ఒక కుక్కును ఒకహిందువును మరణించిరి ఇప్పటికి మరణముల మొత్తము 24—పరిశీలించు శాంతిం గు చున్నవి (ఆప్రె)

సరోజినీదేవి

డిల్లీ, మే 10 —నేడుసరోజినీదేవి డిల్లీద్వారా బాంబాయి వెళ్లెను ఈ మధ్య మోటారు ప్రమాదమువలన గల్గిన దెబ్బ పూర్తిగా నయమైనను ఇంకను ముక్కుమీది అందచికారమును మచ్చ మిగిలినది దేవి విచారశూన్యముతో నిరుత్సాహముగ మాటాడిరి ఈ మధ్య లాహోరులో ఆమె చూచిన దురంతములవలన మనసు కలగిపోయి విచారాక్రాంతమయ్యెను లాహోరు దురంతముల నామె చూచినట్లు నిర్ణయించు కామెను శక్తి చాలకపోయెను మేయో వైద్యాలయవిశేషము లకుగగా ఆమె క్రుంగిపోయినట్లయ్యెను నాజన్మమున చూచినవానిలో ఇంతటి భయంకరభూయెనెన్నడును చూడలేదు అది చూచిన గుండె బద్దలగును ఇదియే వివిధపక్ష నాయకులనాటి న సంఘద్వేషగోగబీజఫలితము గాయపడినట్టియుచానెదియుగ నున్నట్టియునారిలజూచుటకు వైద్యాలయమునకుపోయినప్పుడు నాయకులు తమబాధ్యతను దుర్వినియోగపరచినటుల తెలిసికొంటిని మన సోదరద్వేషఫలితము లగు ఆగ్రాయములు నిర్దోషులగు అమానుషులగువారు తమ గురువులు వలెనాయకులయందుంచిన గౌరవ ఆదరణల ఫలితములు (ఫ్రీప్రెసు)

పంజాబునకు సందేశము

లాహోరు, మే 10 —నిన్న రాత్రి బాంబాయి వెళ్లెను సరోజినీదేవి ఇట్లు తెలిపెను. “నేడు అవమానలజ్ఞాఘోరభారములతో క్రుంగి ఈ దేశమును విడుచుచున్నాను ఏలయన లాహోరు వాస్తవ్యులుసంఘద్వేషచరిత్రయందు అతిఘోరప్రకరణమును ప్రదర్శించిరి ఇట్టి ఘోరములకు జంకక నాయాశు

ప్రస్తుతము భగ్నమైనను హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతాగీతము పాడుచునే యుందును వివిధపక్ష నాయకులు మతావేళము పెంచి ప్రత్యేకసంస్థ సౌకర్యముల రాజకీయములందు పొందుటకు ప్రయత్నింపనివాడే పంజాబునందు సఖ్య మేర్పడును. మహమ్మదాల్లీ జిన్నా గార్లు తెలిసినటుల తమ్ము విభాగములకు లోనుచేసి ద్వేషమున నడపించిననాయకులకు ప్రజల మనస్సింహాసనమునందుండి క్రిందికి త్రోయవలెను. జాతి సౌఖ్యము ప్రత్యేక సంఘముల సౌఖ్యముకన్న నుత్తమాదర్శమని గ్రహింపవలెను (ఆప్రె)

పండిత సంతానంగారు

లాహోరు, మే 10—పండిత సంతానంగారు మాచితేఖరియగు గగా ఇట్లు అభిప్రాయమిచ్చిరి సంఘద్వేషమునూచనలు లేవని రెండెండనుండి లాహోరు అంతయు సంతసించు చున్నది అనుకోకుండ ఈ మధ్య ఆకామాతములగు దురంతములు జరిగినవి ఏమాత్రము నూచునయున్నను తగు నివారకప్రయత్నములు జరిగియుండెడివి

సిక్కు యువతని అల్లరిచేసినకేసు ఈ అల్లరి దురంతములకు సన్నిహితకారణము మూడవతేదిరాత్రి మహమ్మదీయుల హత్యగావించుట అమానుషము దానిని మానవమాత్రుడు నిరసింపక మానడు నేను కలిసి కొనిన సిక్కు నాయకులందరును దానిని నిరసించిరి ఇందేవియు ముందాలోచించి చెసెనదురంతములులేవు. అక్కడితో నాగిన మహమ్మదీయులు మతవ్యత్యాసములేకయే సానుభూతి చూపెడివారు మునునాడు మహమ్మదీయులం దుడ్రేకముపబిగినది త్వరలో శాంతించు ననుకొంటిమి సర్దారు శిష్టాంకితులగుారితో గూడ మహమ్మదీయ నాయకులతో మాటాడి వారిని ఇట్టి దురంతముల జరుగకుండ చూడవలసినదిగ ప్రార్థించితిమి ద్రోహులకు తగుకక్షవిధింపబడచేసెద మని తెలిపితిమి. వారును గుంపులుగ గూడినవారి యుడ్రేకమునడంప చాలప్రయత్నించిరి. వారిలో ఒకరిరువురుమాత్రము వేరువిధముగనాలోచించి బాధ్యతవహింపకుండిరి హతాశముచేయుటకప్పు దానినేర్పాటుచేయుచున్న మహమ్మదీయ నాయకునికొకనికి దానివలనగలుగు ఫలితముల నాలోచింపవలసినదిగ తెలిపితిని అన్ని సంఘములు హతాశముగా విం చి న ఆం దు దో ష ము లేక చాలసహాయకారిగ నుండెయుండును సిక్కు హిందూనాయకుల అభిప్రాయములను ప్రభుత్వముగాని మహమ్మదీయులుగాని గోరలేదు మరునాడు 11 గంటలవరకు యూరెగింపు మాకావిషయమే తెలియదు

మరొకతప్పుయూరెగింపుప్రభుత్వమాపుచేసియుండవలయును మహమ్మదీయ నాయకులువలననిరి కాని ప్రజాసామాన్యపు కోరికకు లోబడవలసినవారైరి ఊరెగింపుతోడి రక్షకులు తగినంతమందిలేరు నిజమైన అపాయమురాకుండ ప్రభుత్వము తగినంత జాగ్రత్త తీసికొనలేదు 4 వ తేదీరాత్రి జరిగిన దురంతములు చాలవరకు అపబడియుండవచ్చును మరునాడు చేసినపని ఆనాడే చేసియుండవలసినది నగరముచుట్టును కొంతవరకే కొన్ని స్థలములందే పోలీసు సైన్యములను కాపుంచిరి తెలియుచున్నది 4వ తేదీరాత్రి గ స్తీ నగరమం దంతగ లేకుండెను

డిల్లీలో బక్రీదుభయము

డిల్లీ, మే 10—ప్రజలు లాహోరుకొట్లాటను, సంఘద్వేషములకూర్చియే చెప్పుకొనుచున్నారు. బక్రీదునాడు యజ్ఞపశువులను హిందూఘట్టుములలోనుండి యూరెగించునపుడు బహుశః శాంతిభంగముగావచ్చుననుభయము గలుగుచున్నది సెంట్రలు పోలీసు స్టేషను ఉభయసంఘములనుండి 200 మందిమఖ్యులను డిప్టీ మాజరెంటుగారు ఉదయమున పిలిపించిరి ద్వేషము లేకుండచేసి బక్రీదు శాంతముగ జరుగునట్లు చూచుటయే వారి యుద్దేశము పలువురు ప్రముఖులు పత్రికలపై కన్నుంపవలసినదని పోలీసువారిని గోరిరి గోడలపైనంటించి పోస్తరులు తనిఖీ చేయవలెననిరి. రానున్న రెండు నెలలలో డిల్లీలోని పరదేశీయులను జాగ్రత్తిగా చూచుచుండవలెను డిల్లీలో ఎవరైన పెద్దమనిషి జామీను పై గాక పరదేశీయులను డిల్లీలో నుండనీయరాదు క్రిందటి సందర్భముందు వలెనే ప్రత్యేక పోలీసు అధికారులను చేర్చకొనవలెను పలుకుబడిగలవారినే అందు చేర్చుకొనవలెను

ఈ చూచినన్నియు ఆలోచించెదరని మాజరెంటుగారు తెలిపిరి ఏది ఏలగునో అట్లుచేయుటకు వాగ్దానము గావించిరి. వారివారి పలుకుబడిని శాంతిరక్షణకై వినియోగింపవలసినదిగోరిరి వారివారి వాద్యులందు తిరుగవలసినదిగ పురపాలకకమిషనరులు కోరిబడిరి సంఘద్వేషము నడప ప్రయత్నింపవలసినదిగగోరిరి (ఫ్రీప్రెసు.)

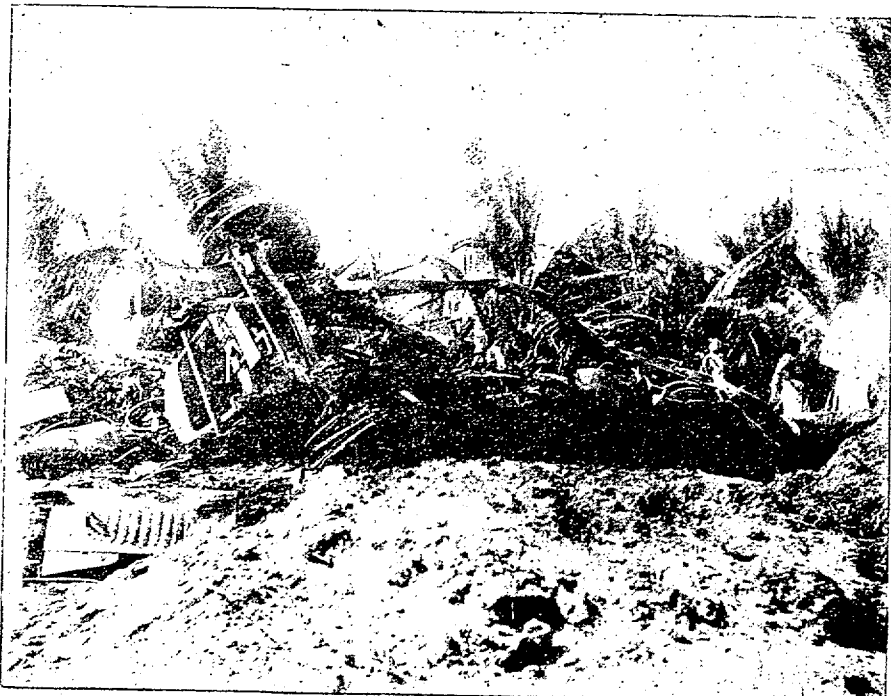
బి. జి. సి. పనివాండ్రు సమ్మె కట్టు

బర్మా ఆయిలు కంపెనీ పనివాండ్రు సమ్మె గట్టి ఉత్సవముతో వెడలిపోవుట.

విజ్ఞాన పోయి న మోటారు లారీ.

పెట్రోలుతో నున్న మోటారులారీ పూర్తిగా కాలి పోయినది. (ఫోటో-రత్న కంపెనీ)

బి. జి. సి. కార్మికుల సమ్మె

కాల్పుల గురించి విచారణ

1 పరిస్థితులు తిరిగి శాంతింతుట

నిష్పక్షపాతముగా బహిరంగవిచారణ గావలెను.

బి. జి. సి. కార్మికులపై నిన్న జరిగిన కాల్పుల గురించి ఛీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు పాండరై గారును, పోలీసు అధికారులును ఇంకను విచారణ జేయుచున్నారు. నిన్నటిదినమున, బి. జి. సి. కంపెనీ అధికారులను, కొందరు కార్మికులను విచారిచిరి. ఈదినమున, రాయపురము వైద్యశాలయందు చికిత్సనందుచున్న కార్మికులను విచారించుచున్నారు.

ఈ దినమున పరిస్థితులు తిరిగి శాంతింపబడినవి. సాయధ పోలీసుభటసహాయముతో, కంపెనీలారీలు, పెట్రోలు నూనెను తీసుకొనివెళ్లి నగరమునందు వేర్వేరు ప్రాంతముల కుదజేయుచున్నవి. నిన్నటి కాల్పులయందు గాయములనంది వైద్యశాలయందున్న కార్మికుల ఆరోగ్యము అభివృద్ధి నందుచున్నది.

కార్మికులపై కాల్పులు

నిన్నటిదినమున బి. జి. సి. కంపెనీ అధికారులు కార్మికులను తుపాకులతో కాల్చిన దౌర్జన్యమునుగురించి కార్మికసంఘమువారికింది విషయములు చెబుచున్నారు. నిన్నటి ఉదయం రిక్తి గంటల ప్రాంతమున కార్మికులు యధాప్రకారముగ తమ సమావేశముల స్థానమున శని ఆత్మకొవెల భూములందు సమావేశమైయుండిరి. తండ్రియార్చేటయందలి బి. జి. సి. నూనెతీటాకములున్న ప్రదేశ మచ్చటికి రెండు ఫస్ట్ గ్రేడ్ల దూరముండును. వి. చక్రరెచ్చెట్టి, పి. ఎం. ఆదికేశవులు నాయకరు, శింగారపేలు చెట్టి గార్లు మొదలగు నాయకులుగూడ ఆ సమావేశమునగలరు. ఆ సమయమున పోలీసుకమిషనరు డిప్యూటీ కమిషనరు డిప్యూటీ రేబరుకమిషనరు మొదలగువా రాసమీపమున నేయున్న పోలీసు స్టేషనునకువచ్చి సమ్మెపరిష్కారోపాయములనుగురించి మాటలాడుటకు రావలసినదని చక్రరెచ్చెట్టిగారు మొదలగు నాయకులను పిలువబంపిరి. నాయకులు ముందు కొందరు కార్మికులను పంపి తరువాత నాయకులుగూడవెళ్లిరి. వారిద్దరు అధికారులతో చాలనేపుమాటలాడి శింగారపేలు చెట్టిగారి నప్పటయించి తాము తుదకు 10 గంటలకు తిరిగివచ్చిరి. వారు రాగానే అంతకు పూర్వమే కార్మికులపై తుపాకుల ప్రేల్పుబడెననియు ఇనుప గజములతో పట్టుకొని చితుకగొట్టుబడి రనియు చెలియవచ్చెను. కార్మికులలో కొందరు మామూలురీతిగా కొబ్బరితోటలో విశ్రాంతి దీసుకొనుచు కూర్చునియుండగా బి. జి. సి. కంపెనీలోని కొంతమంది యూర పియసుద్యోగులును ఆంగ్లో హైంద యుద్యోగులును తుపాకులు ఇనుపగజములు పట్టుకునివచ్చి కార్మికులపై తుపాకులు ప్రేల్చుచు చావమోద దొడగిరి. పోలీసువారి సహాయముతో నడి పింపబడుచున్న నూనె లారీలకొక తుపాకిగుండు తగిలి నిప్పుంటుకొనెను. వారు తమ చేతికందిన వారి నెల్ల పట్టుకొని కొట్టదొడగిరి. కార్మికులలో చాలమందికి తీవ్రముగా గాయములు తగిలెను. పోలీసువారి దౌర్జన్యమున పాల్గొనలేదు. ఆంగ్లో హైందవ యూరపియను అధికారులు లుపయోగించిన తుపాకులను నూనె తీటాకముల భవనములనుండి దెచ్చినట్లు గన్పడుచున్నది. నాయకులు గాయపడిన కార్మికులను వెంటనే వైద్యశాలకు పంపి ప్రజలను శాంతిపరుపదొడగిరి.

ఈసమయమున ప్రాధెసరు రామమూర్తిగారు గూడ అచ్చటికి వచ్చిరి. నాయకులు కార్మికుల నందరిని సమావేశపరచి శాంతముగ నుండవలసినదని ఉపన్యసించుచుండగా నల్లరు ఆంగ్లో హైందవులు కొంచెము దూరమున ఒక తొడిచెట్టు చాటుని నిలువబడియుండిరి. వారిలో నొకడొక పెద్దతుపాకిని నాయకులపై గురిపెట్టి రెండుగుండ్రము ప్రేల్చిరి. కాని అది గురితప్పి, తీటాకమున బడెను. ఇందుపై కార్మికులకు మరింత యుద్ధము గలిగిలేచిరిగాని నాయకులు తిరిగి వారిని శాంతిపరచి ఇండ్లకు పంపివేసిరి. గొప్పగొప్ప పోలీసు శాఖాధికారులును, రేబరు శాఖోద్యోగులును కార్మిక నాయకులతో అసమీపముననే సంప్రదించుచుండగా, కంపెనీ అధికారు లీవిధముగ కార్మికులపై నీవిధముగ నొనర్చిన దౌర్జన్యమునుగురించి, పక్షపాతరహితముగా విచారణనుజరుపనలెను. కాని.

కులు కూడియున్న భూములు ఇతరులవిగాని బి. ఓ. సి. కంపెనీ వారిదిగాదు. కంపెనీ అధికారు లితరుల భూములలో బలవంతముగ ప్రవేశించి జోర్జన్యమొనర్చిరి.

కార్మికులను కార్మిక రాక్షసకృత్యమును ఖండించుటకుగానీ సాయంత్రము హైకోర్టు సముద్రతీరమున బహిరంగ సభ జరుగును.

* * *

నిక్షేపాతమగు విచారణ జరుగవలెను

దోషుల శిక్షింపవలెను.

శాసన సభయందు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడును, చెన్న నగర శాసన సభ్యులును అగు సామి వెంకటాచల శెట్టిగారు గవర్నరుగారి కీక్రింది తంతివార్త నంపిరి

“బర్మా ఆయులు కంపెనీ కార్మికులపై జరిగిన కాల్యుల గురించి పొరులందరు అగ్రహోదోళనా చేతులెత్తెనున్నది అధికారేతర విచారా సంఘమును నియమింపవలెను నేరక్షుల శిక్షింపవలెను”

మద్రాసు స్టాండ్ ట్టు ఆయులు కంపెనీ

పనివాండ్లు సమ్మెలో చేరిరి

నేటి ఉదయం మద్రాసులోని స్టాండ్ ట్టు ఆయులు కంపెనీ పనివాండ్లు మాడ సమ్మెలో చేరిరి బర్మా ఆయులు కంపెనీ పనివాండ్లును అభిమానించుటకై ఏషియాటిక్ పెట్రోలియం కంపెనీ పనివాండ్లతో పాటు యీ స్టాండ్ ట్టు ఆయులు కంపెనీ వారు గూడ సమ్మెకట్టిరి గవర్నరుగారికిని హోం మెంబరు గారికిని లామెంబరుగారికిని అర్జున్ హమీదుఖానుగా రీక్రింది తంతి నంపిరి

“బర్మా ఆయులు కంపెనీ పనివాండ్లును తుపాకులతో కాల్యుటవల్ల పరిస్థితులు తీవ్రముగా నున్నవి ప్రజాసీతినీగూర్చి బహిరంగ విచారణ వెంటనే జరుగవలెను జబాబుదారీగల గవర్నరు మెంటు అధికారు లివట వెంటనే హాజరుకావలెను

నేటి మద్రాసు కార్మికోద్యమసభలో సింగార్వేలు చెట్టి గారు పనివాండ్లుపై తుపాకులుకాల్చిన విషయ విచారణ కొరకై సభ నిలిపి వాయిదా వేయవలెను తీర్మాన ముపబడించెదరు

పనివాండ్లు నిన్నటి సభ

బర్మా ఆయులు కంపెనీ పనివాండ్లు సభ నిన్న సాయంకాలము జరిగినది సింగార్వేలు చెట్టిగారు పనివాండ్లను ప్రశాంతముగా నుండవలసినదిగా హెచ్చరించిరి చక్రయ్య చెట్టిగారు మాడ ఉపన్యసించిరి నిన్న తుపాకీ బిల్లులు తెలిసిన 11 మంది మనుష్యులును బర్మా ఆయులు కంపెనీ కర్మాగారమువల్లను కొంపోబడిరి చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటు ఎదుటను పోలీసు కమీషను ఎదుటను వారివాగ్ధులములు గైకొనబడెను అధికారు లిటువంటి పనులు చేయుట బాగుగా లేదని చక్రయ్య చెట్టిగారు చెప్పిరి

నేటి సాయంకాలము తిరిగి వేలొక పెన్సన్ సభిజరుగును గొప్ప గొప్ప నాయకులు చాలమంది ఉపన్యాసము చేసెదరు, నేటి ఉదయమునండి స్టాండ్ ట్టు ఆయులు కంపెనీ వారు మాడ సమ్మెకట్టిరి

నిన్న తుపాకీ బిల్లులు తెలిసిన 11 నెరిలో 7 సరుమాత్రమే సమ్మెలో చేరిన పనివాండ్లు మిగిలిన 4 నెరు పనివాండ్లు కారు శ్రీ ప్రెసు ప్రతినిధియొక్కరు కంపెనీ మేనేజరుగారితో చెల్లి ప్రస్తావించగా తాము ప్రకటించవలసిన విషయము లేవియును లేవని మేనేజరుగారు బదులు చెప్పిరి ఈ పనివాండ్లచర్యలవల్ల ప్రజలకు కిరసనాయలు దొరుకక యిబ్బంది పడెదని తాము జడియుచున్నామని చెప్పిరి మేనేజరుగారితో సదరు ప్రతినిధి మాట్లాడుచుండగానే 40 వందల ఆంగ్ల యిండియనుల పనిలోనికి తొత్తిగా ప్రవేశించుటకు వచ్చినారు పెట్రోలు నింపిన మోటారు లోలను నలుదిక్కులకు గంపుటకై వచ్చిరి అప్పుడు చేయబడుచుండెను

ప్రపంచపర్యటనము

రంగూను, మే 10 — ప్రపంచమంతయు కాలినడకపై పర్యటన మొనర్చు సంకల్పించుకొని 1928 సంవత్సరములో ఆగస్టు 1-వ తేది జర్మనీనుండి బయలుదేరిన జర్మనీ నటుడు డా. హర్ హెడ్ట్యుడు జెబ్లిగారు నేటిదినము రంగూను చేరిరి వీరు 7 సంవత్సరములలో ప్రపంచపర్యటనము ముగింప నుద్దేశించుచున్నారు. మాండలేద్వారా బారతదేశమునకువచ్చెదరు.

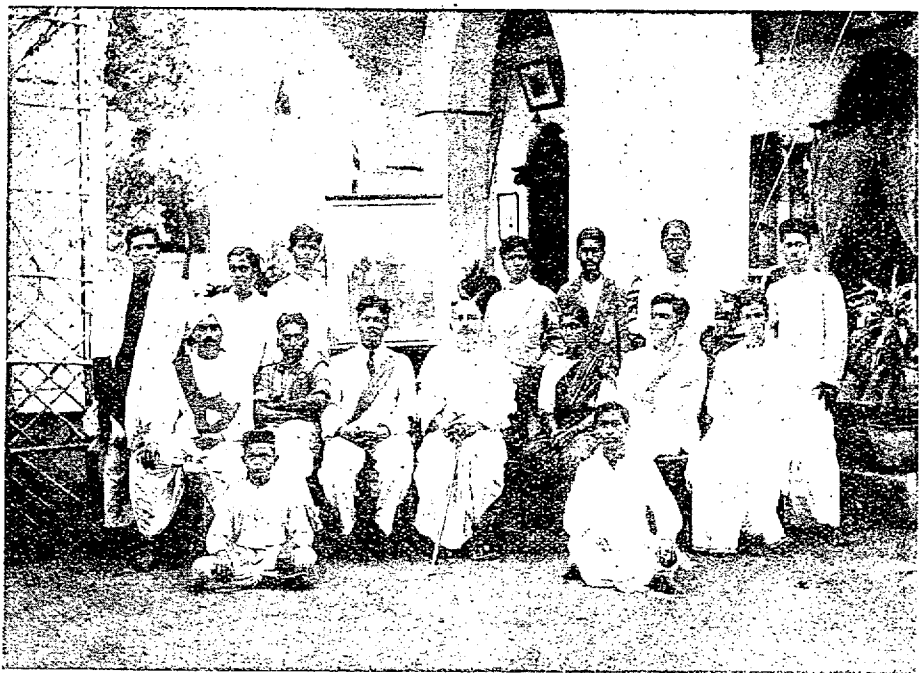
(శ్రీ ప్రెస్)

(ప్రె. పిక్చరు సర్వీసు)

మద్రాసు రైల్వే కంపెనీ యొక్క పెరంబూరు కర్మాగారపు పనివాండ్ల సభ

శనివారములందుగూడ కర్మాగారములు మూయవలెనని కంపెనీ వారు తీర్పుచ్చేయుటచే 10,000 పనివాండ్ల నప్తవచుచున్నారు. వైయు తీర్పువును ఖండించుటకై గత శుక్రవారము సభ పెరంబూరులో జరిగెను. ఏ. రంగస్వామయ్యగారు, సత్యమూర్తిగారు, సామి వెంకటాచల శెట్టిగారు మొదలగు కార్యకర్తలు నాయకులు సభలో గలరు.

(ప్రె. ఫోటో)

శివాజీ జయంతి సందర్భమున జరిగిన పోటీ పరిశోధనలో ప్రవీణులైనవారికి గత ఆదివారము బహుమతు లొసంగబడెను.

కుమరను స్వార్థిక సంచిక

ప్రకాశకులు - ధనవైద్యులు కంపెనీవారు,
కాచిగూడి

(ప్రవిది (ఆరవ) భాగంలో ప్రకటించబడిన 1927 వ సంవత్సరపు స్వార్థిక సంచికను కొత్తవైపుతో నందుకొంటిమి కుమరను స్వార్థిక ప్రవీణుల వారపత్రికగాను ముద్రాపత్రికగాను గూడ వెలువరుచున్నది ముఖ్యము, కార్మికయము, సుబ్రహ్మణ్యము, అనునామాంతరములుగల శ్రీ కుమారస్వామి చిత్తరువు మొదటి పుట నుండు నెరునినామాంతరముతో గూడ ముద్రాపబడెను ఆదియేండ్లలో లోపలముల కుంపియముగా ముద్రాపబడెను అది ఆయా లాగముగ ప్రవీణమునందే ముద్రాపబడెను దీనియందు చాల చిత్రపటములుగలవు ఇందు 32 వ్యాసములు కలవు ఇందు 36 చిత్రపటములు కలవు హాస్యకరములగు పటములు ప్రత్యేకముగా 36 గలవు కబంధుడు రామలక్ష్మణులను పట్టుకొనుట కుంపియ పరివర్తము దేవాలయము, కాచిగూడి శ్రీ మహాశక్తి సుందరేశ్వర విద్యాశాల, కాచిగూడి మహాశక్తి మహిమాలయాల, కుట్రాలయందేవు మున్నగుపటము లిందుగలవు దీని వెల ఒక రూపాయ నలయువారిటుల వ్రాయవలెను మేనేజరు, ధనవైద్యులు కంపెనీ లిమిటెడు, కాచిగూడి

కుమార బోధిని

ప్రకాశకులు శ్రీయుత శి కుమారస్వామి
నాయుడు నన్యవారు

ఇదియొక విద్యావిషయకముగు తెలుగు మాసపత్రిక సంపాదకుడు శ్రీయుత శాని సుబ్బారావుగారు కార్యస్థానము గుడరాను ప్రతి ఆంగ్ల మాసము మొదటి తేదీని వెలువడును సంవత్సరము చిందా రెండు రూపాయలు 1927 మే 1వ సంచికను కొత్తవైపుతో నందుకొంటిమి ఇందు శ్రీ పరమరామ దేవునిపటము ప్రప్రథమమున కలగా ముద్రాపబడెను విషయపట్టిక ఆంగ్లమునందుకంటే తెలుగుముననే ముఖ్యముని మేము నూచింప గోరెదము కుంపియసంచికలో ఆంగ్లమున గూడ ప్రకటించబడునుగాక తెల్లనెండుల కర్తవ్యము, ఉపాధ్యాయవృత్తి, గౌతముడు, కొహినూరు, పరిసరామావతారము, బ్రహ్మసృతి, వ్యవసాయ విద్య, వల్లెపట్టు బాలికలు, వెలివెంగళాయి, నవ్వుల మకుట మున్నగువ్యాసము లిందు గలవు చిత్రపటములుగూడ గలవు పాఠశాల విద్యార్థులకును ఉపాధ్యాయులకును ఉపయుక్తములగు వ్యాసములే ముఖ్యముగా ప్రకటించబడును ముమువారిటుల వ్రాయవలెను “మేనేజరు, కుమారస్వామి నాయుడు సర్కు 36 చిన్నతంపిధి, కాచిగూడు, గుడరాను

సామంత్యవ్యవస్థ

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

మూడవభాగము- 22వ ప్రకరణము

విశ్వానరసింహ

నేను కోటలో కార్యాలయమునకునుగిరిములోకాపురమునకును యిండ్లను కుర్చీలను అనట ప్రవేశించిన కొద్దిరోజులకే నా చెండవకుమారుడు నుణ్ణిలాలుకు తైఫాయిదుజ్వరము (ప్రేమాయిదు) తీవ్రముగా ప్రారంభమైనది విషపడితేమహ్యమోనియా) గూడ కలిగినది రాత్రిపూట సంది ప్రలాపనగూడకలిగినది కొన్నియేండ్ల క్రితము నుణ్ణిలాలుకు మూచికముగూడబలుపుగా పోసియుండెను

డాక్టరును పిలువగా వచ్చిచూచి మందులన నంతగా లాభములేదు కోపిస్టులును కోడికెల్లల మాంసము (చికెను బాతు) ను యిచ్చిన చాల మేలుకలుగునని చెప్పెను

అప్పుడు మనిలాలు ఎయసు పడేండ్లుమాత్రమే నాని నడిగి లాభము లేదు నేనే సంతకుడు నలుచే సర్పరచనల సిన బాధ్యత వాపైనే పడెను ఆ డాక్టరు పార్శ్వమెక్కుడు స్వయంతానైదు అయ్యి 'మేము కేవలము కాకాహారముగాన మాంసమును గ్రుడ్లను పెట్టజాలము ఇంక మరి దేనినైన తెలుపగలరా?' అని నే నడిగితిని

"మీకుమారు డిపాయిస్టింగ్ నున్నాడు పాలలో నీళ్లు కలిపి యియ్యవచ్చునుగాని అందులన నతనికి అవసరమనంత పుష్టి లభింపదు. చాలమంది హిందువులు నన్నే పిలుచుచుదురు నేను చెప్పినప్రకారము వారందరును చేయుచునే యుందురు కావున మీరుగూడ మీకుమారునిపట్ల నిట్టి కారిత్యము పూనకుండుటయే మంచిది" అని అత డనెను

"మీరు చెప్పినదంతయును నిజమే మీరు మీ ధర్మమును నెరవేర్చుట కంటె చెప్పవలసినదే కాని నా బాధ్యత చాల ప్రబలమైనది నా కుమారునకు ప్రాజ్ఞత వచ్చియుండినచో నాని నడిగి నాని యిష్టప్రకారమే నేను చేసియుందును నాడు పసివాడగుటచే నేను నిర్ణయింపవలసినవచ్చినది ఇట్టి ఆపదలు వచ్చినపుడే మనుష్యుని విశ్వాసము పరీక్షయందు నిలుపవలసియుండును మనుష్యుడు మాంసము గ్రుడ్లు మన్నన వానిని తిన నక్కరి లేదనియే నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను మనము ప్రాసంక్షోమమున కుపయోగించెడు సాధనములకు గూడ కొంత మితియున్నదగాని లేకపోలేదు అందుకొరకైనను చేయగూడనివి కొన్ని యుండనేయున్నవి ప్రాణాపాయ సమయమునందైనను నేనును నాస్వజనును మాంసాహారమును స్వీకరింపజాలము కావున నే నాపదలకు తలయొగ్గవలసియే యున్నది మీ చికిత్సను నేనిపు డుపయోగింపజాలను నాకు కొన్ని జలచికిత్సాపద్ధతులు తెలియును వాని నుపయోగింప గోరెదను కాని రోగి నాడిని రొమ్మును తిత్తులను పరీక్షించు పద్ధతి నాకు తెలియదు మీ రపుడపుడు వచ్చి పరీక్షించిచెప్పుచున్నచో నేను యీ చికిత్సను చేసిచూపెదను"ని చెప్పితిని

డాక్టరు నాయుబ్బందులను గ్రహింపగలిగెను గాన నందుల కంగీకరించెను అటుపిమ్మట నీసంగతిని మణిలాలుతో చెప్పి నీ యభిప్రాయ మేమని అడిగితిని

"జలచికిత్సనే చేయుదు మాంసాశనము వలదు" అని వాడెను

"నాడు మాంసాహారమును తినడిని నే నెరుదును గాని నాడు స్పష్టముగా నటుల చెప్పటచే నాకు చాల సంతోషము కలిగినది

విషజ్వరమునకు ప్రకృతిచికిత్స

మానీగారి పద్ధతిని నే నెరుదును దానిని చేసిచూసియుంటిని ఉపవాసచికిత్సవలనగూడ మంచుగుణము కలుగునని నే నెరుగుదును అందులన మానీగారిపద్ధతిప్రకారము కటి ప్నానములు చేయింప నారంభించితిని మూడునెలలుములకంటె మెచ్చుగా తొత్తెలో కూర్చొనినీయలేదు నారింజ పండ్లరసములో నీళ్లుకలిపి మూడురోజు లారసమునే ఆహారముగ నిచ్చితిని

"ఉష్ణ మేమియును తగ్గలేదు 10 డిగ్రీలకే యుండెను రాత్రిపూట వాని వల్లెరుగకుండ నీమేమో మాటలాడుచుండెను నాకాందోళన మధికమైనది ఇంకొకడాక్టరునుపిలువగూడదా? ఆయుర్వేదోపదేశమైన నిష్పించిగూడదా? తదిదండ్లులు తమ పిచ్చిఅభిప్రాయములకు కొడుకులవిషయమున నుపయోగింప దలచు లోకు లేమనకొందురు? మాఅన్న వినిన యేమనును "

అనునట్టి ఆలోచనలలో నేను మునిగిపోవుచుంటిని నాకే యీవ్యాధివచ్చియుండెనను నేనును యీపిచ్చినే చేసియుండునని భగవంతు డెరుఁగు నాకు జలచికిత్సయందు నమ్మకమున్నది గాని పాశ్చాత్యవైద్యమునం దేమియును నమ్మకము లేదు వైద్యులెవరునుగూడ బ్రతికించెదమని పూచీపడజాలరు జననమరణములు భగవదధీనములు వైద్యులుగూడ నాలెనే ప్రయత్నమును మాత్రమే చెనెనరు అట్టిరో భగవంతునివైన నే భారమువేరే నాకు యుక్తమనితోచిన చికిత్స నేల చేయగూడదు? అను నాలోచన మరల కలిగెను

ఈరీతిగా మన సటునిటు కొట్టుకొనుచుండెను మణిలాలుప్రక్కలోనే నేను పరుండియుంటిని రాత్రిపడినది ఒకబట్టను నీళ్లుతోతడిసి మణిలాలునంటికి దానిని చుట్టవలెనని నాకు బుద్ధిపుట్టినది నేను లేచి ఒక బట్టనుతడిపి బాగుగానొక్కి పిడిచి మెడముదలు కాళ్ళవరకును దానిని చుట్టవెట్టితిని దాని మీద చెండుబాంకెట్లను కప్పితిని తలకొక తడితునాలుచుట్టితిని తిని వాని యొడుగుతయును గాడిచూచి నున్న పెనమువలె వేగి పోవుచుండెను నెమలు లేనేలేదు

నాకు చాల బడలిక కలిగినది ఎల్లవానిని చూచుచుండుముని నాభార్యతో చెప్పి నేను విశ్రాంతికొరకు చాపట్టి నడచిపోతిని అప్పటికి రాత్రి పదిగంటలైనది జనసంచారము చాల క్షాంతమైనది నేను తలవందికొని ఆలోచనానిను గుడినై పోవుచుంటిని గాన నెవ్వరిని చూడనేలేదు "భగవంతుడా! యిది కిరీపమయ్య నా గౌరవమును కాపాడగల ప్రభువువై నీవే" అని నేను హృత్కేతులనానకి విన్నవించి నిరంతరిమ రామానామమును మానసకముగా స్మరించుచునే యుంటిని కొంతనే పవలు నటునిటు తిరిగి మరల నింటికి బయలుదేరితిని నాగుండు దడపడి కొట్టుకొనుచుండెను

నేను గదిలోకి రాగానే "వచ్చావాబాబూ?" అని మణిలాలునెను

"నానా! వచ్చానోయి" అని నేనంటిని

"నానట్లు మండిపోవుచున్నది. దీనిని తీసివేద్దా" అని వాడెను

"అబ్బాయీ! నెవట పట్టందట్రా!" అని నేనంటిని

"చెమటపట్టడమేమిటి చూడు వక్కలేభారగారవత్తం తా తడిసి ముద్దయి పోయింది" అని వాడెను మొగముమీద చెయివేచూడగా బాగుగా చెవటపోసి యున్నది ఉష్ణము తగ్గిపోవుచున్నది నేను భగవంతునికి నమస్కరించితిని

"ఇక నీ జ్వరము నిశ్చయంగా పోతుందమ్మా! ఇంకా కొద్దిగా చెమటపట్టగానే తీవ్రమైనదే" అని నేనంటిని.

"అబ్బ! కమ్మరకొలిమిలో పెట్టినట్లుందమ్మా! తీచెద్దు కావాలంటే యింకొకమాటు మట్లి తడిపడ్డ చుట్టవచ్చునులే" అని వాడెను

ఇటుల మరి రెండు నిమిషములు గడపితిని. మొగము మీద చెమట కాలవలుకట్టసాగినది నే నాబట్టలను తీసివేసి బాగుగా పొడిబట్టతో తుడిచితిని పిమ్మట మేమిద్దరమును ఒక్కప్రక్కమీదనే పరుండి నిద్రలో మునిగిపోతిమి

మరునాడు ప్రాద్దున మణిలాలుకు జ్వరము చాల తక్కువగానే వచ్చినది ఈరీతిగా నలుబదిరోజులవాటు పండ్లరసమును నీళ్లుకలిపి కాచిన పాలునుమాత్రమే యిచ్చుచుంటిని నాభయము తొలగిపోయినది అది చాల మెండిజాతి జ్వరమేగాని లాంగిపోయినది

ఇప్పుడు నాకొడుకు లండనిలోను మణిలా లే మిక్కిలిఆరోగ్యవంతుడుగా నున్నాడు మణిలాలుకేవింతుకుభగవదనుగ్రహము కారణమా? జలచికిత్స కారణమా? తగినట్టిచర్యయను పర్యమును కారణమా? అని యడిగినచో నెలరెమి చెప్పెదరోగాని భగవంతుడే నా గౌరవమును కాపాడెనని నేను మాత్రము గట్టిగా నమ్ముచుంటిని నేటికిని నా అభిప్రాయము మారలేదు (మొక గాంధీ, ఎం.ఎం.డియా 5-5-27)

* * *

ఇరువదిమూడవ ప్రకరణము

దక్షిణాఫ్రికాకు మకలపోవుట అను శీర్షిక క్రింద మహాత్ముడ ప్రకరణమును వ్రాసెను

"మణిలాలుకు ఆరోగ్యముకలిగినను గిరాము నివాసయోగ్యమగు ప్రదేశము కాదని నాకుతోచినది కావున దేవాళంకరు గారితో నాలోచించితిని మరియొకపేటలో తగిన యిల్లుచూడదగినది మేమిద్దరమును నిశ్చయించితిమి బాంధ్రాసాంటాక్రాజు ఘట్కేపరు మున్నగు పేటలను చూచితిని ఘట్కేపరు సముద్రమునకు మిక్కిలి దూరమని తలచి చివరకు సాంటాక్రాజులోనే ఒక బంగ్లాను అద్దెకు మాటలాడితిమి నేనొక ఇష్టుకారు పానుగుగూడ తీసుకొంటిని

నాకు కేసులుగూడ బాగుగానే వచ్చుచుండెను. దక్షిణాఫ్రికాలోని నా మిత్రులు గూడ కొన్ని కేసులను పంపుచుండిరి అందులన నాకు చాలి నంత ఆదాయము వచ్చుచునే యుండెను

వైకోర్టులో నాకు పని చాల తక్కువగాని నేను దావాలను గూర్చిన ధర్మలలో పాలుగొనుచుంటిని విచారణ జరుగుచున్నపుడు వెళ్లి వినుచుంటిని భాండాగారమునకేగి గ్రంథములకు చదువుచుంటిని చాలమందితో పరిచయము కలిగించుకొనుచుంటిని

గోకేలుగారు తరుచుగా నాజేమము నడయుచునే యుండిరి కెండుమాడు సారు లాయన నాకార్యాలయమునకు వచ్చుచుండిరి మిత్రులుగూడ తీసికొని వచ్చుచుండిరి.

ఈరీతిగా నేను బొంబాయిలో చాలవరకు సీరపడి యుండునంతలో నొకనా డాక్స్టికముగా దక్షిణాఫ్రికానుండి తంజివూరువచ్చెను ఛెంబరైకుగా రిచటికి వచ్చుచున్నార కాన మీరు తిక్షణయు బయలుదేరి రావలెనని" యందున్నది బయలుదేరుచున్నాను అని నానికి మరల తంజివూరునంపి త్వరితగానే నేను బయలుదేరితిని

సంవత్సరమునాటికి నేను మరల రాగలుగుదునను ధైర్యముతో బొంబాయిలో యేర్పాటుల నేమియును నేను మార్చనేలేదు నేను సరిగా వేశకు డర్వుచెరితిని భారతీయ ప్రతినిధులు చేంబరైకుగారిని సందర్శించుట కేర్పాటుచేయబడెను లేదీగూడ నిర్ణయింపబడెను నేనొక విజ్ఞప్తిని సీదపరచవలెననియు తెమతో గూడ ఛెంబరైకుగా వద్దకువచ్చి మాటలాడవలెననియు వారు నాకెరించిరి అని మహాత్ముడు వ్రాసెను (ప్రేమము.)

దిగంబరులు స్వేతాంబరులు

అక్టోబరు, మే 10 — బెన్జోలియాలో ఆరెస్టుచేయబడిన 5 గురు దేశసేవకులలో ముగ్గురు చిత్తోర్గుర్ తీసికొనిరాబడి సాధారణ ఖైదులు చూడబడుచున్నార ఒకరికి రాత్తులందు సంతెలలు వేయుచున్నార బెన్జోలిమైక్ నేనలువచ్చినవి దిగంబరులకు సైన్యమువలన గాయములు తగిలెనట మరణించినవారిలో ఒక స్త్రీయు ఒక బాలికయుగలరు మహారాణీ న్యాయాధికారిని విచారింపుటకునియమించెను (ప్రేమము)

2584
పుష్పాభరణములను
అందరును
వినిపించు
పుష్పాభరణములను
అందరును

ఆరోగ్యకరమైన, మృదువైన, పెరిగిన వెంజెలకలు

నల్లని శిరోజములు మెత్తగాను, నిగనిగలాడుచు, ప్రకాశించునప్పుడు నిజముగా మిక్కిలి అందముగానుండును "వేస్ లెస్" సామేడ్ ను శిరోజములకు చరిమిన ఈ అందము లన్నియు గలుగును. "వేస్ లెస్" సామేడ్ శిరోజములకు మనోహమైన సువాసననుకూడ గలిగించును.

Vaseline
POMADE
245

మేలైనదానినే కొనుడు. దీనికి యిల్లు దేనిని తీసి నకుడు

ప్రభుత్వమున గోల్పోయినవి విచారింపదగిన స్వామి మరణములను నైన ప్రజలు మరల యుచున్నట్లు తమ బలముగల గాక. స్వామిమరణములను దేశమునకే ఆపరిమితముగనే కలిగినది. హిందూ మహమ్మదీయకలహములను భారతదేశమునకు దారుణముగ నపఖ్యాతి కలుగుచున్నది అని హాహుత్తును నుడివెను

గాంధీగారు మాటలాడిన పిమ్మట అలీసోదరులలో కనిపించు మాటలాడెను. అతడు చాల బద్ధునిగానుగూడ నుల కాదు. అతడొక్క భాషలో చాల ధాటిగానే మాటలాడెను. అతడు ప్రజారంజనము గొప్పవక్తవలెనే కనబడెను కాని అద్భుతముగ దీక్షిగాని, ఘాతయగాని ఆతని ప్రసంగమునందు గోచరింపలేదు. అతని పలుకుబడియును ప్రతిష్ఠయును అతని పయనతో పాటు వృద్ధి నొందకపోవుట కదియే కారణముయ్యడ వచ్చును

పిమ్మట పండిత నెహ్రూ, పండితమాలవ్యగారు మాట్లాడిరి. వీరిద్దరును సుప్రసిద్ధ నాయకులే. వీరిద్దరికిని భిన్నాభిప్రాయములే కలవు గాని అందువలన వారిమైత్రి కెట్టిభంగమును కలుగలేదు. నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్షమునకు నాయకుడు. అతడు ఉదార భావములు కలవాడు. తనగొప్ప ఆస్తివలన దేశమునకొసంగెను. అతడు గొప్ప విద్వాంసుడేగాని అతని ప్రసంగమునందు స్వతంత్రభావము లేదనియు కనబడలేదు. వాక్పాఠియును గోచరింపలేదు. ఇతరుల నాకర్షింపజాలని మేధావులలో చేర్చదగిన నెహ్రూగారు రెటల నిట్టియున్నతపదవిని బడయగలిగిరి. చాల వింతగానే యున్నది మాలవ్యగారిలక్షణములు వేరు. ఆయన సుప్రసిద్ధులగు భౌతికవిజ్ఞులలో నొకరు. ఆనాడాయన హిందూస్థాన్ లో నుపన్యసించినందున నే నా భాషనుగ్రహింపజాలక పోతిని గాని ఆయన హావభావాభినయములను తిలకించినకొలదిని నాకు చాలసంతోషము కలుగసాగెను. ఆసభలో హెచ్చుమొదల రాజకీయములం దాయనకు భిన్నాభిప్రాయములే యుండునను అతడు సభ్యులనందరిని బాగుగా నాకర్షింపగలిగెను. ఆయన తెల్లని చీరపువరాయుని, తెల్లని పాడుగైన లాంగుకోటును ధరించెను. తెల్లని తలపాగా పెట్టుకొనెను. తెల్లని ఉత్తరీయును మెడకు చుట్టుకొనెను. ఆయనదుస్తులవలె ఆయనభావములుగూడ చైలత్తు. ఇయ్యమునే కలిగియుండెను. నాటకమునందు నటులునటించు రీతిని పాశ్చాత్యులు ఉపన్యాస మొసంగునపుడు గూడ నటించుచుందురు. మాలవ్యగారు రెటల నటించలేదు. నిశ్చలుడుగా నిలచియుండెను. చేతులను మాత్రమే కదుపుచుండెను.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను గూర్చి గాంధీగారిచే వ్రాయబడిన పరిచయ తీర్మానముగూడ నామోదంపబడెను. గాంధీగారిచేతనే దక్షిణాఫ్రికాలో కొంతకాలముండి వచ్చిన కివయిత్రి సోజీనిచేయి యాసందర్భమున నొసంగిన యుపన్యాసము నాకు మిక్కిలి మనోహరముగా కనబడెను. ప్రతివాక్యమును సమగ్రముగా నుండెను. ఆమె అచట భారతీయులసీతిని అచ్యుతదైనరీతిని స్థిరపఱచెను. పదగంభీర అలంకార చమత్కారము మున్నగునవి మిక్కిలి ప్రశంసనీయులుగా నుండెను. ఆమె ఆశువుగా పంపగంభీరముగ ప్రసంగము గావించెను

రెండవరోజు

రెండవరోజున స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రతిఘటనపద్ధతినిగూర్చి చాల చర్చజరిగినది. ప్రతిఘటనపద్ధతి నామోదించు వారు వగరొప్పునుండి మిక్కిలి హెచ్చుచుండి గోహతీకి వచ్చియుండిరి. రిస్కాన్సివ్టులలో చాలమంది, లాల్ బాజపతి రాయగారు మున్నగువారు సభకు రానేలేదు

యవకుల చాలమంది యీ సందర్భమున చాల బాగుగా నుపన్యసించి నాయకులు మొగములు చిటిచుకొనుచున్న ను లెక్క చేయక యొకయొకనకు కడుస్పష్టముగ ముక్తసరుగను ధాటిగాను మాటలాడెను. అటుపిమ్మట మరీమొదలు కడుప్రౌఢముగా మాటలాడెను. పిమ్మట సభ్యులు కడుపుబ్బ నవ్వునటుల మరియొకడు సంతోషించెను. అతడు నియమితకాలము గడచినను విరమించకపోవుటచే అధ్యక్షుడు పెక్కు సార్లు గంట మోగింపజెప్పినప్పటిను

పిమ్మట వృద్ధుడును సత్రికాధిపతియును రాజకీయ వేత్తయునగు నొక నాయకుడు పిచికలగూళ్లవలెనున్న తిలలోను గెడ్డముతోను నలిగి మడుచుకొనిపోయిన దుస్తులను ధరించి నల్లని సుల్కచనములను పెట్టుకొని చేతులు త్రిప్పుచు పెద్ద గొంతుతో నరహయ నుపన్యసించెను.

తృప్తిచేగలుగు

చిరునవ్వు

కొలినాను డెంటాలుక్రీమును ఉపయోగించిన పిమ్మట మీరు నవ్వెదరు. మీ దంతములను అదిపూర్తిగా శుభ్రపరచుటమాత్రమే గాక నోటియందు లక్షలకొలది అపాయకరమైన పురుగులను నాశన మొనర్చుచున్నది. అయితే మీరు మిక్కిలి ఆరోగ్యముగా నుండునట్లు మీ నోటియందు మంచితభ్రతను గలిగించును.

కొలినాను మితవ్యయముపడగలది. ఎండిన బ్రహ్మపై ఆరఅంగుళము పోసినచాలును. ప్రతిగొట్టమునందును 130 బ్రష్లకు సరిపోవునంత క్రీము యుండును.

KOLYNOS

డెంటాల్ క్రీము.

Representatives: DAYTON, PRICE & Co., Inc
Calcutta Bombay Madras Karachi
Delhi Lahore Rangoon

కలకత్తా మేయరు

ప్రతిఘటనమును సవరించుచు నుపన్యసించినవారిలో నేనును ప్రధానంగా ఒకరు. దానుగారి యుపన్యాసములలోని వాక్యములకు పెక్కుసార్ల లీత దుదహరింపసాగెను

స్వరాజ్యపక్షమువారి వాదమునకు బలమధికముగానున్న మాట నిజము స్వరాజ్యము లభించుటకు హిందూమహమ్మదీయ మైత్రికలిగియే తీరవలెనని ఎవ్వరూ చెప్పజాలరు. ద్వంద్వపరిపాలనము అనగా నిరంకుశ కార్యనిర్వాహకవ్యములు నిరధికారములగు శాసనసభ్యులు సకలచే నది నిలవజాలరు. అస్పృశ్యతను తొలగించుటయును పంచములకు సమాన హక్కులను సమహర్ష్యులయ్యును గూడ ముఖ్యమగు సమస్యయే. ఈమాట విషయము లందును చాలవరకు ఏకాభిప్రాయములే అన్నిపక్షములవారు ను కలిగియుండిరి. మాటల ధోరణి యటుల కనబడెను. అందువలన రాజీ కనకాశున్నటుల గోచరించెను.

గాంధీగారి పలుకుబడి అంతరించెనా?

గాంధీగారికిపుడు కాంగ్రెసు పలుకుబడిలో దేమియును లేదు అని విలేఖరిగావచ్చిన యొక ఆంగ్లేయుడు వ్రాసెను. అటులైనచో నచట పలుకుబడి కలవారు మరెవ్వరునుగూడలేరనియే చెప్పవలసియుండును. ఆసభలో గాంధీగారు అనభిక్షిక్త సమాప్తిగానుండెను. నాయకుల శిబిరముల మధ్య వహత్యని కుట్రలము బ్రహ్మ పుత్రానదీతీరమున ప్రత్యేకమున నిర్మింపబడెను. వర్షము కురియుచుండినను చలివేయుచుండినను నేలకొలది ప్రజలు గాంధీ మహాత్ముని దర్శనముకొర కచట నెపుడు జూచినను గుంపులు గుంపులుగా చేరుచునే యుండిరి. ఆ కుట్రలము నిరాడంబరముగనే యున్నను ఒకవిధముగ గాంధీర్య మచట గోచరించుచునేయుండెను. గుమ్మమువద్దనున్న బుద్ధునిరంగుల పట్టుకొటియే దాని కలంకారముగానుండెను. గాంధీకి తలుపులు కొట్టుకొనుచుండెను. కప్పుపైన్న పుడెబ్బలవలన చప్పుడునునేయుండెను. లోపల ప్రకాంతమును వెలుతురుగోచరించుచుండెను. నాయకులుగూడ మహాత్ముని సందర్శనార్థము నిరీక్షించుచుండిరి

“అద్భుతశక్తిగల కృత్వాంపడు చహాపురుషుడు” అని సోజీనిచేయి నెను. అట్టినిరుపమానమున పలుకుబడి గాంధీగారి కెటులలిగెనో తెలియదు. గాంధీగారు చిరునవ్వుతో మెల్లగ నడుచుచున్నప్పుడు ఒక ఆంగ్లేయప్రముఖుడిచుట్ట చేయనో అటులనే చక్కగా నాకరస్పర్శము కావించెను. ఆయనయొద్ద కాపట్యము కాసంతయైనలేదు. ప్రవర్తనమును స్వభావమునుగూడ అతిరహస్యములు అతడెందరిని సమానముగనే ప్రేమించుచుండును. మంత్రివర్గమువారి పద్ధతి

తులకు తానామోదంపజాలక పోయినను వారిపనులకడుపెట్టి సార్వభౌముని స్థితిరాజ్యము నంబెలులందునో కాంగ్రెసులో మహాత్మునిస్థితి యేలేయుండెను. దానుగారు చరిత్రపూర్వకముగా స్వరాజ్యపక్షమువారు గాంధీగారి నాయకత్వము నధికముగా కోరుచున్నారని వీరిద్దరికి నెనయునువారు మరెవ్వరు నుకొనబడుటలేదు. కావున గాంధీగారు మరల నాయకత్వమును నహింస వలెనని చూచింది. కోరుచున్నారని గాంధీగారు మాత్రమందలకంగీరించుట లేదు. గాంధీగారు వారమున కొక నాడు ప్రతి సామవారమును మోసవ్రతము నవలంబించెదరు. గోహతీలోగూడ గాంధీగారు వ్రతవ్రతమునవలంబించిరి. ఆనాడీ యీ విషయము గూర్చి ఎర్పజరిగిననీ మరునాడుదయమున సంఘసభలో మాలనీ విషయము చర్చించబడినపుడు స్థితి గతులు మారువరకును తాను నాయకత్వమునుబాసజాలనని గాంధీగారు స్పష్టముగా తెలిపెను. మన దేశమున నింకను సరియగు కట్టబాటుకు ప్రజల ఒప్పుటలేదు. ఆస్థితి రావలెను. ద్వైతములంతరింపలెను. శ్రద్ధా, ఉపన్యాసి హత్యవంటివార్యుల జరుగగూడదు. అపుడుగాని నేను మరల ముందునకు రాజాలం. అంతవరకును నూలవనముయే నాపని అని గాంధీగారునుడిచిరి.

నీసా 1-కి, రు 2-0 0

ఈమందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మా త్రిద్యారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మాత్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకు, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేవిధముయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును 1172-1765

ఆనందకుటీరము, కి, బైరాగిమరం వీధి, మచిలీపట్నం

మొ స్వస్థము! ఫల మధికము!

ఆంధ్ర లోకోక్తి ముక్తావళి

మొదటి భాగము
ప్రస్తుతకాలమున మిక్కిలి వాడుకలో నుండు సామెత లిందుఁ గలవు. పెక్కింటికి వివరణములు సైతము వ్రాయఁబడి యున్నవి. ఇయ్యది ఉపన్యాసములను వ్యాసరచయితలను గ్రంథకర్తలను అత్యంతోపయక్తముగ నుండును. వెల నాలుగణాలు. వీ పి ఖర్చు వేణు

బుక్కపట్టణము - రామానుజయ్య, 21, సోలైయప్పకో వీధి, జేవాంగపురము, పారిచాకలపేట, మద్రాస్.

వంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ మహాసభ

తీర్మానములు

చారిత్రాత్మక, మే 9-తాదిన సభలలో జరగసంఖ్య నవన రింగి వివిధ ముఠమువారికి తమ పాతనిర్ణయములను నిలిపివేసి, ప్రస్తుత పరిస్థితిలో మే 9-నాటికి ప్రత్యేక ఏకాగ్రతను అంతమొందించి సభాప్రయోజనముల నేర్పరచు నిమిత్తము ఆలోచింపబడుచున్న వంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ మహాసభయందు హాజరైన మహమ్మదీయ భారతప్రభుత్వనిర్మాణ ము మారలయననియు, అన్ని రాష్ట్రములను సంప్రదించి స్వాతంత్ర్యమును సాధించుననియు, సేన, నావ, విదేశాంగ వ్యవహారము ముత్రము కేంద్రప్రభుత్వము వారికి తెలియజేయుననియు నిర్ణయించి తీర్మాన మొనరించబడినది. (ప్రీ. ప్రెస్)

గౌ. వి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు

డా॥ మలనుగారు అభినందించుట

ప్రొఫెసర్, మే 10 - గౌ. వి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారికి కా॥ చలనచిత్రమునుండి యీ దిగు కేటబులవార్త వచ్చినది "పక్షిజాతా వజ్రముగ అగ్రీకరించినందున మిమ్ముల నుండి మిమ్ము పక్షిజాతాకు మహమ్మదీయ నా సహోద్యోగుల సేవలను ఆహ్వానించుచున్నాను" (ప్రీ. ప్రెస్)

బండ్లవాండ్లు గూర్కొనుట

కొట్టుకొనుట

హతరాష్ట్రము దెబ్బలాట

కలకత్తా, మే 1 - బండ్లవాండ్లు గూర్కొనుట మహమ్మదీయ కొట్టుకొనుట ఒక బండ్లవానికి తీవ్రగాయములు చేసిన పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు వరి యరవురకురూడా దెబ్బలు తగిలిన ఒక బండ్లవాడును గూర్కొను కేసు వేసిన కొని బండివానిని గూర్కొని పోలీసులను అంత రాళ్ల వర్షము నరికినది వెంటనే పోలీసువారువచ్చి అరెస్టు చేసిరి. (ఆ. ప్రెస్)

నైజాముగారి ఫర్మానాలు

ప్రభావద్యోగుల కాలనరియితి హెచ్చించుట

నికిరూరూబాదు, మే 11 - నైజాముగారు యీదినవ ఉత్తర్వులను కాలనరియితి హెచ్చించుచు ఫర్మానాల జారీ చేసిరి - నవాబులైన నవాబు బండ్లవాడు, ఆర్థిక పరిస్థితి కింకొ పెంపు పొందవలెనని ఫీరీకి ట్లఫికము చేయబడినది నాల్గవసారి వెంటనే రామరెడ్డిగారి కేంద్రాబాదు కొత్తయి నను ఇంకొక నగరము చేయబడెను నవాబు తిలావలు బండ్లవాడు - నైజాముగారి ఆర్థిక పరిస్థితి కింకొ పెంపు పొందవలెనని ఫర్మానాలు జారీ చేసిరి. (ప్రీ. ప్రెస్)

బొంబాయి కాంగ్రెసు సంఘము

కార్మికుల ప్రచారమునకు కృషి చేయుట

బొంబాయి, మే 11 - బొంబాయి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు నగరములో వివిధ ప్రాంతములందు సభలు జరిపి కార్మిక సంఘములను స్థాపించి ప్రచారము చేయుటగాను కొంత మొత్తమును సంగ్రహించిరి. కార్మిక ప్రచారకుల శిక్షణ తరగతులను యేర్పాటుచేయుటను నిశ్చయించిరి. తేలనసముదాయము కార్మికులకు ఉపయోగకరమును సంఖ్యలను కరపత్రములను సమకూర్చుననెనని తీర్మానించిరి. ముద్రాభివృద్ధిగాను రూ 500 విసంగిరి. (ప్రీ. ప్రెస్)

రైలుబండ్లు పట్టాతొలగింపు

బెంగళూరు, మే 10 - రైలుబండ్లు పట్టాతొలగింపు ఒక గూర్కొనుట పట్టాతొలగింపు పట్టాతొలగింపు. బండి గాడ్లను రైలుగాయములు తగిలెను. ప్రస్తుతము సంగర బండ్లు పట్టాతొలగింపు పట్టాతొలగింపు. సరిచేయుటకు 6 గంటలు పట్టును. (ఆ. ప్రెస్)

పల్లికు అకౌంటు కమిటీ

ఉదకమండలము, మే 10 - పల్లికు అకౌంటు కమిటీ సమావేశము ఆర్థిక సభ్యుడు మాయుగారి అధ్యక్షతన కేసు (ప్రారంభ మయ్యెను. సి. గోపాలాచార్యులు తీ ఆని నాయకత్వమున, కాదరు మోహిదీను సాహెబుగారు, మను స్వామి పిళ్లెగారు, జి. టి. బోసుగారు, ఎస్. ఎన్. దొరైరాజు గార్లు సభకు హాజరైరి.

మే 19 వ తేదీన గవర్నరుగారు బిరుదల నందశే యు దర్బారునభ జరిపెదరు. (ఆ. ప్రెస్)

తియ్యాల సభ

కొచ్చిన, మే 10 - తియ్యాల సభ్యుల వహాభ నిన్నటి దినము వైకం సత్యాగ్రహ నాయకులు టి కే మాధవనుగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమయ్యెను మధ్యాహ్నము శ్రీవతి టి వి నారాయణి అమ్మగారి అధ్యక్షతన జరిగెను యన్ యన్ డి పి యోగం 24 వ సాంవత్సరిక సమావేశముకూడ నిన్నటి దినమే జరిగెను ఈ సమావేశం సందర్భమున ప్రతినిధులందఱు ఒక ఒకతనకు సభవారి కివ్వలయు నని సభాసభ్యులందఱు శ్రీనారాయణుగారు కోరియుండిరి ఇందులకు తిరువా స్కూరు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపనందున వారి చర్యను ఖండించుచు వారిచర్యపట్ల అసమ్మతి తెలుపుటకై వహాభ కార్యక్రమము ఆదినము అంటిటో ఆవులను చేయబడెను ఈ మహాసభయందే తిరువాస్కూరు హైకోర్టుకు ఒక తియ్యాల తెగకు చెరినవానిని జైల్లో నియమింపవలయునని ఒక తీర్మాన ము గావించబడెను

కలకత్తా మే 10 - శ్రీనాథ కల్యాణ, చేరు జెస్సూరా గార్ల యింట్ల నాదాచేసి ఒకరివల్వలతోటలు పట్టుకొనినందఱుల నరైట్లు చేసిరి (ప్రీ. ప్రెస్)

బొంబాయి మే 10 - మోటారు కారుగోడకుతగిలిముక్కలయ్యెను. ఇరువురు గాయపడిరి ఒకడు మరణించెను ఆ ప్రె

అలహాబాదు మే 10 - కల్వదేవు మాలవ్యాగారు తెచ్చిన కేసు కొట్టివేయబడెను. (ప్రీ. ప్రెస్)

విరావడి ట్లొట్టిల్లా కంపెనీవారు రంగూను ఓర్వవిద్యా లయమునకు లక్షరూపాయలు విరాళ మొసగిరి. కంపెనీవారిని అభినందించుచు గవర్నరుగారు తంతివార్త పంపిరి. (ఆ. ప్రెస్)

చేదారంలేదు, కూలితక్కువ అను డాబు ప్రకటనలను చూచి

842 మోసపోకుడు!

మా కాలాదాదలలు యితరులు మోసపోకుండుటకై ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసమునకే రావలెను. మావద్ద నూతన మోస్తరుల బంగారు, వెండినగలు, పువ్వు రంగములు కంపులుచేర్చి తయారుచేయబడిన నగలు మొదలగునవి సిద్ధముగా నున్నవి. హాజరులో లేనివి సకాలమున తయారుచేసి యివ్వబడును సవరంబంగారమునకు సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెనము ఇదివరలో మావద్దజేరము చేసినవారిని నడిగిన తెలియును ముఖ్య గమనింపు - బయటిపూరియందును వర్తకులకు వెండిగిన్నెలు, తల్పలు, కాలిగిలినలు, ఇతరసామానులు ప్రత్యేక ధర ప్రకారము సరఫరా చేయబడును పూర్తి విమరులకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, "తంజిలిలానము" - ఉమ్మడియూర్ నగలవర్తకులు, 25 హైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆటంక వరచుటకుదురుట ఒకసారి దీనిని కవయోగించి ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు దీని నిజమును గ్రహింపుడు.

Regd TradeMark అమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి కుంకుమపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి కాస్తూరిక్రమగా కయారుచేయబడినవి. 594 సాధారణముగా పలవిధ జ్వరములు, జలుబు, దగ్గు, అశీర్గము, పిల్లలపడికము, ప్రక్కల ఈర్ష్య, అశీర్గ భేది, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమందగము, మలబద్ధము, అశీర్గవేగలుగు కడుపునొప్పి మొదలగువాటికి వ్రాతయధము వంటిది. అనుపాన పత్రముకూడ పంపబడును కాల, దేశ, లింగ వయస్సు భేదము లేక అనేక సం॥ రములనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమువంటిది. 250-300 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర 0 4 0, హాస్టుఖర్చు 0 4 0, హాస్టుఖర్చుతో పహా 6 కి రు॥ 1 8 0, 12 కి 2 18 0, 25 కి రు॥ 5 8 0

ముఖ్యగమనింపు: - మా కస్తూరి మాత్రలవలన గలుగుచున్న అపూర్వమైన గుణమును చూచి ఒకబరునందు అనేక శృత్రికు కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నది. హాసపోవండుటకై మా వర్తక గుణుత్తునుచూచి తీయగు ప్రతిపూరిలోను ప్రతి దుకాణమునందు దొరకును. బిషగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొవైటరు,

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

ప్రభుత్వ వార్తలు

మద్రాసు కార్పొరేషను:—ఈనెల 18 తేదీ ను కవారం సాయంకాలము 5-15 గంటలకు జనరలు మీటింగు రుగును.

మద్రాసు లేబరుయూనియను

పెరుంబూరువారిగ

ఈనెల 12 తేదీ గురువారం సాయంకాలం 5-10 గం|| పై సభజరుగును. డి. శివరావు గారు రుపన్యసింపెదరు.

అఖిల కర్ణాటకహిందీ ప్రచారకసభ

ప్రథమ సమావేశము

మహాత్మాగాంధీగారి అధ్యక్షతన వైసభ జూన్ 28 లో బెంగళూరులో జరుగును. శిశ్యులమైన తేదీ ముందు ప్రకటించ బడును. కాంగ్రెసు నాయకులు సభకు విచ్చేసెదరు.

కర్నూలకర భగవద్భక్తి మార్గసమాజము:—

ఈనెల 12 తేదీ సాయంకాలము 5-30 గం||లకు ప్లాండ్ ర్యువహులలో యం. కే. ఆచార్యగారున, శ్రీమతి ఆల్వనా యకి అమ్మగారున వైసభ కేవలవలగూర్చి యుపన్యసిం చెదరు.

శివాజీ త్రిశతవార్షికోత్సవము:—శివాజీ త్రిశత వార్షికోత్సవసంఘ కార్యదర్శులు శేపు సాయంత్రము 5-30 గం టలకు వై. ఎం. సి. ఎ. వ్యాయామశాలయందు స్వచ్ఛందసేవ కులకు విందోసగెదరు.

కాంగ్రెసు బహిరంగసభ:—మదరాసు కాంగ్రె సు సంఘము, మహాజనసభల యజమాన్యముక్రింద, శేపుసా యంత్రము 6-30 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి సముద్రతీరమున బ హిరంగసభ జరుగును. అపుడు జార్జి జో సెపుగారు “ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు” అను విషయమునుగురించి యుపన్యసిం చెదరు.

వైద్యభూమి:—మధురవట్టామందు శ్రీ తిరుమల నాయక్ గారి మహిళలుగో తే 10 మొదలు 14-4-27 వరకు లంగుజరిగిన 2-వ తమిళసిన వైద్యసహసభకు ఆరోగ్యశాఖా మంత్రియగు దివాన్ బహదూరు వి.ఆర్. ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి యారుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగించిన ప్రవర్తనమును ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీమిటేడ్ ప్రాజెక్టువ్రాంచి డాక్టరగు కోటా జయరామనాయకుగారికి అరవవైద్యులనంగల పరి చయమునకై వైద్యభూమి యను చిరునామము, చిరుప్రవ ర్శించిన కొన్ని దోషముల క్రేష్టత్వమునకై నొక బంగారు పతకంబును బహుమానముగా నొసంగబడియెను.

కృష్ణా ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల మేనేజర్ల సంఘము

కృష్ణాజిల్లా నాకొమిషన్ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠ శాలల మేనేజర్ల సంఘమునారు గవచ్చిన మార్చి నెల 27 తారీ ినను, ఏప్రిల్ నెల 17 తారీఖునను వారి కార్యరీత్యాకావర్ణ సమావేశములందు, ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎయిడెడ్ మేనేజర్ల సమావేశ సభకు బెజవాడలో కొలదికాలముగో సమావేశపరుచుటగా ను ఒక ఉపసంఘమును యేర్పాటుచేయున్వారు.

ఈ విషయమైతొలి దిండుటకును, మహాజనసభ జరుపు టకుగాను బలమును అహ్మదాబాదును సమకూర్చుటకును, ఈ ఉపసంఘమును యీ నెల 22 వ తారీఖు ఆదివారమున బెజవా డ రామమోహన లైబ్రరీ వందరుములో సమావేశమగుటకు నిర్ణయించబడినది.

ఇటువంటి ఆంధ్రరాష్ట్ర సరిబంధమున విద్యావిషయక సభలకు, మీవంటి విద్యాభిమానులను ప్రతి తెలుగు జిల్లానుండి ప్రతినీధులునువచ్చి సంఘమును బలపరచి విద్యావిషయక సమ స్థలను సర్పించి సమర్థిప్రాయముల సన్నిటిని కార్యదూపము కకు చేపలసియున్నది.

కాబట్టి ఈ విషయము గుర్తుకొనుటకు కేంద్రీ తేక జిల్లాలోని యుపాధ్యాయ సోదరులతో సహా పై తేదీనాటికి సభకు దూచుచునలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈదర మొక్కటాపు, కన్వీనరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎయిడెడ్ మేనేజర్ల అహ్మదాబాదు.

మొదటిరకము సీమక మలములను అతి తక్కువ ధరలకు నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బా పా లా ల్ అండు కో.

టోకు చిల్లర సీమక మలముల వర్తకులు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము. 216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బి. ఎ. డిగ్రీచరితూ ఫలితములు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు 1927 సం|| ఏప్రిలుమా సమున జరిపిన బి. ఎ. డిగ్రీపరీక్షలయం దీక్రింది రిజల్టు నంబ ర్లుగలవారు ఈ క్రింది గ్రూపులందు రెండవపాట్లనం దు తీర్చు లైరి.

గ్రూపు 2 (ఎ) (ఫిజికల్ సైన్సు)

రెండవ తరగతి:—202 206 214 216 388 394 397.

మూడవ తరగతి:—208 209 211 218 215 219 381

383 384 385 386 387 389 391 392 393 396 398.

6 వ గ్రూపు (ఆంగ్లముగాక ఇతరభాషలు)

మూడవ తరగతి:—40 41 42 43 44 307 308 478 479 480.

124 సెక్షను క్రింద అరెస్టు

కలకత్తా, మే 11:—సాంఘిక ప్రచారకు పిర జ్ఞానజ నని యోగిగారు నిన్నటి దినము సాయంకాలము దేశ బు ధు పునర్నిర్మా కార్యాలయమున నిర్బంధింపబడిరి. రాజద్రోహ ము సాంఘికవిశ్వమును పురిగొల్పు ఉపన్యాసముల నొసగి నం దులకు పీరు 124 ఎ. 158 ఎ. సెక్షనుల ననుసరించి నిర్బంధింప బడిరని తెలియుచున్నది. అతిపురుజిల్లా మాజిప్రీటుగారువిచా రణ సరిపెదరు.

ప్రతికాధిపతి నిర్బంధింపబడుట

కలకత్తా, మే 10:—జాతిద్వేషమును పురిగొల్పు వ్యా సములను ప్రకటించెనను నేరముపై పోటరంగ అను దేశభాష పత్రికా సంపాదకుడగు కృష్ణాంధ్ర నారాయణ భార్గవముగా నేటిదినమునిర్బంధింపబడిరి. ప్రతికాకార్యాలయమును పోలీసు వారు సోదాచేసి యీవ్యాసములున్న ప్రతులను స్వాధీనపరచు కొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

వదివేల రూప్యముల ఇన్సూర్డు పార్సెలు

దొంగతనము

గంటూరు, మే 9:—గంటూరు ఇంటిరీయలు బాంకి వారు పెనవదిపాడునందున్న ఇండియన్ లీఫ్ టూబాకా కం పెనివా కి పదివేల రూప్యములు ఇన్సూరుచేసిపంపిరి. ఈ ఇన్సూ రు జాబు చీరాల పెనవదిపాడు చువ్వ అపహరింపబడెను పో స్టాఫీసుల జిల్లా నూపరింపెం డెంటు ఫీమరాపు పంతులుగారు విచారణసలిపి పోలీసుభార్య దాఖలుచేసిరి. పోలీసువారు విచా రణ చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము

అసాము మంత్రిగారి ప్రకటన

కరీంగంజ్, మే 9:—మద్యపాన నిషేధప్రచారసంఘ మువారి యజమాన్యమున జరిగినసభయందుపన్యసించుచు ఆసా మురాష్ట్రపు మంత్రియగు చెరెండు నికలగురాయిగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—విద్యాసంతులు ప్రభుత్వమువారికితోడ్పడిన మద్యపా న నిషేధ కార్యక్రమము విజయనంతముగ కొనసాగ గలదు. కల్లు దుకాణములను తీసివేయునలయునని అధికసంఖ్యాకులగు శే టుపేయర్లు నిర్ణయించిన, అనిర్ణయమును ప్రభుత్వమువారు అంగీ కరింపవలయునని నా అభిప్రాయము. (ప్రీ ప్రెస్.)

వార్షికోత్సవము

తెనాలి తాలూకా హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సం ఘపు వార్షికోత్సవము మేనెల 22 వతేదీ ఆదివారమునాడు హైస్కూలులోజరుపబడును. సభ్యులంద రానాడు 7 గంటలకే రావ్రావిరులు.

ఇతరవరకు సభ్యులుగాతేరని ప్రాతివిద్యార్థులు తమచం దాలను త్వరలో బంపి సభ్యులుగాతేర వ్రాసి పంపి

రావినూతుల కేశవరాజు,

కార్యదర్శి.

ఉదకమండలం వార్తలు

ఉదకమండలం మే 11:—ఉదకమండలమున సెక్రటే రియటు కార్యాలయములు అగస్టు 10 తేదీనిమూయబడి మద్రా సునందు 15 తేదీన తెరచబడును. వేసవిపెరువుయందు ఎ. జె. కర్ణవ్యయగారు మొదటితరగతి జిల్లాజడ్జిగ పనిచేయుదురు. దక్షిణ ఇండియా రైల్వేకంపెని ఏజంటు కలనలు రొ తేరగారు టె న్నాసిన్వర్షినగరు రైల్వేప్రారంభోత్సవమున జరుపవలయునని గోషనుప్రభువుగారిని కోరిరనియు గోషనుప్రభువుగారిని కోరి నట్లు ప్రకటించబడినవార్త అసత్యమనియు ప్రకటించబడినది.

పార్లమెంటు అధ్యక్షుడు గౌ. పటేలుగారికి

పిందోసగెదరు

కలకత్తా, మే 10:—కామన్వెస్ట్ భాగ్యములు గౌ|| వి. జె. పటేలుగారికి గొప్పపిం దోసగెదరనియు అన్నిరాజకీయ పక్షములవారు ఆవిందుకు ఆహ్వానింపబడిరనియు ఫార్వర్డుప్రతి కకు ప్రత్యేకతంతి వచ్చినది. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి శేపు వ్యాపారమునందు ఎక్కువ భాగము కథియవారు శేపులకు మారుచున్నది. ఈవిషయమై తన విచారణ సలిపి ఏ ప్రదేశము వ్యాపారము ఏశేపుకు పోవల యునో నిర్ణయింపవలయునని రాజప్రతినిధిని కోరుచు హిందూ వర్తక సభవారు ఒకవిజ్ఞాపనము పంపిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

30 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిగాంచిన

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

వే గుళిక ల రా

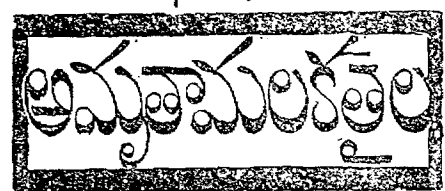
ఔషధములు

ప్లేగు, హైమాదీపానకము (రిజిస్టర్డు)

ప్లేగు జ్వరములను అన్నివిధములైన జ్వరములను రామబాణమునంటిది.

శతభౌతస్మృతము (ప్లేగు) బొబ్బలకు కెట్టు 1 కి గ్రా 2-2-0 కర్పూరాద్యరిప్తము విషాచి సంజీవిని కెట్టు 1 కి ,, 1-2-0

వాంతిభేది సంహారిణి

అమృతమలకతైలము విద్యార్థులను యోచనాపరుల, కును మిక్కిలి ఉపయోగకారి. మరియు చర్మమునకును మొన డునకును మంచిబలమును, నేత్రములకు చలనము, వెండ్రుకలకు కాంతిని కలగజేయును. దీనివలన తలపోటు, మంటలు, ఒంటి తలనొప్పులు, కన్నీరుకారుట, పుసులుకట్టుట, శరీరతాపము, నివారణగును. దీనిగుణము అనుభవజ్ఞులకు తెలియును.

బుడ్డి 1 కి. గ్రా 1—0—0 1045

క్యూటూరు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును

ఆయుర్వేదాశ్రమం

151, గోవిందప్పనాయని వీధి, మద్రాసు.

అ మ క ము న కు

నూతన జపాను అగ్నిపుల్లలను తయారుచేయు మెషినులు కెమికల్స్ గలవు. వ్యాయమైనగర దయచేసి వచ్చి పరీక్షించు డు. ఆయిల్ ఎంజనులు, టేకు దుంపలు కోయారంపములు కూడ గలవు. ఉత్తరము వ్రాసిన గురలపట్టిక పంపబడును.

THE NEW MADRAS MATCH FACTORY, 1/267 Tiruvotthiyur High Road, MADRAS

చీనా: పంచజాతులు

చీనాకు పంచజాతులవారు పంపిన అంత్యసం దేశమునకు ఫలమేమగునోయని, ప్రపంచ మెదురు జూచుచున్నది. నిన్నటిదినము నో ఆస్తిను ఛేదించునగురూ పార్లమెంటుసభలో గావించిన ప్రసంగ ముట్టి, అయిదు జాతులవారును ఇంగ్లీషో సర్దు కొనినటుల దెలియగలదు తీవ్రప్రతికీయల కిది సమ యమాగాదని బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు భావించిరి. బ్రిటీషువారు పడిన మార్గమునే ఇతరజాతుల వారును దొక్కడరు ఛేదించి మరల జవాబీయ వని, ఛేదించునగురు నుచి. ఇంతకుముందు వదలి పెట్టిన బ్రిటీషు కళాసేవనను వరల నాక్రమించుట కుద్దేశించిరిగాని, ఆప్రయత్నము నిపుడు మాను కొనినట్లు, ఛేదించునగురు దెలుపుచున్నారు. అయిదు జాతులవారును అందు ముఖ్యముగ బ్రిటీషు వారును విజృంభణప్రయత్నము సేకారణముచే మానుకొనినను, చీనాపురోభివృద్ధి కోరువారందరు ను ఇట్టి ఫలితమునకు సంతోషించకమానరు. పాశ్చాత్యజాతులవారి కముందు చీటికి మాటికి అంత్య సందేశముల నంపునట్టిని మానుకొని, చీనా న్యాయ త్రవ్వకము తోడ్పడునట్లేయగలము. స్వాతంత్ర్య ముకొరకై పెక్కు కష్టముల పాలగుచున్న చీనా నిలుల చీకాకుండుటవలన, పాశ్చాత్యజాతుల ప్రతిష్ఠ యిరుమడించుటకు మారుగ, తగ్గిపోయెనను టకు సందియములేదు. ప్రపంచనానుభూతి చీనా పట్ల తీరిగెను

ఛేదించునగురు, ప్రస్తుతప్రపంచస్థితిని గ మనింపక ప్రాతమార్గముల ననుసరింపజొచ్చిరి ఇ.పీ రియలిస్టు పద్ధతులే వీరికి శరణ్యములయ్యెను నాం కింగునందు జరిగిన దురంతముకు తమ బాధ్యత యన్నంతవరకు, నష్టపరిహారము నొసగెదమని, చీనాజాతీయవాదనాయకుడు దెలిపెను కాని, అమె రికా బ్రిటీషునౌకలు నాంకింగుపై ప్రయోగించిన గుండ్లవలన నష్ట మధికము గ గలిగెనని, జాతీయ వా దలు ప్రకటించిరి. భిన్నప్రకటనలు వెలువడిన పుడు, సత్యమును గ్రహించుటకు నిష్పక్షపాతమగు విచారణ జరగవలయునని అందుకు ఛేదించునగు రంగీకరింపక పోవుటచే, వారి వాదచార్యము పరిస్థితులయొక్క అమెరికా ఇంగ్లండుల చర్యలనే చీనాజాతీయవాదు లధికముగ నిరసించిరి మిగిలిన దేశములకు మాత్రము సౌమ్యమగు ప్రయత్నముల నొసగిరి అన్ని జాతులను కలసి చీనాకు అంత్యసం దేశము నొసగుటకు కృషిచేయును. మొదటనే భిన్నాభిప్రాయములు పాడవెను అంత్యసందేశము ను చీనావాదు లిచ్చుచున్నచో, చెయదగినది యేమని నిర్ణయించునగును, పోలో ఏకీభావము కలుగలేదు. అందుచే ప్రతికీయలభాగమును వదలి పెట్టిన ప్రయత్నములను గూడ

సేరస్థులనుశీక్షించునలె ననియు, తమూహ నొసగన లయు ననియు, నష్టపరిహారము నీయవలయు ననియు, వివిధజాతులసందేశము దెలిపెను.

కాని నేరమునుగూర్చి విచారణ జరుగనిది, నిజము లేదని, చీనాజాతీయవాదులు చెప్పటయ గాక, బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువారు గూడ నటులనే దెలిపిరి. జపానుగూడ నిటులనే యభిప్రాయపడెను. తీవ్రచర్య నవలంబించుటకు, అమెరికాగూడ సమ్మ తింపలేదని తెలిసెను ప్రస్తుతఫలితమున కివియన్ని యు కారణమయ్యెనని తలంపవచ్చును. చీనా విష యమై సౌమ్యమార్గముల నవలంబింపవలయు నని కోరిన బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువారు భిన్నపక్షములు ఛేదించునగురు మనస్సమాధానపరచుకొనుటకు కొన్ని కారణములను దెలిపిరి. నాంకింగులో ఛేదించునగురు పలుకుబడి యంతరించుటయు, ఛాంగుసి.కాయుగారు వైకివచ్చుటయు, ఛేదించునగురు నిగ్రహమున కొక కారణముట. నేరముల శిక్షింపవలెనని, చీనా జాతీయ వారులే దండించుట మరియొక కారణముట. ఇక ముందు ఎవరు స్థిరమగు ప్రభుత్వమును స్థాపించెద రో, వెనుక జరిగిన నష్టములకు వారే బాధ్యు లగుదు రని, ఛేదించునగురు చెప్పట చోద్యము తిరిగి ప్రాతసంగతులను శ్రవ్యుల పాడియగనా? ఇటుల ఎప్పటి కప్పుడు భయపెట్టుటకన్నన, హాంకో ఒడంబడికను స్థిరపరిచి, తమ ప్రత్యేకసౌకర్యములను వదలుకొని, చీనాస్వాతంత్ర్యము సుస్థాపిత మగు నలుల జూచుట, అయిదు జాతులవారి కర్తవ్యము. నానారాష్ట్ర సంఘమువా రిట్టి సంఘటన లికమిద జరుగకుండజూచుట వివేకము. ఛేదించునగురు ప్రస్తుతస్థితిని లొంగి తమ వైఖరిని విడనాడి నను, వారిప్రసంగము విశాలభావమును కనుబజు చుటలేదు. ఛేదించునగురు విదేశపద్ధతులు పురాతన మార్గముల దొక్కుటచే, విఫలమగుచున్నవి ప్రపంచ శాంతికిని, సఖ్యప్రపదనమునకును తోడ్పడుతున్నవి నానారాష్ట్ర సంఘపు పలుకుబడికి సయితము తోడ్పడుతున్నవి. ఇంగ్లండులో లేబరు పక్షమువారు మరల ప్రాబల్యము వహించుచో, ఎక్కుడు విశాల ముగ ప్రవర్తించి, న్యాయము సలిపెదరని నమ్మె దము చీనాకును, అయిదు జాతులకును మధ్యగల తగాదా ప్రస్తుత ముతరించినది. ఛేదించునగురు దూరమాలోచించి, సద్దేశముల మేలని భావించిరి. మరల చీనాకును విదేశములవారికిని మనఃస్పర్ధ లుదయించుకుండు గాకయని, శాంతికాము లెల్ల యను పరమేశ్వరుని వేడుచుందురు.

బర్మా ఆయిల్ కంపెనీ పనివారల సమ్మె

బర్మా ఆయిల్ కంపెనీ పనివారల సమ్మె కొంతకాలమునుండియు, మద్రాసు పొరులదప్పి నాక ర్నించుచున్నది నిన్నటిదినము, పరిస్థితులు విషమ మయ్యెను. రాళ్లకు గుండ్లె తగినజవాబు అనుసిద్ధాంతము ఆచరణలోనికి వచ్చెను. నిరాయధులగు పని వాండ్లలో పడునేడుగరికి గాయములు తగిలెను. ఈమారు గుండ్లను ప్రయోగించినవారు పోలీసు వారు గాక. మూరకపక్షము ఆంగ్లో హైందవ నౌక యలు స్వయముగ నిక్కార్సమునకు గురిగిరి. పోలీ సువారి అనుజ్ఞను తీసికొనకపోయిరి. ఆత్మరక్షణ పేరట, వారిటుల గావించిరిట. కార్మికుల నిటుల పనిచేయుటకు వారు త్రోవపడెదరని గూటలు

వ్యర్థము దీనివలన, కార్మికోద్యమమునకు మరింత బలము గలుగును. పొరులపానుభూతి యధిక మగు ను. పనివారలు తమకోర్కెల నన్నిటి గూర్చి యయినను పట్టుదల జూపలేదు. తమగౌరవమునకు భంగకరమగు ఏర్పాటులను మాత్రము తొలగింప గోరిరి. పనివారలసంఘపు పెద్దలను, యజమానులు మొదట తృణీకరించిరి. వారితో రాయబారముల నలుపుట కంగీకరింపకపోయిరి. ఇది వారి మా మూలుపాటదప్ప వేరు గాద. సజ్జనునిర్యాపకులు నుండి, కార్మికులను శిక్షింపజేయుటకు యజమానులు గావించిన ప్రయత్నము వ్యర్థమయ్యెను ఇంగ్లం డులో సయితము కార్మికేతరులు సంఘములను నిర్వహించుచుండ, నిర్ధనులును చదువురానివారు నగు హైంగవకార్మికుల సంఘములను నిర్వహించుటకు తదితరులు పనికొరవలకుకన్నను విశరీ తము వేరుండదు. ప్రస్తుతస్థితిలో పనివారలు తమ కష్టమును నివేదించుకొన శక్తులు గాకుండుటచే, అన్యుల సహాయ మవసర మగుచున్నది సంఘ నిర్యాపకు లేమి, పనివార లేమి, కడు శాంత ముగ ప్రవర్తించిరి. తమకోర్కెలను సక్రమముగ తెలిపిరి అట్టితరి, కార్మికు కోర్కెలను వెంటనే సఫలపరచి సఖ్యపడుటకు మారగ, కంపెనీ ఆధి కారలు న్యాయపరము నింతవిషయస్థితికి తీసికొని వచ్చుట, ఎంత అవివేకమో మూహించవచ్చును. కార్మికులు రాళ్లుదప్పట తప్పే యయినన, వారిని చెదరిగొట్టుటకు గుండ్లను ప్రయోగించుటకన్నను వేరు మార్గము లేదా? ఎక్కుడు బాధ్యత గల కంపెనీలోని మూరకపక్షమును ఉద్యోగులు ఏల చార్జ్ న్యమునకు గడంగిరి? పోలీసువారు గుంపుల నితరవిధమున చెదరిగొట్టుటకు విలులేక పోయెనా? ఇది చాల ముఖ్యవిషయమగుటచే సమ గ్రమగవిచారణ జరిపి, బాధ్యతను సరియగువారిపై మోపుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. ఆయుధము లున్నవిగదా యని, వానిని సులభముగ ప్రయోగించుటకు వీలులేదని, కంపెనీ ఉద్యోగులకు తెలిసి రావలయును. లేబరు కమిషనరు గారిట్టితగాదాలలో వెంటనే జోక్యము కలుగజేసి కొనుటకు వీలు కలుగుటలేదు. ఇందుకు సంబంధించిన ఏర్పాటు లేమాత్రము సంతృప్తికరముగ గను పట్టవు. లేబరు కమిషనరుకు సహాయోద్యోగి యగు రా. బ. సుందరాచార్యులుగారు సయితము మొన్న జరిగినసభలో, కార్మికుల కోర్కెలు న్యాయమయిన పని అంగీకరింపవలసినచ్చెను. సస్పెండు జేయబడిన పనివారలను మరల తీసికొనుటకుగాను, హెచ్చునని విధించుట, ఏజెంటుగారి కేమాత్రము పాగదా పనిలోనికి వచ్చుటకు పూర్వము, జీతము, బోనస్, మన్నగు పేషయముల గూర్చి పనివారలు పట్టడ జూపలేదు. విచారణలో నివి విచారింప బడెనని వారు భావించిరి కాని తొలగింపబడిన పనివారలను ఎట్టిపరతులు లేకుండ తిరిగి పనిలోనికి తీసికొనుట యవసర మని, కార్మికసంఘమువారు భావించిరి తీరవీయబడిన న్యాయ బెంచీల నిచ్చుటకు కంపెనీవారు రంగీకరించిరి. కూలీలకు, మరమ్మత్తు పనిని గూడ నిచ్చి అందుకు డబ్బి యకబోవుట పాడిగాదని, కార్మికులు గోరిరి. కూలీని నిర్ణీయవలదని మూచించిరి. నిజమూలోచిం చిన పనివారలగు యజమానులగురు

భేదము లేకున్నను, ఏజెంటుగారు కేవలప్రతిష్ఠాకొరకు ప్రాకులాడి, ఒకవంక పనివారలకును కేరొకవంక కంపెనీకిని గూడ విశేషనష్టము గలిగించిరి. కార్మికులను నిందించుటకు, నిన్నటి సందర్భములు మద్రాసు మెయిలు ప్రతికకు సంపూర్ణవకాశ మిచ్చును. బయటివారిలకు, రాజకీయాందోళనలకు లును గలసి, కార్మికుల సమ్మెలను పురికొల్పుచు న్నారనియు, వీరిప్రేరేపణ తొలగినగాని శాంతి గుండరిదనియు, మద్రాసు మెయిలు ప్రతిక కేకలిడుచున్నది. చీటికి మాటికిని, రాజకీయాందోళనలకు లను నిందించుటయు, వారిని నిర్బంధముల పాల్పేయగోరుటయు, ఆంగ్లో-హైందవ ప్రతికకు మామూలగుటచే, మెయిలుప్రతిక వ్రాతలు అపహజములుగావు. కార్మికులకును పురనాయకులకును సంబాధము లేకుండ జేయవలయునని, మెయిలు ప్రతిక చిరకాలము నుండియు ప్రయత్నించుచున్నది. ఇచ్చుది సాధ్యపడదు. కార్మికోద్యమమునకును, రాజకీయోద్యమమునకు సన్నిహిత సంబంధము గలదు. కార్మికోద్యమము ధర్మబద్ధ మగు నుద్యమ మగుటచే అయ్యది విజయము గాంచితీరను. కాని, పనివారలు దౌర్జన్యమునకు గడంగకుండమాత్రము, జూడవలయును. దౌర్జన్యముచే రేగువోమాత్రము, కార్మికులు విశేషనష్టము గాంచెదరు వారియెడ, ఇరుల సానుభూతి తొలగిపోవును కార్మిక సంఘ నిర్వాహకు లీ విషయమున ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహింప గోరెదము. పరిస్థితు లింకను చెడకముందే, ప్రభుత్వమువారు తగుచర్య కీసికొని, యజమానులకును పనివారలకును సఖ్యము గుదుర్చుట యవసరము. లేనియెడల, భావిరిణామమునకు ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత వహింపవలసివచ్చును.

పార్లమెంటుసభ: హిందూ దేశము

పార్లమెంటుసభలో హిందూ దేశము గూర్చి యడుగబడిన ప్రశ్నలకు, విజ్ఞాపనలు గారు ఆకున్న కందని పోకను పొందని జవాబుల నిచ్చిరి. లాహోరు ఆల్లరులకు పోలీసువారిబాధ్యత లేదనిరి. కుక్కటీ కాల్పులవిషయమై విజనలు కమిషనరుగారి రిపోర్టును ప్రచురించు విషయమును, ఇంకియా ప్రభుత్వమువారో బర్క్ల హెడ్డు ప్రభువుగారు ఆలోచించుచున్నారట బెంగాలు నిర్బంధితుల వీడుదలవిషయమై తామెట్టి జవాబీయ జాలమని, విజ్ఞాపనలుగారు పలికిరి. అయిదు గవర్నరులపదవులు ఖాళీయయినపుడు, భారతీయుని ఒక్క పద వికయి నను నియమింపకుండుటకు కారణ మేమని అడుగగ, అర్హత బట్టి నియామకము జరుగునని విజ్ఞాపనలు గారు జవాబిచ్చిరి. మడ్డిమెను, ఇచ్చు, బోలువార్లతో సమానులు భారతీయులలో కనుపింపలేదా? సింహ ప్రభువుకు బిమ్మట, వారికి తుల్యులగుభారతీయులు కనుపింపలేదా? ఇంగ్లండునుండి హిందూ దేశమునకు వచ్చు లేఖను విప్పిచూచుటకు ఉద్యోగుల కధి కారము కలదటగాని, ఇంగ్లండులోమాత్రము అట్టి పరిశీలన లేదని, విజ్ఞాపనలుగారి యుద్దేశ్యము. కారణము విదితమే. ఇంగ్లండు స్వతంత్ర దేశ మగుటచే, అక్కడ నిట్టినిర్బంధములు సహించరా.

కాలనీల సమావేశము

ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును విడిగ కూర్చుచు, కాలనీలసమావేశమును ప్రత్యేకముగ జనుపవలసిన

కారణ మేదయో తెలియదు స్వరిపాలన మనుభవించు కాలనీలు, సంరక్షకస్థానములు, మాండేలు రాజ్యములు మున్నగున పన్నియు, నీ సమావేశమునకు ప్రతినిధుల నంపును. హిందూ దేశమునకు మాత్రము స్థాన ముండదు. కాలనీలప్రతినిధు లందరును ఉద్యోగులే. వీరు శ్వేతజాతుల షేమమునుగూర్చి మాత్రము ముచ్చటించుదురు స్వదేశీయుల షేమ లాభములగూర్చి గాని, అక్కడ నివసించు భారతీయుల లాభముగూర్చి గాని, యీసమావేశమువారలోచించబోరు. కెనియాను యూరపియనులతో నింపయినని, సర్ గ్రెగ్గుగారు చెలిపిరి కాలనీల నన్నిటిని శ్వేత మయము గావించు టెటులను సం గతి యే ముఖ్య ప్రశ్న మగుచు డ్యూకు ఆఫ్ యార్కు గారు ఆశ్రేయిమాలో ముచ్చటించుచు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము సూతన స్వేచ్ఛాదర్శనను పొందినదని, శ్లాఘించిరి సామ్రాజ్యమున కీటి సూత్రమును వర్తింపజేయదలచునెడల, హిందూ దేశమును మింహాయింపవలయును సరపాసము ననుభవించు కాలనీలను దప్ప విగిలిన కాలనీలను మింహాయింపవలయును సామ్రాజ్యమునకు మకుట మనదగు హిందూ దేశము పరాధీనముగ నుండువరకు, డ్యూకు ఆఫ్ యార్కుగారు సూచించిన ఆదర్శమును జేర వీలుడదు.

లాహోరు కలవరము

లాహోరు అల్లరులు శాంతించి, నేడు శాంతి ప్రబలియున్నదని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇంత వరకు, చనిపోయినవారి సంఖ్య ఇరువది నాలుగు సరోజినీదేవి పాంచాళమును వీడుచు, తనశోకము వెలిబుచ్చెను. ఎవరికీస్థితి దుఃఖమును కలిగించు కుండును? ప్రభుత్వమువారు తమబాధ్యతను నిర్వహించుచున్నటుల జెప్ప వీలులేదు. కలహములను బలిమిచేయుచుటతో, వారిక ర్తవ్యము ముగియదు. ప్రస్తుత వైషమ్యమునకు కారణములను కనుగొని, వానిని నివారించుటకు బానవలయును స్వరిపాలనా ప్రదానమువలన ఈ కల్లోలము తగ్గిపోవును. ఈలోపుగ తక్షణకారణములను నివారించి శాంతిని వ్యాపింపజేయవలయును ఇందునిమిత్తము, పక్ష పాతములేని ఆలీఖమాం, నెహ్రూ, సరోజినీదేవి, గాంధీ మున్నగు నాయకులతో సంగతించి, తగు చర్యలకు గడంగవలయును. ఇందుకు బాన సంతవరకు, ప్రస్తుతపాలకులు తమ యసమర్థతనే చాటుచుందురు. స్వరిపాలనావశ్యకతను, వారి యంతట వారే తేటపరచుచుందురు. రాబోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభలో నీ విషయమును సావధానముగ చర్చించి, దేశము నావరించుకొను కళంకమును బాపుట యవసరము.

మద్యపాననిర్మూలము

అస్సామంత్ర లొకసభలో ముచ్చటించుచు, ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుచో, మద్యపానపు దరఖాసము తొలగునని, పలికిరి ఈ సంస్కరణమునకు ప్రజ లెప్పుడును తోడ్పడుటకు సిద్ధముగనుండురు రేటువేయన్ల కల్లంగడిని తీసివేయగోరుచో, దానిని తృప్తి పేయవలయునని, మంత్రిగారు కోరి ినిని లోకలు అన్న నుకంధతి యందురు ఇదకు అస్సామంత్ర గారు పూనుకొందురా? మద్యపాన విషేషసంస్కరణమునకు ప్రతిష్టా అనుకూలం. ప్రభుత్వము

వారు తోడ్పడుచో, నిషేధసంస్కరణము తప్పక కొనసాగును.

హిందూ దేశపు చైతన్యము

హిందూ దేశపు చైతన్యము స్థిరమై వర్ణించుచు, ఆంగ్లేయులొకట గ్లాస్కో హెరాల్డ్ ప్రతికకు వ్యాసమును వ్రాసి శస్త్ర సెకండు క్లాప బింగ్ల వీరికి దుస్సహముగ దొచెను. ఇక మూడవతరగతి ప్రయోగికులసంగతి జెప్పన యునా? చైతన్య ఏర్పాటును పెక్కుదరుచుట యత్యవసరము ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులు ఏ నాగరికమునందు కనుపింపవు. చైతన్య పరిపాలనను మిగల అనూనకరముగనున్న దుటకు సందిచుచులేదు

సుబాసు బోసుగారి ఆరోగ్యము

కామన్సుభలో అడ్డపు మెంటు ప్రతిపాదన

గౌ. సచివుగారు కామన్సుభమువారితో ఇండియాస్థితగూర్చి సంగతించుట

కలకత్తా, మే 11—ఫార్మల్ ప్రతిక కేవలవార్తయిల్లు గలద సుబాసు చంద్ర బోసుగారి ఆరోగ్యమును గూర్చి కామన్సుభలో ప్రశ్నలకతనిన సమాధానము రావందున బుధవారమునాడు అడ్డపు మెంటు ప్రతిపాదన రావలసినవరకు యీ విషయము చర్చకుదెలుపకై లాంఛన్బీగారు నిశ్చయించిరి గౌ. సచివుగారు ఇండియా పరిస్థితులనుగూర్చి పార్లమెంటు లేబరుపక్షము వారితోగూడి తెలుపునకేవలం దీనిముగ ముచ్చటించిరి కార్మికభ్యుదయ ఇండియాకు స్వయం ర్జగుధికారము సంపూర్ణముగ నొసంగుటయే తమ ముఖ్యోద్దేశ్యమని సమ్యక్ముగ చెలిపిరి బెంగాలు ఆర్డిమెన్సుగూర్చి సమాధానముదెలుపును, ఆనయనున కార్మికప్రభుత్వమే అస్థిమితముగ నుండుట ఇండియాలోని నింపిత ప్రభుత్వము కెనుగొనవలసి కుండెనని జెప్పిరి (ప్రేక్షకు)

సుబాసు బోసుగారు

గురువారమునాడు కలకత్తా తేబడుదురు కలకత్తా, మే 10 —రూటుల కంటివా ప్రకారము సుబాసుచంద్ర బోసుగారు కలకత్తాను కే మరయము 10 X11 రావలసియుండెను కాని వివారింపగా అప్పుడే బయలుదేరిరని యు గురువారమునాడు “ఆంధ్రా” యను కాకపై కలకత్తా చేరినవారనియు తెలిసినది (ప్రేక్షకు)

బెంగాలు గవర్నరు గారు

వైస్రాయితో నాలోచించుట

కలకత్తా, మే 11 — సుబాసుచంద్రబోసుగారు నిన్న రంగూను విడిచిరయి రేపు యిక్కడికి రానున్నారనియు ఇంగ్లీషువను ప్రతికకు దేయుచున్నది వారిని కలకత్తాలో వైద్యపరీక్షజేసి మిమ్మట ఆల్బర్ట రాఫ్ గొనిపోయెదరు

బెంగాలు గవర్నరు గారు త్వరతో స్థాయిబోసునన్నారు. అచ్చట వైస్రాయిగారితో నిర్ణయించి వివిధ లక్ష్యములను గూర్చి ఆలోచించెనని తెలియచున్నది (ప్రేక్షకు)

అలల మహారాష్ట్ర కన్వెన్షన్లు

బాంబే, మే 10 — “హిందూపులు ముఖ్యముగ ప్రాంతములు శాంతిని సాధింపవలయునని చీక్షా పనిజేయవలెనని ప్రధానసంస్థాపనవారి కొర్రెను రివేల్చినవారు కాజాలకు అని చాలా మందిగారు అని మహారాష్ట్రకన్వెన్షన్ పరివత్ సభయందు జెప్పిరి బాంబేలో గవర్నరుగారు దేశము ఖుగాను అగ్రతీతి పహించిరి 500 ప్రతికము 600 ప్రేక్షకులు కొందరి ప్రత్యక్షముగ హాజరు గారు సభ్యులందరు ప్రస్తుత స్థితిగతులను గూర్చి ముందరివిషయము ప్రాంతాబాలందరు విశుక్తముతో నుండి విక లెగల గారు బిందరు లో సభాసభకు హాజరు

కావ్యము

కామస్వభావ ప్రశ్నలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లంకా, మే 9 — నేటికాము కామస్వభావ కావ్యము విషయము విచారించుట ప్రభువుగారు ఇట్లు చెప్పిరి "కావ్యమునకు ౬౫ కోట్ల రూపాయలు వ్యయ మగునని అందునా వేయబడెను ఏప్రేమ నెలాఖరును ౫ కోట్ల రూపాయలు వ్యయపరచబడెను"

రాజకీయభేదాలు

రాజకీయ భేదములు విషయము నెలమిగాను ప్రశ్నింప బెంగాలు క్రిమినలు లాచట్టును బెంగాలు రిగ్యులేషను ననుసరించి నిర్బంధింపబడిన నారిశేర్లు భారతకానసభలో ఒక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగ ప్రకటింపబడె ననియు వీరిలో ౫ మంది కారాగృహములనుండి విడుదల చేయబడి గ్రామాం దరులందు పోలీసు కాపలానున్నారని విచారించుటకు ప్రభువుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి క్రిమినలు లాసభరాచట్టును ననుసరించి నిర్బంధింపబడినవారు కారాగృహములందు మొత్తము 61 మంది యున్నారనియు ఇతరవిధముల నిర్బంధము నందున్న వారిసంఖ్య 41 అనియు ఒక్కరుమాత్రమే ఆర్యశాలకై గావించుకొని రినియు ఎనిమిది పిచ్చిపట్టకేనియు ప్రభువుగారు చెప్పిరి ఇతరులకు క్షయకోగము తగిలినదనియు ఇతరకోగము లందె ఎంతమంది బాధపడుచున్నది వివరములు తరకు తెలియ వలయు వింటగటను ప్రభువుగారు చెప్పిరి

ప్రొద్దుకొనుట

ప్రొద్దు కొను విషయము విషయము మధ్యాహ్నము ప్రశ్నింప"ప్రభువుగారు ఈ విషయము వర్తికప్రతిష్ఠాపనా దికార్యతో సంబంధించి కొన్ని నిబంధనలు రేఖాచిత్రము మున్నగు బహుళ హోదా ప్రభువుగారు ఈ విషయము తరకు ప్రశ్నింపించి పరిచయమున్నారనియు వింటగటను ప్రభువు గారు చెప్పిరి

వాయుశాఖ ఖర్చులు

వాయుశాఖ ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు కడచిన 5 సం వత్సరములో రాయలసీమ కార్యము 918 లక్షలు వ్యయమయ్యెననియు, ఈ ఖర్చునందు కొంతభాగమునైనను వోలు చెయ్యటను భారతకానసభవారికి అధికారము లేకుండెననియు వింటగటను ప్రభువు గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి

భారతదేశ సంగతులు

హాయింట్లకమిటీ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 10 — పై విషయమునుగుర్చి నేర్పగుప పతనని ప్రభువులసభవారు చూచింప కా గుర్తునభా రామో దించిరి. కొందరి సమ్యము నియమించిరి

దీనా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

వ్యాధి, మే 10 — ఆశీర్వాదములను నిశ్శబ్దముగ నున్నది అంతఃకలహము చప్పుబడినది చాంరుకే శేకుగారు — పై వివాదాల కలిసికొనిరి హోనానులో పోరాటము ప్రారంభమైనది. ఇటుక ప్రదేశము పొరుగున నాక్రమించుకొన్నవి హిన్ని సుప్రజలు చాలవంది సాయముపై ఉత్తరనేలతో సాగు చూతకో పని చూచున్నారు కాని పేరు స్వతంత్రముగ పని చేయుచున్నారని హ్యోకో వారికి సంబంధించిన ప్రచారమును సూక్ష్మ దైలును బట్టకొనిరి.

వ్యాధివలన కలుగు చెడుగులు

మలబద్ధకము ముఖ్యకారణమగుచున్నది మీ శరీరమునందు స్థిరమైన పదార్థములు డిగువభాగపు ప్రదేశులందు నిలిచినప్పుడు, అందుచే కలబద్ధకము కలుగుచున్నది నిపుణులు వ్యాధి కది ముఖ్యకారణమని తెలుపుచున్నారు సరియైన ఆహారమును భుజించుటచే మలబద్ధకమును అటంకి పటచునని నైద్యులు తెలుపుచున్నారు

సరియైన ఆహారమున దేహమును మంచిస్థితిలో నుంచు ఆహారముని వారి అభిప్రాయము బహుశా దినమునందు ముఖ్యమైన ఆహారము ప్రాతఃకాల భోజనమని నైద్యులు తెలుపుచున్నారు

దేహోగ్యమును కాపాడునట్టి ప్రాతఃకాల భోజనము స్వల్పమైనను చాలను ప్రాతఃకాల భోజనమునకు క్యారరు

ఓట్లు ఆవర్యక నీచ మైన ఆహారముని గొప్పగా శిశువుచేయ బడుచున్నది ఆరోగ్యకరమైన ఆహారమునందు ముఖ్యముగా నుండవలసిన కార్బో హైడ్రేటులు, మాంసకండలను వృద్ధిశేయు నట్టి వస్తువులు, విటమిన్లు మొదలగునవి ఇందులో గలవు పాలతో వండబడునట్టి కొన్ని ఆహారములం దిదియొకటి. క్యారరు ఓట్లు రుచికరమైన ఆహారము మాత్రమేగాక, ఉదయకాల మంతయు అది మియ్యెద్దనే యుండును తవుడును కలిగియుండుటచే ఇది న్యాభావికమైన విశేషకారిగా మాడవచ్చుది లోనగాలి ప్రవేశించ వలసినంత ఒత్తిడితో క్యారరు ఓట్లు డబ్బాల యందు ప్యాకుచేయబడుచున్నది. అందుచేతనే అది చెడిపోవుటకు, ఆ పరిశుభ్రమగుటకు వలసేడు క్యారరు ఓట్లు తయారు చేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడటలేదు

ఉప్పెన

100 చనిపోవుట, 20 మంది క్షతగాత్రులగుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పాపులర్ ఫీల్డ్, మే 10 — ఉప్పెనచే 100 మంది చనిపోయిరి 20 మంది క్షతగాత్రులైరి వర్తక కార్యాలయములు, భవనము లెన్నియో నాశనమైనవి వర్తకపుభవనములు దెబ్బ తిననివి లేనేలేవు 1000000 డోలరులకంటె ఎక్కువ నష్టముగల్గెనట నిన్న రాత్రి అంతయు నగరము చీకటిమయమే అన్ని ప్రక్కలను క్షతగాత్రుల గోల విచ్చించుచుండెను

లాహోరు దొమ్మి

లండన్, మే 9 — లాహోరు దొమ్మిలో 22 మంది చనిపోయిరి 20 మంది క్షతగాత్రులైరి 100 మంది మొత్తము క్షతగాత్రులైరిని వింటగటను ప్రభువు కామస్వభావో దెలిసిరి

దీనికంతకుమగరము జనులేగాని పోలీసువారు కానిరి. చాలమందిని ఆరస్తుజేసిరి కాని ఎంతమందియో చెప్పుటకు వ్యవధి కావలెననిరి

జిడు కృష్ణమూర్తిగారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 18 — అమెరికానుండి కృష్ణమూర్తి విసెంటిన్ గార్లు తిరిగివచ్చిరి అమెరికాలో కృష్ణమూర్తిగారి యందు ఎక్కువ ఉత్సాహము బయలుదేరినదిగాని ఆరడు లేనన్న సందేశమును అందుకొనుటకు ఇంకను సిద్ధముగ లేరిని విసెంటిన్ గార్లు దెలిసిరి

ఇండియా నౌకాదళ చట్టము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 10 — సవరణ లేకుండనే ప్రభువుల సభవారు ఇండియా నౌకాదళ చట్టము సంగీకరించిరి

భారతదేశ సంకములు

కాన్పూరు వాణిజ్యసంఘమువారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, మే 10 — ఎల్ ఎల్ వాడియాగారిచ్చిన తంతి కాన్పూరు ఎంతకంఘమువారు ఒనివాకిట్లు ప్రత్యుత్తరము నందిరి — ఇండియా తన ఇష్టముచచ్చినటుల సుంకములను విధించుకొనుటకు అభ్యంతరమును కలుగజేయు తీర్మానములను ఆక్షేపించవలెను భారత జాతీయవాణిజ్యపరిశ్రమ రక్షాకు భారతదేశమునకు తోచినటుల జేసికొనుటకు ప్రతిబంధకముగ తీర్మానములను ఖండించవలెను ముఖ్యముగా నౌకావ్యాపారమునుగుర్చి ఈ విషయములలో ఉభయములను పరస్పరముగ వ్యవహరించిన ఇండియాకు లాభములేను వాడియాగారు మరితర ప్రతినిధులను కాన్పూరు వర్తకసంఘమువారితో ఏకీకరించుచున్నారని రూబరుకో దెలిసిరి.

పెరిషియా ప్రభుత్వశాఖాసిబ్బంది సమ్మెగట్టుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

సివిలుసర్వెంటుల జీతమును తగ్గించుట కారణము

టెహరాన్, మే 10 — పెరిషియా పార్లమెంటు ఆరిక పత్రసంఘమువారు సివిలుసర్వెంటుల జీతములను తగ్గించుటకు నిశ్చయించుటచే ప్రభుత్వశాఖాసిబ్బంది సమ్మెగట్టెను 5000 మంది పార్లమెంటు ఆవరణ ఎదుట సభ జేసిరి. ప్రధానామాత్యుడు వారి విషయమును సమగ్రంచెదనని అభయమిచ్చి నపిదప సిబ్బంది పనిలో ప్రవేశించెను.

వలస-ఇండియా సహాయక చట్టము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

కేపుటవుక్, మే 10 — మందిపుల చర్చి పాడటచే వలస, ఇండియను రిలీఫుబిల్లును గూర్చి చర్చించుట కత్తుకొనిరి బిల్లును ప్రవేశజేయు మాల్ గారిట్లు జెప్పిరి ఇండియా ప్రభుత్వముతో రాండుజేబిలు సహాయమున జేసికొన్న ఒడంబడికను ఈ బిల్లు సమగ్రముగ జేయుచున్నది ఇండియా రిలీఫు బిల్లులోనున్న లోపముచే ప్రతి ఏటా 600 పని బాలురు యూనియనుకవచ్చుచున్నారు వీరు తల్లులు లేకుండ రావచ్చుకని ఆ బిల్లులోనున్నది కాని తరువాత జేసికొన్న ఒడంబడిక ప్రకారము పిల్లలతో తల్లులు రావలెననిరి. దీనిని క్రొత్తబిల్లుగా జేర్చిరి

సుప్రీము కోర్టువారు రిజిస్ట్రేషను సర్టిఫికేటులను మోసముచేసే సంపాదించినను వాటిని రద్దుజేయరాదని తీర్మానించిరి.

అందుచే ఇంకొక చిక్క ఏర్పడినది. దానివలన దీనిని రద్దుజేసెదరు ఇదివరలో ఇచ్చిన సర్టిఫికేటులను ప్రాత సంగతులను త్రవ్వ రద్దుజేయరాదని డిక్టేటర్ గారిరి క్రొత్తముచట్టములని అనుబంధములను అందరను ఆమోదించునటుల అందరిని తుమించవలె ననిరి. దీనిని అలగ్గాండరుగారు గట్టిగ బలపరిచిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వచ్చుసమయమున ఇట్లు చేసిన చాల శుభావహ మగు ననిరి. రెండుప్రభుత్వములకును ప్రజలకును సుఖాదావ మేగ్గుడుననిరి డాక్టరు మల్ గోగారు దీనిని విసిగుర్తించిరి.

ప్రభుత్వపక్ష పత్రిక డైరెక్టరు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది "శాస్త్రిగారి నియమనము దివ్యముగనున్నది ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శాస్త్రిగారిని నియమించి ఒడంబడికను జయప్రదముగ జరుపుటకు పూనుకొనిరి తెల్ల మగుచున్నది. శాస్త్రిగారు రాండు జేబిలు సభకు ప్రతినిధిగ వచ్చుటచే పని, కార్యక్రమము పూర్తిగ ఆతనికి తెలియును ఒడంబడిక నెగునటుల పనిచేయుటపరమని ఆతనికి తెలియును. అందుచే ఆయనను నియమించుటెంతయు శ్రేయస్కరము

దక్షిణ ఆఫ్రికా పతాకపు తగాదా

కేపుటవుక్, మే 9 — ప్లాస్ విజిలెన్సు కమిటీవారు పని ప్రతినిధులను పతాకపు సభకు బంధవలయుకొనకపోవుచే యూనియను ప్రభుత్వమువారు శనివారము ఆంధ్రను సలహానిరి

లండనులో ఇండియాభవనము

ఈ సంవత్సరాంతములోపుగ వనిని ప్రారంభించుట. లండన్, మే 9:—లండనులో ఇండియాభవనము తా...

కులకృతీ అల్లరులు

లండన్, మే 8:—కామన్సుస్థలలో భారత విషయము లకు ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చునపుడు పట్టెలుగారు వినిరి.

బొంబయి కలకత్తాలలో కలరా-ప్లేగు ప్రబలుట. లండన్, మే 9:—బొంబయి కలరాతోను, కలకత్తా...

ఆస్ట్రేలియా క్రొత్త రాజధాని

ఆస్ట్రేలియా, మే 9:—సిడ్నీకి 100 మైళ్లకు తక్కువగానిదూరమున ప్రభుత్వస్థానము నేర్పాటుజేయవలెననిరి.

ఆనంద సాందర్యమును యాద్రుప్రభువు కొనియాడెను. ఈ రాజధానిచే మాతనప్రభోధము జాతీయప్రచలనము...

యారుప్రభువు ప్రక్కనుండిపోయిన విమానము బ్రద్దలై నది. నావికుడు చనిపోయెను.

హాకరు హర్షి విమానమును పరీక్షించిరి. అనుకూలముగ నే యున్నదట.

లండనులో మోటారు ప్రమాదములచే ఈవారాంతమున 11 గురు చనిపోయిరి.

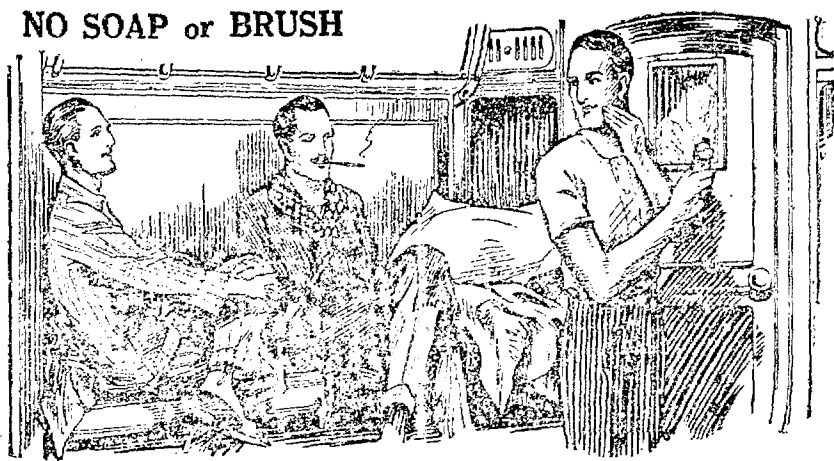
అధినివేశ కార్యాలయసభ

సహకారమున కవకాశములు. లండన్, మే 9:—ఇపుడు అధినివేశములు ఒకరితో నొకరు సహకారమును సల్పుటకు ఎక్కువ ఆసక్తి మున్నవని...

జనీవా ఆర్థిక సభ

వ్యవసాయ పరిశోధనసంఘములు. జనీవా, మే 9:—ఆర్థికసభి వ్యవసాయసంఘములలో సరుకులను విక్రయించుటకు వ్యవసాయ సహకార సంఘము...

NO SOAP or BRUSH

The Miraculous Quick Shave.

జార్జి: ఇది 'షేవెక్స్' షేరరు చేశానుటకు కొత్తపద్ధతి. దీనికి సబ్బు, బ్రష్, వేడి నీళ్లు అవసరమే లేదు.

SHAVEX is now sold in two sizes—the large tube being double that of the small.

SEND THIS COUPON FOR FREE SAMPLE

Cut this coupon out, attach it to a piece of paper on which your name and address are written plainly and send with a three anna stamp to cover packing and postage to H. J. Foster & Co. Ltd. (Dept. No. 19), P.O. Box No. 202, Bombay.

SHAVEX

Obtainable Everywhere, Sole Agents for India, Burma and Ceylon: H. J. FOSTER & Co., Ltd., P.O. Box 212, BOMBAY, P.O. Box 2257, CALCUTTA.

Local whole sale Distributors:—ALFRED YOUNG & Co. LTD., (Incorporated in England) Post Box 40, MADRAS.

సుభాష్చంద్రబోసుగారి ఆరోగ్యము

లండన్, మే 9:—సుభాష్చంద్రబోసుగారిని ఆస్ట్రేలియాకు బంపుటకు నిశ్చయించిరిని కామన్సుస్థలలో వింటర్ట్ ప్రభువు డెలియకే సెను.

నిర్బంధితులను విడుదలజేయుటగుర్తి ఏమియు జెప్ప జాలననిరి. బోసుగారి విషయముగూడ చెప్పలేననిరి.

ప్రభుత్వమువారి కృత్రిమ ఆర్థికవిధానము

మరల చెండుకోట్లు విజయ మొత్తము తగ్గించబడుట. బొంబాయి, మే 10:—ఇండియా ప్రభుత్వమునాగు మరల కరెన్సీ రిజర్వునందు చెండుకోట్లు తగ్గించిరినియు ఇంకను కొన్ని మొత్తములు తగ్గించబడుననియు (ఫ్రీ ప్రెస్) తెలియచున్నది.

బోమ్బాయిపహారాజాగారు యంత్రాలయధికారులలో ప్రముఖులగు సర్ బానుభాయి మావేలాలగారు (అహమదాబాదు) 10 వ తేదీ ఉపయోగము చేరిరి.

చిటగాంజులో ఇంజనీరు సంభవించిన తుపానువల్ల నష్టపడినవారికి సహాయమొనర్చు కలకత్తాలో 10 వ తేదీ ఒకసభ జరిగెను.

అనంతపురంజిల్లా కాంగ్రెసు సభ. అనంతపురం, మే 11:—అనంతపురంజిల్లా కాంగ్రెసు సభి సాధారణ సమావేశము ఈవల 8 తేదీఉదయం 8 గంటలకు జరిగెను.

బెంగాలు నేషనలు పార్టీ

కలకత్తా, మే 10:—డైరెక్టరల బోర్డు అధ్యక్షుడగు మిమెన్సింగు మహారాజుగారు రాజీనామ ఇచ్చిరి. ఇంపీరియలు పార్టీవారు లెక్కపెట్టుకొనుటకు సరియాయుచున్నారు.

పాతశాలలు నిరర్థకము

రాంచి, మే 10:—సర్ హ్యూ ఫ్రీ చేన్సుగారు నేడు సెకండరీ ట్రెయినింగుస్కూలు వార్షిక కౌన్సిలసందర్శనకు ఉపన్యసించుచు, ఈ పాతశాలలను యెక్కువజేసి నిరర్థకముల సంఖ్య అధికముగలవలె కావలెను కల్పించి సంతృప్తిజెందు నిరుపయోగవనియు, విద్యార్థులు స్వయముగ శిక్షకొనుటకు తగిన సదుపాయములే యావశ్యకములనియు జెప్పిరి.

చాక్లెట్లను హత్య

రంగూను, మే 10:—ఇండియాలో విచారించబడిన ముఘాయిలు మువ్వలను 18 వ తేదీన విచారించబడుదురు.

హైదరాబాదు, మే 10:—బాన్సువా శిల్పా న్యాయ మూర్తి హిందూ సభాధ్యక్షునిపై తే బడిన కేసుల కొట్టి వేసెను.

పూనా, మే 10:—రావారి పేటలో నివృత్తుకొని 6 నేలు నష్టమయ్యెను. పండివంటక కామమన్న నేతిలో నీళ్లు పడుటవలన మంట ప్రారంభమయ్యెను.

కలకత్తా, మే 10:—రాయి బహుమతి విశ్వేశ్వరలాల బాన్సువాగారి బహుమతి తోటలయొన సంవత్సరమున పొలమువారు సాదా చేయుచున్నారు.

రైల్వే షెర్మన్లు ఇన్స్పెక్టరును హత్యచేసిన క్రింద మరొక రిపార్టును తోటలు వర్ణించి. వానిని పోలీసువారు అప్పగించుకొనిరి.

నరబలి

వివారిణియన్నములు ప ఫలముగుట
అలహాబాద్, మే 10 — పయనియర పత్రిక ప్రత్యేక
లేఖకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాను — నా గ ప ర్వ త
ము లం దు ఇంక ను నర బ లు, లి వ్య బ డు
మన్నవి పర్యవ్రాంత్యములం దుండువారిని సంస్కరించి వారు
నరబలి మానుకొనునట్లు ప్రోత్సహింప కొందరు నాగపర్యవేషము
లకు వె. రి. అప్పారావు నాయకులను సంస్కరించి వారికి పీఠ
మునగ పలువురు నాయకులు నరబ మునుబటు అంగీకరించి
తమస్థానిలునయున్న పుర్రెలను తీచివైచిరి కడచిన సంద
ర్భములలో ప్రభుత్వపు లా చైరువులవై స్వాతంత్ర్యము పొందిన
వారినలు ఆ ప్రాంతములను వ్యవసాయము చెలకొనుచు నుఖ
ముగ కాలము గడపుచున్నారు. (ఫీ. కె. ఎన్.)

మెక్కా యాత్రికులు

9-వ తేది సాయంకాలము మెస్సెస్ మరులో 134 మంది
యాత్రికులు రంగునునంకి మెక్కాకు ప్రయాణమైరి
(ఫీ. కె. ఎన్.)

నీలగిరి జిల్లాలో ఖద్దరు ప్రచారము

రంగంచెట్టిగారు వీధులలో ఖద్దరమ్ముట
విరోధియనులు ఖద్దరు కొని గాంధీ ఉద్యమమును
స్తుతించుట

ఉరకమంజులము, మే 11 — నీలగిరి జిల్లాలో సి. వి.
రంగంచెట్టిగారు కొందరు హాకరులను బద్దరును వెంటగొని ప్రతి
పట్టావంతు పట్టెయందు ఖద్దరు నమ్ముచున్నారు మునిసిపలు
మాన్యమునందు ప్రాముఖ్యముగ వగపడు అంగడిలో మంగళ
వారము సంతదినమున బద్దరు ప్రదర్శించబడెను. దేశోదారక
నాశేత్యరరావుగారు ప్రదర్శనము తెరచిరి మునిసిపలు అధ్య
క్షుడు అంగడినుపయోగింప దయతో అనన్తనొసంగిరి ఖద్దరు
కొన్నవారిలో ముఖ్యులు కొందరు, విరోధియనులు
గుట్టు వారు మహాత్మాగాంధీగారి గృహపరిశ్రమల ఉద్యమము
ను స్తుతించిరి (ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బొంబాయి స్టాను ఎక్స్ పోజిషన్ పునరుద్ధరింప ప్రయ
త్నములు జరుగుచున్నవి జూన్ 1 వ తేది మెడోకు వీధి
యందు స్టాను ఎక్స్ పోజిషన్ స్థాపించబడును (ఆ. పై)

మద్రాసు, మే 10: — అ. భా. కాంగ్రెసు కమిటీ
సమావేశమునకై శ్రీయుత ఎ. రంగసామిఅయ్యంగారు 12 వ
తేదీ గురువారం రాత్రి బొంబాయికి పయనమగుచున్నారు రిజ
ర్వర్వ్యాంకు బిల్లుపై యేర్పడిన జాయింట్ కమిటీ సమావేశము
నిమిత్తము వారు నెలఱియవరకు బొంబాయిలోనే వుండురు

మద్రాసు, మే 10 — రాబోవు అ. భా. కాంగ్రెసు
సమావేశములో శ్రీయుత ఎ. రాజారావుగారు యాక్రింది
ర్యాంకును ప్రతిపాదించు మని నోటిసు నిచ్చియుండిరి

“నాగపురములో సత్యాగ్రహమును బయలు దేర్చిన సంద
ర్భమువారిని యాకమిటీవారు అభినందించుచున్నారు. ఈయ
ద్యమమును జయప్రదముగ సాగించుటకై ఘనవసూలువగై రా
యావతు సాధనసంపత్తిని సమకూర్చుననని యాసభవారు
వర్గింగకమిటీవారిని కోరుచున్నారు”

1928 సం॥ డిశంబరు 31-వ తేదీతో అంత్యమయ్యే కాల
మునకు మదరాసు రాజధానిలోని కోఆపరేటివ్ సొసైటీ
యొక్కయు సెంట్రల్ బ్యాంకుల యొక్కయు లెక్కలును
వాటాలము త్తములు — మదరాసు సెంట్రల్ అర్బన్
బ్యాంకుయొక్క పేరుకాపటలులో రు 100 లు పశిపోయింది.
తక్కిన అన్ని సెంట్రల్ బ్యాంకులలోను పేరుకాపటలు
రు 75,702 లు హెచ్చినది

1928 సం॥ డిశంబరు 31-వ తేదీన చెలవడిన
1381 సం జీ ఓ లో నియమించిన పరిమితిని మించి యేరెం
ట్రల్ బ్యాంకులోను అప్పులు చేయబడలేదు అన్ని సెంట్రల్
బ్యాంకులకు రూపురకార మేర్పరుపబడిన “ప్లయింగ్ రిపోర్టు”
లను వుండినది

వ్యవసాయ ప్రదర్శనము-పోటీపండుములు
పొన్నూరులో (సంబూరుజిల్లా) యీవెల 14-వ తేది
నుండి 20-వ తేదీవరకు జరుగబోవు వ్యవసాయక, పారిశ్రామిక,
ఆరోగ్య వస్తుప్రదర్శన సమయమున చెడుగులలోను బ్యాడ్
మింటిలోను, కుస్తీలోను, ఆంగ్రజేశములోని పాఠశాలల పు
రాతన, ప్రస్తుత విద్యార్థుల పోటీపండుములు జరుగును వరి
ఖాస్తులు సెక్రిటరీకి 12 వ తేదీలోగా నందుకట్టు పంపవలెను.
గెలుపొందినవారికి బహుమాన మివ్వబడును.

సెక్రిటరీ,
ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ.

నర్సాపురం తాలూకా బోర్డు
నర్సాపురం, మే 11 — పెద్దిరాజుగారు పశ్చిమ
గోదావరి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షతవహించి 9 వ తేదీన స్వీకరించి
నర్సాపురం తాలూకా బోర్డునకు తాత్కాలిక అధ్యక్షునిగ
తాత్కాలిక నారాయణస్వామిగారిని నియమించిరి. మామూలు
పదవినీ తప్పించి మేలుకేసిరి నారాయణస్వామిగారు నేను,
జి. వెంకటరెడ్డి నాయుడు గారివద్ద ఛార్జీ వుచ్చుకొందురు గత
నాలుగేండ్లనుండి రెడ్డిగారే అధ్యక్షులుగ నుండిరి 15 దినములలో
నూతనాధ్యక్షుని ఎన్నిక జరుగును (స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రకటన

మా తాలూకు గుమస్తా తోట లక్ష్మయ్యగారి
కుమారుడు వెంకటస్వయ్య మా తాలూకు బాకీలు
వసూలు చేయుటకు 3-4-27 తేదీని వెల్ల నేటివరకు
రావేడు. ఆయన వద్దనుండి జాబులు కూడ రావడము
లేదు. గనుక ఆయనకు ఎవరును మా తాలూకు
బాకీల నీయ నపునరములేదు. ఇచ్చేయడల మాకు
జవాబుదార లేదు.

బెజవాడ } మహమ్మద్ నూర్ మహమ్మద్
10-5-27 } మోతీ, బెజవాడ

నాణ్యము ప్రధానము-పరిపూణము కాదు!

ఒక్క-వ రకము 3 లేక 4 లోహాల కంటెను మేలైనది ఒక్కటియే చాలును.
మిగిలిన లోహాలు రిశుద్ధముగాకు, అప్పటిముగా నున్న ఉన్నిచే తయారు
చేయబడుచున్నవి తక్కువ రకము అరడను చౌకయైన లోహాలకు సమాన
ముగా ఒక్కటియే తాళను చూకమునందు తేలికగా నున్నది. 100కి 100 యిం
దిలు రిశుద్ధ ఉన్నియే యిది పూచీ నివ్వబడును.

పట్టుదలతో

లోహాలనే చాడుడు.

30 రకముల రంగులలో గలవు.

The Cawnpore Woollen Mills Company.
(Branch of the BRITISH INDIA CORPORATION Ltd.)
P O BOX No 5 CAWNPORE.

లోహాలు	పొడవు		వెడల్పు		ర
	గజములు	అంగు.	గ.	అంగు.	ర్య అ.
ఈ నర్తక	సెం	3 లోహాలు (తెలుపు, ఇతరరంగులది)	3	0	1 1/2 0 7 8
గులుతు గల	"	3 ఆకుపచ్చ అంచుగలది	3	0	1 1/2 0 7 0
వాటిని	"	240 " " లోహాలు	2	12	1 6 5 12
చూచి	"	26 లోహాలు (తెలుపుది ఇతరరంగులది)	2	15	1 6 6 4
అయుడు.	"	26 చెక్కు లోహాలు	2	15	1 6 7 8
"	"	26 లోహాలు (తెలుపుది ఇతరరంగులది)	2 1/2	0	1 1/4 0 5 0
"	"	224 " "	2	15	1 6 6 12
"	"	224 " "	2 1/2	0	1 1/4 0 5 8
"	"	00 " "	3	0	1 6 13 0
"	"	60 ప్రాచీనము గల లోహాలు	3	0	1 6 23 8
"	"	316 లోహాలు (తెలుపుది, ఇతరరంగులది)	2	15	1 6 8 0

Lalimli Agency—

Messrs. KAPURCHAND & Co.,

CHICKPET,

BANGALORE City.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

హరికథాకాలక్షేపము

మే 8 - సుప్రసిద్ధ వక్తలు, విశ్వకర్మల నగు బ్రహ్మశ్రీ ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారిచే శుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు గోదావరియొడ్డున నున్న బ్రహ్మానంద భవనమందు 'హరిశ్చంద్రవిజయమును' హరికథగా నవస్థాపించిరి

గోదావరిలో శవము దొరకుట

నిన్న ఉదయము 7-30 గంటల సమయమందు తాత బాబాయి అనునతను ఇన్నీసు పేటలోనున్న గుడివీధికి ఎదురుగా నున్న రైలులో న్నానముచేయుచుండగా నీటిలో మనిషికాలు గలగా యితరులతో చెప్పెను తదితరులమాటా ఆప్రదేశము నకు పోగా వారికికూడ అచ్చు డెవో శవమున్నట్లు అసమానము తగిలెను నలుగురుజేరి ఆ శవము న గట్టుమీదికి తీసిరి గట్టు మీదికి తీయగానే ఆశవము ఆనవాలు పట్టిరి పీఠకలింగ ఉన్నతపాపాలలో ఆరవఫారము చదివి పరీక్షకు వెళ్లిన పనులుచేటి నూర్యనారాయణ యని పలువురు స్థిరపరచిరి ఇంతలో పోలీసువారు వచ్చిరి పంచాయితీ ఏర్పాటు చేయబడెను నూర్యనారాయణ వివాహసందర్భమున బంధువులను పిలుచుటకు వెళ్లిన తండ్రి పనులుచేటి వెంకటరత్నంగారు 8 గంటల బండిదగి యింటికి రాగానే కుమారుని మరణవార్త విని గోదావరి వడ్డునకు వెచ్చెను పంచాయితీ ఎదుట వెంకటరత్నంగారును, వెంకటరత్నంగారి తల్లి యను, తదితరులును సాక్ష్యమిచ్చిరి మొన్న ఉదయము స్నానమునకు వెళ్లినట్లును, అప్పటినుంచి తిరిగిరానట్లును, నూర్యనారాయణ కొరకై పలుతావుల వెళ్లినట్లును తెప్పిరి పంచాయితీలు సరిగా ఈతరావందున అకాలమరణమునకు బోనయినట్లు అభిప్రాయపడిరి కాని నెం 2 బ్రతును పోలీసు యినప్పేర్వర గారు వారి అభిప్రాయముతో ఏకీభవించక, సరియైన సాక్ష్యము లేదని తెలిపి శవమును నవిలు పట్టుగూరిదగ్గరికి పరీక్షకు పంపిరి

విజయనగరము

8-5-17 తేది మంగళవారము రాత్రి శ్రీరమావేలన విలాస సభవారు (ఫాన్ ఆఫ్ విజయనగర్) యను రామరాజు చాటకము కడు రిస్తుముగా ప్రవర్తించిరి ఆంధ్రనటశిఖా మణులను, సభాధిపతులును అగు శ్రీయుత ఆనాసపురపు జగన్నాద గోపాలరావు బి. ఏ గారు, పరాన్ రుస్తుంషాత్రధరిం

చి కడునిపూతతోను, అతిరమ్యముగను ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల నానందపరచిరి.

ప్రధానపాత్రధారులలో తండనాలపాటకుడగు శ్రీయుత కే వి సుబ్బారావుగారు (బంబరు) రామరాజుపాత్రధారులు శ్రీయుత వేమూరి రామరావుగారు, తిరుమలాంజా పాత్రధారులగు శ్రీయుత ఖైరి సుబ్బారావుగారు కడురమ్యముగా నాడిరి

(విలేఖరి)

శ్రీ పంచరత్న యాత్ర

శ్రీయశతియై శ్రీవైకుంఠ నికేతనుడై అవాప్త సమ ప్రకాశుడై అనంతకల్యాణగు పరిపూర్ణుడై ఆశ్రయతత్వముడైన భక్తవత్సలుడు చిద్విలాసార్ధముగా చేతనలను రక్షించు నట్టి సంకల్పముబూని ఈ లీలావిభూతిలో జనించిన పామరులను నిర్వృత్తుక కృపాకటాక్షముతో రక్షించుట కుద్దమించి వేంకటాడు కాననంబున సాకుడుసంకను తెచ్చివిడిచి హరిగములను గ్రహించుకొని పోవురీతిగా శ్రీమన్నారాయణుడు పుండరీకాక్షుడు దేవతలనువ్యాస సంహది మహర్షులను కటాక్షించి మిరండలు శ్రీ పంచరత్నత్రయమందు జయదేవి నానుదేన తుక్కారాం ఏకనాథ కులసీదాసాది తిరునామములలో పావరులను కడలేర్చి రక్షింతుకు తగినట్లు వర్తించుచుందుడు నేను శ్రీ పంచరత్నాక్షుడుగాను శ్రీధూనీశ్వరు శ్రీరుక్మిణి రాధావత్యభామలుగాను అవతరించి చెతనకోట్లను ప్రోచెదమని యానతిచ్చి, మతీయు ననేక భక్తులను రక్షించి, చెతనకోట్లను రక్షింపజేయుటకై యచ్చటనే నివసించి శిష్టపరిపాలనము చేయుచున్నందున అడియేను అత్యంత ప్రత్యాతిశయముచే ప్రతి సంవత్సరము పోయి శ్రీపాండురంగని సేవించి ఆనందించునట్టి నియమమును బూని సేవించి ఎచ్చుచున్నాను

శ్రీ పంచరత్న పాండురంగని సేవించి యానందింతుట కుద్దమించినందున దయాపరుండఁడును వారివారికి తోచినంత వఱకు నాకు పోతురానురైలుబద్ధులకు కావలసినద్రవ్యసహాయము చేసి దాసానుదాహుడగు అడియేనికి పరందామనిసేవ లభించు నట్టి మార్గములు జేయాలయునని ప్రార్థించుచున్నాఁడను

యస్. మంకోజి రావు

గజ్జికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0, వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును తప్పక పనిజేయును అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

హిందూనాయకులకు ప్రాణహాని

డా॥ మూంజిగారిని బెదరించుట

సంతకముతోనున్న లేఖ వచ్చుట

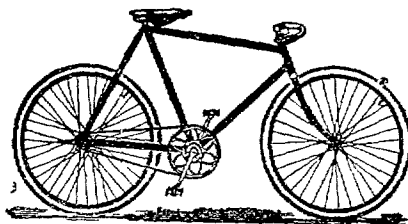
నాగపూరు, మే 10 - డా॥ బి ఎస్ మూంజిగారికి అబ్దులకరీము అనునాని సంతకముతో ప్రాణహాయము, నూచించుచు ఒక లేఖ వచ్చినది అందు యిట్లుగలదు "డిల్లీలో శ్రద్ధానందుడు మాత్రమే హత్య గావించబడెను కాని యిచ్చుమోటు, మీపక్షవారందరికి అదేగతి పట్టుచున్నది మీ తిలజమ్మనుసీదు కేటునందు కట్టబడును"

స్థానిక హిందీసభ వేరొకనాయకుడు డా॥ హెడ్జివారికిగూడ అబ్దులకరీము వ్రాసినట్లే యిట్టి లేఖ వచ్చెను డా॥ రుగారిని ఒకవత్సరములోగా చంపెదమని బెదరించిరి. ఈ ఉరములు పోలీసు అధికారులను అందజేయబడెను

నిన్న సాయంకాలము నూతనముగా హిందూమతవ స్వీకరించిన శ్రీమతి పార్వతిదేవిగారికిని దాదూరిం (రసపుత్రుడు) గారికిని ఎవాహము జరిగెను ముస్సరు క్రైస్తవులు, 2 రు స్త్రీలు, ఒక బాలుడు, హిందూమతములోనికి చేరుకొనబడిరి (మ ప్రెస్)

మేలైన బైసికల్స్

ఆశ్చర్యకరమగు ధరలు

- రాయలు నెం 5 రు, డేజలస్ కేంట్రీజ్ లేక మిఖిలిక్ టైర్లతో 5
  - 'స్టార్' సైకిల్ 6
  - 'మినోరు' స్టాండర్డు, డేజలస్ టైర్లతో. 7
  - 'మినోరు' స్పెషలు, బి యస్. ఏ. పిట్టింగులు, డేజలస్ టైర్లతో 9
  - న్యూ హాడ్ నెం 5 రు 11
  - న్యూ హాడ్ నెం, ఆర్మీమాడల్. 12
- R. PATEL & Co, MADRAS

మీయొక్క దేహదార్ధ్యమును, శక్తిని, జీవనోపయోగ్యత్వమును మెంపొందించుకొనుడు.

దేహపటుత్వమును వృద్ధిచేయు అత్యద్భుతలక్షణములు గల దని 40 సంవత్సరములుగా విఖ్యాతిచెందిన 'వింకార్నిస్'ను గొప్ప టూనికును ఉపయోగించుడు.

వ్యాధి నివృత్తిచిన తర్వాత బలహీనతను, పాండురోగము, నరముల బాధ, నిస్సత్తా మొదలగు వానికి సుమారు 17,000 మంది వైద్యులచేత సిఫారసు చేయబడియున్నది

'వింకార్నిస్' శరీరశుద్ధిమగు స్వభావసిద్ధమైన ఆహారము ఇది నరములకు పుష్టి నిచ్చును. రక్తమును వృద్ధిచేయును. క్రొత్తిశక్తిని పుత్సాహమును కలుగజేయును.

నీ వెప్పుడైనను బలహీనముగ నున్న, 'వింకార్నిస్'ను వాడుము. నీ కెంత త్వరలో ఆరోగ్యము గల్గి, బలమువచ్చునో గ్రహింతువు

'వింకార్నిస్'ను పునయోగించుటయే, ప్రశంసముగా నైకొనుము. ఈపేరు, మార్కు, ప్రతిసేనాపై నున్నదో చూడుము. అన్నిదుకాణములలోను, ఉగ్రాణముల యందును దొరకును.

(4)

17,000 వైద్యులచేత సిఫారసు చేయబడినది.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘటిల్లనము

గౌ॥ వేమనరపు రామదాసు పంతులుగారు

(సాక్షాత్ పట్టాభిరామ రెడ్డిగారు)

గౌరవనీయులగు వేమనరపు రామదాసు పంతులుగారు మే నెల 7 వ తేది ఆంధ్రపత్రికయందు వ్రాసిన "శాసనసభ్యుల కర్తవ్యము" అను విచిత్రవ్యాఖ్యానము చూచినవెంటనే కొంత నరకున్న సంబంధమునబట్టి తోచిన జవాబు వ్రాయ నంకల్పము గలిగినది.

రామదాసు పంతులుగారు సందేహించు "డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారి తీర్మానములోని ప్రారంభవాక్యములు పట్టాభిరామరెడ్డిగారి తీర్మానములోని వాందీ ప్రస్తావనవాక్యములు ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ఏ భూగర్భమునుండి త్రవ్వినట్టిరో" అను విషయమును తెలియపరచుట నా విధి యని తలచెను. ఢిల్లీ, కాకినాడ, బెల్గాం, కాన్పూరు, గోవాతి నయనగా జరిగిన ఈ కాంగ్రెసు మహాసభలలో జరిగిన తీర్మానములకు పై వాక్యములు వ్యతిరేకముగానున్నవినికూడ పంతుల గారి ఆక్షేపణ.

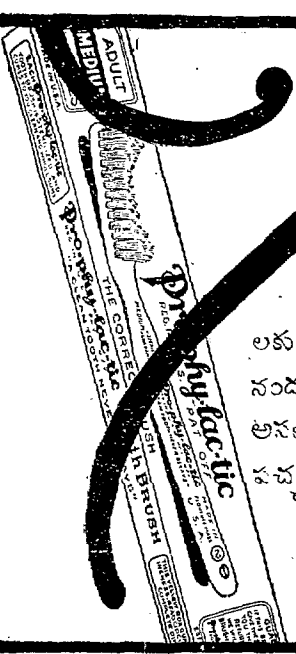
1926 సంవత్సరము ఆసేతుహిమావలము కాంగ్రెసు వారు శాసన సభ్యులను నిర్ణీ తోడ్పడి పనిచేసినది, పై కాంగ్రెసు తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగగాని ఇప్పుడు బయ ర్లెవలైన "దరిమిలను త్రవ్విన తిన రహస్యములు" తెలియ కగాని కాదు. అక్షేప కర్తవ్యము శాసనసభలకు ప్రతినీధుల నేల పంపిరి? అని పంతులుగారు రాశ్చర్యపడుట వింతగానున్నది. "పై తీర్మానములలోని విషయపరిష్కారము లేకయే ఈ పని జరిగినది అసత్యము" అని పంతులుగారిలోపాటు చూకును కొంత వరకు తెలియును.

కాని 1919 సంవత్సరమున గవర్న మెంటువారిచే ప్రచు రణచేయబడి అమలునందున్న ప్రస్తుతపు సంస్కరణ ప్రణాళిక పుట్టిననాటినుండియు దానిని నిరాకరించుటకును, భంగపరచు టకును కాంగ్రెసుచేసిన ప్రయత్నములు లోకమునకు తెలియ నివిగావు. ప్రయత్నములన్నియు విఫలములైన వెంటనే 1928 సంవత్సరమున దేశభంధుదాసుగారు శాసనసభలో ప్రవేశించి ప్రతిఘటించినగాని ప్రణాళిక నిరపయోగమని రుజువుపరచ జాలమని దలచిగాబోలు ఈశాసనసభా ప్రవేశకార్యవిధానమును కాంగ్రెసుద్వారా నిర్ణయించిరి. ఎన్ని కాంగ్రెసులు, ఎన్ని వ్యక్తు లు ఎట్లు తీర్మానించినను ఆత్మగౌరవమునకు హానిగలుగకుండ కొంతవరకు చేయబడినది ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును నిర్మా లించుటకే బద్ధంకణులై శాసనసభలలోను, వెలుపలనుకూడ ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటింపి, ప్రతిఘటించిచేసి, పరిపాలన జరు గనీయక మనవాంఛితములను నీడేర్చుకొనుటకే ఈ విధానము నిర్ణయింపబడినది.

1926 సంవత్సరమున కాంగ్రెసువారు ఎన్నికలకు పోటీ చేసినప్పుడు అభ్యర్థులై లేకేమి, ప్రచారకులై లేకేమి ప్రజలకు చేసిన వాగ్దానములు, చూపిన ఆశలు ఇప్పుడు సమేతము జ్ఞాపక ముంచుకొనవలయును. ఇటీవల వాగ్దానశాసనసభ్యుల చర్యలు గమనింపుడు. వారేమిచేసిరి? ఆత్మగౌరవమును గోల్పోయి, అతినీచమనుకు పాల్పడిరి. ప్రజలకు చేసిన వాగ్దానములు, చూ పిన ఆశలు, మరచిరి. ప్రతిఘటించుటకు మారు సహకారము చేసి కాంగ్రెసుయొడ మహాపచారము గావించిరి. రామదాసు పంతులుగారు వ్రాసినట్లు "జాతీయసంకల్పమును రద్దుచేసి రథ మును పూర్తిగా వెనుకకు వదిలించినది." మా తీర్మానములూ లేకపై మృదానుశాసనసభ్యుల చర్యలూ? లోకమే యూహించు కొనగలదు. తీర్మానములలోని వాందీవాక్యములు ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారికి ముందుగా తెలిసినవియే ఆయినను మృదాను శాసనసభ్యులయొ గ్గ అవినీతిచర్యలవలన "భూగర్భ మునుండి త్రవ్విన" ఎత్తలనీ వచ్చినందుకు పంతులుగారివలెనే చూకును విచారము గలుగుచున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును తెరచామునకుంకి సహాయముచేసి, ఉద్ధరించి ఇట్లు ప్రజావిశ్వా సమును అట్లు ప్రభుత్వమువారి ఆమరణను గోల్పోయి త్రితరంగిని స్వర్గము అవధించుటకంటె కాంగ్రెసు తీర్మాన ములకు భిన్నమైనను బహిరంగముగనే సుంత్రిపరచుటను స్వీక రించి, ఇదెవలలో శాసనసభ్యులు వారి చర్యలను సవర్ధించుటకు చెప్పినట్లు కొద్దికొద్దిలాభములైనను లోకమునకు చేసెయుండెన కొంతవరకు అయినను భూంధేడిగాబోలు.

"ఇంతవరకు భుక్తుచేసి, శ్రమపడి కొలదిమాసముల క్రిందులనే శాసనసభలకు సంపిన సభ్యులను నేడు సభలనుండి తేచిరన్నది గోలచేయుట సగుంజనముగ నున్నదా?" అని పం తులుగారునీరి. ఇంతవరకును వ్యయపరచుటయు, శ్రమపడుట

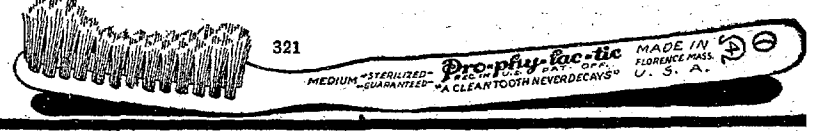
Pro-phy-lac-tic దంతముల బ్రష్

కుదుర్చుటకంటె ఆటంకపరచుట మేలూ?

గడచిన 40 సంవత్సరము లకు మెగానే ఇది ప్రపంచము నందావ్రికయించబడుచున్నది. అనలుది ఎప్పుడును పనుపు పచ్చనివెట్టలోనే యుండును.

దంతములు పుచ్చిపొపుటవలన తుదకు నోటియందును, కుంకుయందును వ్యాధులు గలుగును. మరియు మామూలు అనారోగ్యము కూడ గలుగుచున్నది పరిశుభమైన దంత మెప్పుడును పుచ్చిపోదు.

ఇదే మాదిరి పేసేసిమిలి పేరును చూచి తీయుడు. Pro-phy-lac-tic

ప్రా-ఫి-లాక్-టిక్ దంతముల బ్రష్ ప్రతిసారి, ప్రతి దంతముయొక్క ప్రతిభాగమునందును ప్రక్షేపించుచున్నది అది వంకరగా చేయబడుటచే నోటియందు చక్కగా పట్టును. చిరుగు వెండ్రుకల కుమ్మలలోన ప్రవేశించి రెండు దంతముల మధ్యను చక్కగా శుభ్రపరచును. పెద్దమైన గల కుమ్మ దపుడ పల్లుమధ్య ప్రవేశించి నులభముగా మునుపటి ప్రక్కన యుండు దంతముల వెనుక నులభముగా శుభ్రపరచును. ఇతర యేదంతముల బ్రష్కూడ ఇంత బాగుగా పనిచేయదు.

రి రకములలో తయారగుచున్నవి: పెద్దది, చిన్నది, బిడ్డల రకము, మధ్యరకము, మృదువైన రకము, చిరుగు వెండ్రుకల గలరకము. చక్కగా ఒక ప్రక్కనుండి మరొక ప్రక్కగా అగుపడనట్టి ఎలుపు, ఆకుపచ్చ, నారింజరంగు చేతిపిడుగు గలది.

యు, ఎవ్వరివలన పంపబడినో అట్టి ప్రజలను, దేశమును ద్రో హముచేయుటకే నా? మొన్న శాసనసభ్యులుచేసిన మహత్కార్యమునకు కొలదిమాసములు చాలవు కాబోలు.

శాసనసభా ప్రవేశము "సంప్రార్థ సహాయనిరాకరణ వాదులు" పూర్తిగా ఇష్టములేనిమాట నిజము. అంగుచేవారు వీరిని అనవసరముగా నిందించెదరనుమాట ఆధారహీనము. శా సనసభా ప్రవేశమునందును, సభ్యులయందును కొంచెము నమ్మ కమున్న నాబోజీవానికి సహితము మృదాను శాసనసభ్యుల వర్తనవలన విశ్వాసము బొత్తిగా నశించినది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానములమీద యి వ్వబడిన "సమ్యక్తులుబట్టి అభిక్షేపించుచున్నవరి చెప్పుట నలను గాదు" అని పంతులుగారు సంతృప్తిపడి వ్రాయుట హాస్యాస్పద ము. మొదట శాసనసభా ప్రవేశ తీర్మానమునకు ఆంధ్రకాంగ్రె సు సంఘమువారి సమ్యక్తులు గమనించి జ్ఞాపకముండి యుండిన పంతులుగారిట్లు వ్రాయనాశాించి యుండెను.

"ఈకాంగ్రెసు ద్వంద్వపరిపాలనను అవ్యక్తముగాను, అసత్యముగాను ఉన్నది. ఈపరిపాలనా విధానమును సవరించు టు ఏనులేదు. దీనిని సహించిపనులినదే" అని పంతులుగారు తీర్మానము వ్రాసిరి సభావ్యామోహములో దగులుల్లొని చె ప్పనవోకటి చేయునోటగా ఆవరించుమా పవిత్రమైన కాం గ్రెసు చేరును నిశ్చించు నని, శాసనసభలలో మా ప్రతినిధులుగా ఇట్టి సహనభావు ఎన్నుకొనుట ఇంతగాక మరొక తీరున జరు గునా?

ఆయుర్వేద పత్రిక

బరంపురం, గంజాం జిల్లా
ఆయువు, ఆరోగ్యము, సత్సంతానము, శుభము, వైద్యసర్వస్వము ననేకవిషయముల బోధించు తెలుగు మాసపత్రిక. స్త్రీ పురుషులకు మిక్కిలి యుపయుక్తము. వ్యాపక రైలకు గొప్ప సహకరణము.
సం॥ర చందా రూ. 2-0-0
బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు సంపాదకులు

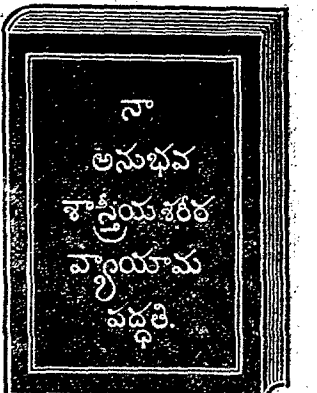
గోక్షే సువర్ణపతకము - బాపట్ల

1926 సం॥ మార్చి నెలలో జరిగిన స్కూల్ షైనల్ పరీక్షయందు అన్ని విషయములయందును ఘనకానుస ఉత్తీర్ణులై కాకరపర్తి బాలానరసింహమునకు బాపట్లబోర్డు హైస్కూలు వారు, ఒక సువర్ణపతకమును బహుమతి యిచ్చిరి. ఈవిద్యార్థి వైశ్యులు. ఈయన తల్లితండ్రులను, పీరి పరువులను ఘేము అభి నందించుచున్నాము.

అద్దేవల్లి పమిడయ్య.
దేశవాడ వైశ్యసంఘము.

ఉచితము. 8298 ఉచితము.
అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

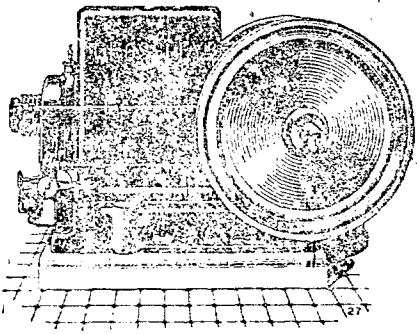
ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను విషయములుపూర్తిగా చర్చింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, నాశిష్యుల యొక్కయు, పెక్కుపదతులను సూచించుచాయా పటములుగూడ కలవు. దీనిని స మగ్రముగ పఠించితీరెన నావ్యాధులనుపదతి మీ కుబాగుగ బోధపడ గల

దు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున మూతనో త్యాహమును శరీర వ్యాధులనుపక్షియు కలిగి తీరును. తపాలా ఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండణాలు పంపితిరేని యా గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదేని యాత్రయందు ని స్సంశయముగ మార్కుగలిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొ నకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయు డు. దీనిజదివి ఆమురారోగ్య బలములనుభవించుడు గాత.

ప్రా శెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులనుమార్గశరీ, పోస్టు బసకానుడి, బేంగళూరు. (సిటిగి)

అమృతాంజనం డిప్లో, బొంబాయి - మదరాసు.

క్రాసి
క్రి రో సిన్ ఆ యిల్ ఎం జి ను
స్టాండర్డు నైజులు.
2, 3, 6 బ్రేకు హెచ్. పి.

(ఈ పటమునం దున్న మాదిరి మూయబడిన రకము)

హార్ట్ బుల్, స్టేషనరీ పైపులు, హావర్ కూలింగు, టాంకుకు లేక రేడియేటరుకు కన్ వర్టబుల్.

ప్రత్యేక సదుపాయములు చేసినవి:— నాలుగు సైకిల్ ఎంజిను, మూయబడిన క్రాంకు కేసు, మూయబడిన గియరులు, హెచ్ టి. రోటరీమాగ్నెటో, కొత్త నాలుగియరు, మెకానికల్ ఇన్ లెట్ వాల్వు, ఆటోమాటిక్ లూలికేషన్, త్రాటర్ గవర్నింగు, తక్కువ ఖాగములు, సాఫుగాను, చమురు లేకను పనిచేయుట.

అతి సరసమైనది

మిక్కిలి మిత వ్యయము గలది

విడువని నమ్మకము గలది

పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

క్రాసి బ్రదర్స్, లిమిటెడ్.

తంత్రి విలాసము:

"కంబస్టియన్"

14, బ్రాడ్వే
మద్రాసు.

పోస్టుబాక్సు
నెం 1249.

చంటిపిల్లలకు
బిడ్డలకు అత్యంత
సంబంధమైన
అన్ని వ్యాధులకు
చక్కని
సరఫాయమైన
మందు.

పుష్కర్తున్
గారి పైపు
వాటరు అను
మందు పత్రి
ఇంట నుండి
రవలెను.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

**WOODWARD'S
"GRIPE WATER"**

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1926) LTD., Manufacturing Chemists,
79-87, FORTRESS ROAD, LONDON, N. W. 6.

శ్రీపాద వరసింహం బ్రదర్స్
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరకును

యామందు
తో తల్లులు పి
ల్లలను పెంచు
విధము తెలు
పుచున్న పుస్త
కముచిత్రముగ
నియ్యబడును

Sripadha N. Simham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం ధరసలీను.

కృష్ణమూర్తి అండ్ సన్స్ కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికొల 157, దక్షిణమార్కెటింగ్, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిగాంచిన, తల్లిపిల్ల కింవాగ్నీ కుటుంబములకు అలగు మూల గణాంక తీయండి. మా రంగుపని కలరునూలు చూచు అద్దకము చేసే ఎదురు గంట మూల నిమిషము, మేలైన లేదం బట్టలునున్న సాదాబట్టలు దినునూలునున్న ఎక్కువ నుగ్గు పులియే గయచేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని కింబరలలోనూ దొరుకే అకమున్న నూ వద్ద దొరుకును. శాంపిలునున్న, కలరునూలు వెంటనే వ్రాయండి. 2808

అమృతాంజనము

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాఘవము, అంగ్ల ఇండ్ర జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతనైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల పేక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4.

చమత్కార గణితము:— (పెట్టుబుక్ కమిటీ వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర వినోద మనో గణితములు, సమాన్యము, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషా లెక్కలు, గణితావధానము గలవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు రసవంతపు లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. వెల రూ. 1' 6. పి. చార్జి అ. 5. 6 కి రూ 5. 12 కి రూ 9. పోస్టిజి యినాం.) 211 (పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

మాన సోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము! కరీరములో ఉన్నాధికముచే కలిగెడి ప్రత్యేకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, కిరస్సు, వేళ్లు, అనులు మొదలగునానియందు గలిగెడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనేమాయును ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యునిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు
ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, ధనము వీటిచే మానవుడు కృషి కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు చాలెమయ్య కష్టపడవలసరములేదు. అయితే 150 పుటలు గల

కామ శాస్త్రమును

చదివినచాలును. ఒకకాద్ద వ్రాసిన మీకు యివాదము కపోత ఖర్చులేక పంపబడును 212 ఆంతకన్నిగహాఫార్మసీ, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ